

საქართველოს მთავრობა

ქვეყნის ძირითადი მონაცემები და მიმართულებები

2015-2018 წლებისათვის

(პირველადი ვარიანტი)

თბილისი

2014

თავი I
სამთავრობო პროგრამა
„ძლიერი, დემოკრატიული, ერთიანი საქართველოსთვის“
ძირითადი დებულებები

2012 წლის 1 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებით საქართველოს მოსახლეობამ მკაფიო ნება გამოხატა და მხარი დაუჭირა ქვეყანაში ძირეული ცვლილებების განხორციელებას.

მთავრობის პრიორიტეტია ძლიერი, ეფექტიანი, დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა. იმისათვის, რომ დემოკრატიულმა რეფორმებმა შეუქცევადი ხასიათი მიიღოს და განხორციელდეს ფართომასშტაბიანი რეფორმები, მთავრობა, საზოგადოების აქტიური მონაწილეობით, გაატარებს საკონსტიტუციო რეფორმას; მნიშვნელოვნად შეცვლის საკანონმდებლო ბაზას; უზრუნველყოფს სახელმწიფო ორგანოების დაბალანსებულ მუშაობას; შექმნის რეალურ თვითმმართველობას; ფუნდამენტურ რეფორმას განხორციელებს მართლმსაჯულების სფეროში; უზრუნველყოფს მრავალპარტიული პოლიტიკური სისტემის არსებობას; უზრუნველყოფს პოლიტიკური წნეხისგან თავისუფალ საჯარო სამსახურს; განსაზღვრავს ქვეყნის უახლოესი, საშუალო და გრძელვადიანი განვითარების პოლიტიკას.

საქართველოში განვითარდება ლიბერალურ-დემოკრატიულ ღირებულებებზე დაფუძნებული ინსტიტუტები. დამკვიდრდება კანონის უზენაესობა და უზრუნველყოფილი იქნება მოქალაქეების კონსტიტუციური უფლებების ხელშეუხებლობა, დანაშაულისათვის სასჯელი იქნება გარდაუვალი და დაუშვებელი იქნება პოლიტიკური ნიშნით დევნა. უზრუნველყოფილი იქნება პოლიტიკური წნეხისგან თავისუფალი სასამართლო და სამართალდაცვის ორგანოები.

უზრუნველყოფილი იქნება ქვეყნის უსაფრთხოება და რეგიონალური პოზიციების გამყარება. გაგრძელდება ძალისხმევა ნატოსა და ევროკავშირში გასაწევრიანებლად. დაიწყება და შეუქცევადი გახდება ქვეყნის გამთლიანების პროცესი, რისთვისაც მოიძებნება აფხაზებსა და ოსებთან დიალოგის გზები, საერთაშორისო თანამეგობრობის მხარდაჭერით მიღწეული იქნება კონკრეტული შედეგები რუსეთთან მოლაპარაკებებში.

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა დაეფუძნება თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის პრინციპებსა და ღირებულებებს. მთავრობა დაძლევეს უმუშევრობასა და სიღარიბეს, უნარიან და მშრომელ მოქალაქეებს შეუქმნის კეთილდღეობის პირობებს; ამისათვის იგი განავითარებს წვრილ და საშუალო ბიზნესს და სოფლის მეურნეობას, დაიცავს კერძო საკუთრებასა და შრომით უფლებებს, უზრუნველყოფს მსოფლიო ეკონომიკურ სისტემაში ქვეყნის ინტეგრირებას; შრომისუუნარო მოქალაქეებს შეუქმნის ცხოვრების ღირსეულ პირობებს, რისთვისაც დაამკვიდრებს უსაფრთხო სოციალურ გარემოს და განავითარებს სოციალური სოლიდარობის სისტემას; იზრუნებს ქვეყნის კულტურულ მემკვიდრეობაზე და ხელს შეუწყობს საგანმანათლებლო და სოციალურ-ეკონომიკურ მოდერნიზებას.

უკვე გადაიდგა მნიშვნელოვანი ნაბიჯები მედიის დამოუკიდებლობის უზრუნველსაყოფად და მთავრობა აგრძელებს ეფექტიან მუშაობს ამ მიმართულებით. მთავრობა აგრეთვე მუშაობს სარეკლამო ბაზრის სრული დემონოპოლიზაციისათვის. უზრუნველყოფილი იქნება საეთერო მაუწყებლობის სწრაფი და უმტკივნეულო გადასვლა ციფრულ პლატფორმაზე.

პოლიტიკური პარტიების დაფინანსების სისტემა უზრუნველყოფს სათანადო რესურსების გამოყოფას იმისათვის, რომ პარტიებმა შეძლონ ეფექტიანად საქმიანობა და საარჩევნო კამპანიის სრულფასოვნად წარმართვა. ამ მხრივ, მნიშვნელოვანი ცვლილებები უკვე შეტანილია კანონმდებლობაში.

შესწავლილი იქნება საკუთრების უფლების ტოტალური დარღვევის შედეგად შექმნილი ვითარება და დაისახება მისი გამოსწორების გზები; ასევე შესწავლილი იქნება საქართველოში ბოლო წლებში გავრცელებული „ელიტარული კორუფციის“ მასშტაბები და მექანიზმები და დაისახება მისი აღმოფხვრის გზები.

მთავრობის პოლიტიკა დაეფუძნება საქართველოს მოსახლეობის მიერ მკაფიოდ გამოხატულ ინტერესებს. მოქალაქეთა ჩაბმულობა იქნება სამთავრობო პოლიტიკის დაგეგმვისა და რეალიზაციის პროცესის უმთავრესი საფუძველი.

პროგრამული მიმართულებები

საქართველოს სახელმწიფოს კონსტიტუციური მოწყობა

2012 წლის 1 ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ, მმართველი კოალიციის ინიციატივით, საქართველოს კონსტიტუციაში შეტანილ იქნა რამდენიმე უმნიშვნელოვანესი ცვლილება, რომლის შედეგადაც

შეიზღუდა საქართველოს პრეზიდენტის უფლებამოსილებები მთავრობის მიმართ და გამოირიცხა პრეზიდენტის მიერ მთავრობის დათხოვნის შემთხვევაში ისეთი მთავრობის ჩამოყალიბების შესაძლებლობა, რომელსაც არ გააჩნია პარლამენტის ნდობა.

პრეზიდენტის მიერ ფიცის დადების შემდეგ ამოქმედდა საქართველოს კონსტიტუციაში შეტანილი ცვლილებები, რომლებიც საქართველოს საპრეზიდენტო რესპუბლიკიდან უპირატესად საპარლამენტო რესპუბლიკად გარდაქმნის. თუმცა, ამ ახალ მოდელში ბევრი ისეთი ხარვეზი და ბუნდოვანი ნორმაა, რომელიც მოითხოვს გამოსწორებას და გაუმჯობესებას, რათა ქვეყანაში ჩამოყალიბდეს სამართლებრივი სახელმწიფოსთვის დამახასიათებელი რეალური ბალანსი ხელისუფლების სხვადასხვა შტოებს შორის. სწორედ ამ მიზნით, 2013 წლის ოქტომბერში საქართველოს პარლამენტის მიერ შეიქმნა სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისია, რომელმაც უნდა შეიმუშაოს საქართველოს კონსტიტუციის ახალი რედაქცია.

ახალი კონსტიტუციით დადგინდება მმართველობის ისეთი მოდელი, რომელიც, ერთი მხრივ, უზრუნველყოფს მთავრობის სტაბილურობას, ხოლო, მეორე მხრივ, საკანონმდებლო ორგანოსა და საზოგადოებას მისცემს რეალურ ბერკეტებს ხელისუფლების საქმიანობის ქმედითი და დროული კონტროლის განსახორციელებლად.

სასამართლო ხელისუფლება

სასამართლო რეფორმის კონცეფცია გახდება პოლიტიკური ხელისუფლების ზემოქმედებისაგან სასამართლოს გათავისუფლების საფუძველი; მართლმსაჯულება საბოლოოდ გახდება დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი; განხორციელდება ქმედითი საკონსტიტუციო კონტროლი.

სასამართლო ხელისუფლების ორგანიზაციასა და მოსამართლეთა დისციპლინურ პასუხისმგებლობას განახორციელებს თავად სასამართლო ხელისუფლება. უზრუნველყოფილი იქნება სასამართლოს ინსტიტუციონალური დამოუკიდებლობა, მათ შორის, სასამართლოს ფინანსური დამოუკიდებლობითაც.

ამ მხრივ, უკვე გატარდა მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რომელთა შედეგადაც განხორციელდა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს სრული დეპოლიტიზაცია, შემოდებულ იქნა საბჭოს წევრების არჩევის ახალი, დემოკრატიული წესები და, შესაბამისად, პირველად ჩატარდა საბჭოს მოსამართლე წევრების არჩევა ამ წესების შესაბამისად.

მთავრობის მიზანია, კიდევ უფრო გაიზარდოს მოსამართლეთა მონაწილეობა და მათი ჩართულობა საკანონმდებლო გამოწვევებთან დაკავშირებულ დისკუსიებში. გაგრძელდება მუშაობა იმისათვის, რომ სათანადოდ უზრუნველყოფილ იქნეს სასამართლო ხელისუფლების ადმინისტრირების პროცესის სრული გამჭვირვალობა და მართლმსაჯულების მთელი პროცესის საჯაროობა.

მოსამართლეები თანამდებობაზე განწესდებიან მხოლოდ კონკურსის საფუძველზე, რომელშიც თანაბარ საწყისებზე მიიღებენ მონაწილეობას როგორც იუსტიციის უმაღლესი სკოლის კურსდამთავრებულები, ისე იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში სწავლისგან გათავისუფლებული პირები; ახლადშერჩეული მოსამართლეები თანამდებობებზე უვადოდ განწესდებიან სამწლიანი გამოსაცდელი ვადის წარმატებით გავლის შედეგად. გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში, მოსამართლეთა შეფასების სისტემა იქნება მიუკერძოებელი, შეფასება მოხდება ობიექტური კრიტერიუმების შესაბამისად, ხოლო ამ სისტემის ჩამოყალიბების პროცესში გათვალისწინებული იქნება დასავლეთ ევროპის საუკეთესო პრაქტიკა.

მთავრობა იმუშავებს რიგითი მოსამართლის დამოუკიდებლობის ხარისხის ასამაღლებლად. სასამართლოს თავმჯდომარეებს აირჩევენ თავად სასამართლოს წევრი მოსამართლეები; დადგინდება მოსამართლის დამოუკიდებლობისა და საქმის განხილვის პროცესში ჩარევის დაუშვებლობის დამატებითი გარანტიები; მოსამართლეთა მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყების უფლებამოსილება იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს პრეროგატივა იქნება; დადგინდება მოსამართლეთა დაწინაურებისა და სხვა სასამართლოში მივლინების ღია და გამჭვირვალე წესები.

გაფართოვდება საკონსტიტუციო სასამართლოს უფლებამოსილება და შეიქმნება ადამიანის უფლებათა დაცვის ეფექტიანი შიდასახელმწიფოებრივი მექანიზმი.

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა

განსაკუთრებით შეეწყობა ხელი დანაშაულის გამოვლენასა და გამოძიებას, მათ შორის, საგამოძიებო საქმიანობის ხარისხის ამაღლების გზით. განხორციელდება სამართლიანი სასჯელის პოლიტიკა; პატიმრობის, როგორც აღკვეთის ღონისძიების, ისევე როგორც სასჯელის მოხდის, რეჟიმი იქნება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი და სრულად იქნება დაცული ადამიანის უფლებები.

საპროცესო შეთანხმების ინსტიტუტი შეიძენს სწრაფი, ეფექტიანი და, ამასთან, სამართლიანი მართლმსაჯულების მექანიზმის თვისებებს; მაქსიმალურად იქნება გათვალისწინებული დაზარალებულის ინტერესები.

დაზარალებულის უფლებები გახდება ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მოთხოვნების შესაბამისი; დაიხვეწება სისხლის სამართლის კოდექსი; შემუშავდება არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსი.

დანაშაულთან ეფექტიანი ბრძოლის პარალელურად, მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა რესოციალიზაციის პოლიტიკის განხორციელებას.

პროკურატურის რეფორმა

მთავრობა იმუშავებს იმისათვის, რომ გაიზარდოს პროკურატურისადმი საზოგადოების ნდობა. პროკურატურის ფუნქცია იქნება საზოგადოების დაცვა დანაშაულისაგან, ბრალდებულისა და მსჯავრდებულის, აგრეთვე დაზარალებულის კანონიერ უფლებათა დაცვა და საგამომიებო ორგანოთა მართლზომიერი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა მათი საქმიანობის ზედამხედველობით.

გაგრძელდება პროკურატურის დეპოლიტიზაციის პროცესი. ამ მხრივ უკვე გადაიდგა ნაბიჯები და იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში პროკურატურა ჩამოყალიბდა დამოუკიდებელ სამართალდაცვის ორგანოდ.

მთავრობა განახორციელებს მნიშვნელოვან ღონისძიებებს პროკურატურის სისტემაში მომუშავე პირთა პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარების კუთხით, რათა პროკურორებს შეეძლოთ ღირსეულად მიიღონ ახალი გამოწვევები სასამართლოს დამოუკიდებლობისა და სისხლის სამართლის პროცესში მხარეთა რეალური თანასწორობის პირობებში.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს რეფორმა

2012 წლის ნოემბრიდან სამინისტრო გათავისუფლდა პოლიტიკური წნეხისგან და ჩამოყალიბდა, როგორც საზოგადოებაზე ორიენტირებული ორგანიზაცია. მისი ძირითადი მიზანია მოქალაქეთა უფლებებისა და უსაფრთხოების დაცვა. შსს-ში გაგრძელდება დეპოლიტიზების აღებული კურსი. უცვლელი დარჩება შსს-ს სისტემაში 2013 წელს დამკვიდრებული მიუკერძოებლობისა და ნეიტრალურობის პრაქტიკა საარჩევნო პროცესებთან მიმართებით. პოლიცია თავის საქმიანობას წარმართავს კანონის, დემოკრატიული სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების სრული დაცვით.

პოლიცია ორიენტირებული იქნება საზოგადოებასა და მის საჭიროებებზე. ერთ-ერთი პრიორიტეტი არის პოლიციასა და საზოგადოებას შორის ნდობისა და თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავება. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა პოლიციის საქმიანობაში ადამიანის უფლებების პატივისცემას, კანონიერების, პროპორციულობის, თანასწორობისა და ნეიტრალურობის პრინციპების დაცვას. გაიზრდება საზოგადოებრივი წესრიგის უზრუნველყოფის შესაძლებლობები: აშენდება პოლიციის ახალი შენობები; განახლდება საპატრულო პოლიციის ავტოპარკი; გაიზრდება საპატრულო პოლიციის მოქმედების არეალი; გაუმჯობესდება შსს-ს კრიმინალისტიკური ექსპერტიზის შესაძლებლობები.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სამინისტროს ანგარიშვალდებულებისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის სისტემების, მათ შორის, პროაქტიული საჯარო ინფორმაციის გამოქვეყნების სისტემების დანერგვა/გაუმჯობესებას.

დაგეგმილია თანამედროვე სტანდარტების დროებითი მოთავსების იზოლატორების (დმი) გახსნა, ასევე არსებული იზოლატორების რეაბილიტაცია და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება, თანამშრომელთა ტრენინგების ჩატარება.

შსს ხელმძღვანელობს ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის უწყებათაშორის საკოორდინაციო საბჭოს. ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლის თვალსაზრისით, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა პრევენციული ღონისძიებების განხორციელებას, მათ შორის, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებას. ერთ-ერთი ძირითადი პრიორიტეტია ნარკოტიკულ საშუალებათა არალეგალური ბრუნვის შემცირება. გაძლიერდება ბრძოლა ტრეფიკინგის წინააღმდეგ.

დიდი ყურადღება დაეთმობა ოჯახში ძალადობის, აგრეთვე არასრულწლოვანებთან დაკავშირებული ძალადობის, ნარკომანიის, საგზაო უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის საკითხებზე საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებას, ბავშვთა დაცვის რეფერირების სისტემის გაუმჯობესებას.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში ამოქმედდება მიგრაციის სამსახური, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება ქვეყანაში არალეგალურად მყოფ მიგრანტთა გამოვლენასა და გაძევებაზე. ექსპლუატაციაში შევა არალეგალ მიგრანტთა დროებითი განთავსების ცენტრი, სადაც გათვალისწინებული იქნება ადამიანის უფლებების ევროპული სტანდარტები.

დაგეგმილია სასაზღვრო ინფრასტრუქტურისა და საგანგებო სიტუაციების მართვის შესაძლებლობების გაუმჯობესება.

შესაბამის უწყებებთან ერთად, შინაგან საქმეთა სამინისტროს საქმიანობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული სფერო იქნება ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული (ქბრბ) უსაფრთხოების პოლიტიკა.

უკვე შემუშავებულია ქვრბ საფრთხეების შემცირების ეროვნული სტრატეგია. შემუშავდება კონკრეტული სამოქმედო გეგმა, რომელიც ეტაპობრივად განხორციელდება.

შსს-ს ასევე დაგეგმილი აქვს მთელი რიგი საკანონმდებლო ინიციატივები, კერძოდ, საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების სისტემის ძირეული რეფორმის, ტერორიზმთან ბრძოლის, საგზაო მოძრაობის, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევებისა და სახელმწიფო საიდუმლოების მარეგულირებელი ნორმატიული ბაზის შემუშავება/დახვეწა, აგრეთვე, პოლიციის შესახებ და სამართალდაცვის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის შესახებ ახალი კანონების დანერგვისათვის საჭირო სამართლებრივი ბაზის შექმნა.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა მომსახურების ხარისხის შენარჩუნებასა და გაუმჯობესებას. მოხდება შსს-ს შესაძლებლობების განვითარება მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლებისა და პერსონალის პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარების გზით.

გაღრმავდება საერთაშორისო თანამშრომლობა ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლისა და პოლიციის სფეროებში. ამ კუთხით, შსს-ს პრიორიტეტებია: ევროპულ სტრუქტურებთან თანამშრომლობის გაღრმავება, ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელება, ევროკავშირთან სავიზო დიალოგის ფარგლებში შსს-ს კომპეტენციაში შემავალი საკითხების კოორდინაცია, ევროკავშირის სპეციალიზებულ სააგენტოებთან თანამშრომლობის გაღრმავება იმისათვის, რომ ხელი შეეწყოს რეფორმების განხორციელებას.

სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების სამსახურის რეფორმა

საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტრო ორიენტირებული იქნება მსჯავრდებულთა და ბრალდებულთა უფლებების დაცვაზე. ამისათვის, სასჯელაღსრულების დაწესებულებები საცხოვრებელი ფართობით, კვების რაციონით, სამედიცინო პროგრამებით, ჰიგიენური პირობებითა და პატიმართა მიმართ მოპყრობით მაქსიმალურად მიუახლოვდება ევროპულ სტანდარტებს.

აქტიურად ამუშავდება სხვადასხვა სახის მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციის პროექტები, დაცული იქნება მსჯავრდებულთა/ბრალდებულთა რელიგიური უფლებები, ასევე ეთნიკური უმცირესობების უფლებები.

მოხდება მსჯავრდებულთა დასაქმების ხელშეწყობა, ამუშავდება სასწავლო და პროფესიული გადამზადების პროგრამები.

სასჯელალსრულების დაწესებულებებში მსჯავრდებულები განთავსდებიან საშიშროების რისკების შეფასების მიხედვით. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა არასრულწლოვან მსჯავრდებულებზე ზრუნვას და მათ სოციალურ ჩართულობას. არასრულწლოვანთა დაწესებულება გადაკეთდება არასრულწლოვანთა სარეაბილიტაციო ცენტრად.

განხორციელდება პენიტენციარული ჯანდაცვის რეფორმა, რომლის მიზანიც იქნება ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ჯანმრთელობის დაცვა, ადეკვატურ სამედიცინო მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და პენიტენციარულ სისტემაში სამედიცინო მომსახურების სტანდარტის შესაბამეობა ქვეყანაში სამოქალაქო ჯანდაცვის სექტორში არსებულ სტანდარტთან.

გადაიდგმება ნაბიჯები იმისათვის, რომ ყველა პრობაციონერის მიმართ განხორციელდეს რისკების შეფასება და შედგეს სასჯელის მოხდის ინდივიდუალური გეგმა, რაც ხელს შეუწყობს დანაშაულის პრევენციასა და პრობაციონერთა რეაბილიტაციას.

სისხლის სამართლის პოლიტიკის ლიბერალიზაციის ფარგლებში, თავისუფლების აღკვეთის ალტერნატიული სასჯელის სახით ამოქმედდება თავისუფლების შეზღუდვა. თავისუფლების შეზღუდვის დაწესებულებაში ძირითადი პრიორიტეტი, თავისუფლებაზე შეზღუდულ პირთა დასაქმების პარალელურად, იქნება მათი რეაბილიტაცია, რესოციალიზაცია და პროფესიული სწავლება.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა პირობით მსჯავრდებულთა ფსიქო-სოციალურ რეაბილიტაციას, რაც შეამცირებს რეციდივის რისკებს.

იურიდიული დახმარების სამსახურის დამოუკიდებლობისა და ეფექტიანობის ხარისხის გაზრდის მიზნით ეს სამსახური გამოეყოფა სამინისტროს სისტემას და გახდება დამოუკიდებელი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი.

საჯარო სამსახურის რეფორმა

შეიქმნება საჯარო სამსახურის ისეთი მოდელი, რომლის ამოქმედების შედეგად საჯარო მოხელის დასაქმება და გათავისუფლება დამოკიდებული არ იქნება პოლიტიკაზე. კანონით განმტკიცდება პროფესიული საჯარო მოხელის საქმიანობის ისეთი ძირითადი პრინციპები, როგორცაა: უკიდოდ

დანიშვნა, პოლიტიკური მიუკერძოებლობა, კარიერის პრინციპი, სახელმწიფოს მხრიდან ზრუნვის ვალდებულება, სამსახურიდან თვითნებური გათავისუფლებისაგან დაცვა, სოციალური გარანტიები და სხვ. ხელისუფლების შეცვლა აღარ გამოიწვევს საჯარო სამსახურიდან კადრების დათხოვნას. კანონით ზუსტად განისაზღვრება მოხელის სამსახურიდან გათავისუფლების სამართლებრივი საფუძვლები.

ადამიანის უფლებების დაცვა

ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული პოლიტიკის წარმოება მთავრობის პრიორიტეტია. სხვადასხვა სექტორებში მიმდინარე წარმატებული საქმიანობის კოორდინირებისა და ეფექტიანობის კიდევ უფრო გაზრდის მიზნით საქართველოს მთავრობა დაამტკიცებს ადამიანის უფლებათა სტრატეგიასა და სამოქმედო გეგმას.

ადამიანის უფლებათა სტრატეგიაში გაწერილი იქნება სახელმწიფოს გრძელვადიანი ხედვა და პრიორიტეტები ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში, მათ შორის, ნებისმიერი უმცირესობის უფლებების დაცვის კუთხით. ხოლო სამოქმედო გეგმაში დეტალურად იქნება მოცემული ის მრავალრიცხოვანი ნაბიჯები, რომლებსაც უახლოესი წლების განმავლობაში მთავრობა გადადგამს დემოკრატიული ინსტიტუტების აშენებისა და ადამიანის უფლებების დაცვისათვის.

სამოქმედო გეგმის შემუშავების მიზნით შექმნილია უწყებათაშორისი კომისია, რომელშიც აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ერთად მონაწილეობენ დეპუტატები, მოსამართლეები, სახალხო დამცველი, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

შეიქმნება აღნიშნული გეგმის შესრულების საკოორდინაციო მექანიზმიც, რომელიც უზრუნველყოფს გეგმაში გაწერილი საქმიანობების ეფექტიანად და დროულად განხორციელებას.

სამოქალაქო ინტეგრაცია და ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვა

გაგრძელდება ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენლების აქტიურად ჩართვა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებსა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში; ეროვნულ უმცირესობებთან დაკავშირებული ყველა სახელმწიფო პროგრამა განხორციელდება მათი წარმომადგენლების მონაწილეობით.

სახელმწიფო ხელს შეუწყობს სახელმწიფო ენის შესწავლის პროცესს – ყველა მსურველს მიეცემა სახელმწიფო ენის შესწავლის საშუალება. სახელმწიფო აგრეთვე უზრუნველყოფს ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთათვის განათლების ხელმისაწვდომობას.

სახელმწიფო ხელს შეუწყობს ეროვნული უმცირესობების კულტურის, ენის, ტრადიციებისა და ღირებულებების დაცვას. ხელი შეეწყობა ქართულ მედიაში ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა პრობლემების, მიღწევების, კულტურისა და სხვა მნიშვნელოვანი თემების რეგულარულად გაშუქებას. ეროვნული უმცირესობების თვითმყოფადობის შენარჩუნების მიზნით, განხორციელდება ისტორიული ძეგლებისა და მუზეუმების დაცვა და განვითარება.

სახელმწიფო ხელს შეუწყობს საზოგადოების ცოდნის გაღრმავებას ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ღირებულებების, კულტურის, ისტორიის, რელიგიის შესახებ, აგრეთვე საზოგადოებაში ტოლერანტობისა და კულტურული პლურალიზმის დამკვიდრებას და კულტურათაშორისი და რელიგიათაშორისი დიალოგისა და კავშირების განვითარებას. ხელი შეეწყობა ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების უფლებების დაცვასა და სამოქალაქო ინტეგრაციაზე მომუშავე ორგანიზაციებს.

შემუშავდება სახელმწიფო პოლიტიკა და სამოქმედო გეგმა, რომლის მიზანი იქნება, ერთი მხრივ, ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვა და თვითმყოფადობის შენარჩუნება და, მეორე მხრივ, მათი სრული ინტეგრაცია საქართველოს საზოგადოებაში.

საგარეო-პოლიტიკური ურთიერთობები

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის საფუძველი იქნება ეროვნული უსაფრთხოების, სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის უზრუნველყოფა. ევროკავშირში გაერთიანებისაკენ სწრაფვა და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია მთავრობის პრიორიტეტებია, რომლებიც საქართველოს მოქალაქეთა გაცხადებულ არჩევანს ეფუძნება.

საქართველო აცნობიერებს თავის მოვალეობებს იმ გამოწვევათა წინააღმდეგ ბრძოლაში, რომელთა წინაშეც დგას მსოფლიო. ამ მიმართებით საერთაშორისო ძალისხმევაში მონაწილეობა, კერძოდ, სამხედრო ოპერაციებში წვლილის შეტანა განიხილება როგორც ეროვნული ინტერესების დაცვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კომპონენტი.

საქართველო თავისი მშვიდობისმყოფელი პოლიტიკით საერთაშორისო თანამეგობრობისათვის საიმედო და პროგნოზირებადი პარტნიორი გახდა. შეიქმნება საგარეო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარებისა და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოსაზიდად ხელსაყრელი გარემო.

წელს დასრულდა ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების თაობაზე მოლაპარაკებები. აღმოსავლეთ პარტნიორობის ვილნიუსის სამიტზე მოხდება შეთანხმების პარაფირება. ამასთანავე, აქტიურად გაგრძელდება მუშაობა, რათა შეთანხმებას ხელი მოეწეროს 2014 წლის შემოდგომამდე - მოქმედი ევროკომისიის მანდატის ამოწურვამდე. ხელმოწერის შემდეგ, პარლამენტთან ერთად, მთავრობა დროულად დაასრულებს ყველა აუცილებელ პროცედურას ასოცირების ხელშეკრულების ამოქმედებისათვის. ამევე დროს, შეუქცევადი გახდება იმ რეფორმების განხორციელება, რომლებიც მნიშვნელოვანია ევროკავშირთან შემდგომი ინტეგრაციის თვალსაზრისით.

საქართველო განაგრძობს აქტიურ მუშაობას ნატოში ინტეგრაციის მიმართულებით. საქართველო გააგრძელებს წლიური ეროვნული პროგრამისა (ANP) და ნატო-საქართველოს კომისიის (NGC) დღის წესრიგით დაგეგმილი შეხვედრების ეფექტიან განხორციელებას. საგრძნობი პროგრესი ინტეგრაციის გზაზე მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს დემოკრატიის შემდგომ კონსოლიდაციას საქართველოში.

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, როგორც საქართველოს მთავარ მოკავშირესთან, ურთიერთობას საქართველო წარმართავს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით განსაზღვრული პირობების თანახმად. ქარტიას საქართველო განიხილავს როგორც საკუთარი საზოგადოების წინაშე ვალდებულებას. ჩვენ სერიოზულ ძალისხმევას მივმართავთ შეერთებულ შტატებთან სავაჭრო და საინვესტიციო სფეროში მაღალი დონის დიალოგის გაღრმავებისაკენ, ორ ქვეყანას შორის თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულების დადების ინიცირების ჩათვლით, რაც კიდევ უფრო შეუწყობს ხელს სტრატეგიული პარტნიორობის განმტკიცებას.

დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერება და სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობის უზრუნველყოფა ხელს შეუწყობს კონფლიქტის მოგვარების პროცესის წარმატებას.

რუსეთ-საქართველოს შორის არსებული კონფლიქტის მოგვარების მიზნით, საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს კონსტრუქციულ მონაწილეობას ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებებში, რომელიც შეიქმნა 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით.

მთავრობა, ჩვენი ქვეყნის სტრატეგიული პარტნიორებისა და მეგობარი ქვეყნების ხელშეწყობით, გააგრძელებს ძალისხმევას ქვეყნის ოკუპირებულ ტერიტორიებთან მიმართებით ეფექტიანი არაღიარების პოლიტიკის გატარებისათვის და გამოიყენებს ყველა საერთაშორისო ბერკეტს ქვეყნის საბოლოო დეოკუპაციისათვის.

ამასთანავე, საქართველო შეეცდება რუსეთთან არსებული კრიზისის ეტაპობრივად დაძლევის ქვეყნის სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის დაცვის გზით. შენარჩუნებული იქნება ქართულ-რუსული ორმხრივი დიალოგის ფორმატი, რამაც, შეძლებისდაგვარად, ხელი უნდა შეუწყოს სავაჭრო-ეკონომიკური, სატრანსპორტო და ჰუმანიტარული ურთიერთობების განვითარებას, არსებული პრობლემების ეტაპობრივად მოგვარებას საქართველოს სახელმწიფოებრივ ინტერესებზე დაყრდნობით.

დაბალანსებული რეგიონალური პოლიტიკით საქართველომ უნდა შეიძინოს კავკასიური ინტერესების გამაერთიანებლის ფუნქცია. მნიშვნელოვანია ეკონომიკური და პოლიტიკური ურთიერთობების გაღრმავება მეზობელ სომხეთთან, აზერბაიჯანთან, თურქეთთან. ტრანსნაციონალური პროექტებისათვის ხელსაყრელი გეოპოლიტიკური მდებარეობის გათვალისწინებით, საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებად უნდა იქცეს ურთიერთობების განვითარება შავი და კასპის ზღვების რეგიონებისა და ცენტრალური აზიის ქვეყნებთან.

ეკონომიკური პოლიტიკა

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის მთავარი მიზანი არის ქვეყნის მოსახლეობის კეთილდღეობის დონის ამაღლება, რაც მიიღწევა მდგრადი და ინკლუზიური ეკონომიკური ზრდის პირობებში, როდესაც ყველა მოქალაქე სარგებლობს ეკონომიკური ზრდით მოტანილი სიკეთით და, ამავე დროს, უზრუნველყოფილია მოსახლეობის საყოველთაო ჩართულობა ეკონომიკური განვითარების პროცესში.

მაკროეკონომიკური სტაბილურობის მიღწევა და შენარჩუნება უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაა როგორც ინკლუზიური ზრდის, ისე ეკონომიკური პოლიტიკით განსაზღვრული ღონისძიებების ეფექტიანად განხორციელებისთვის.

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ემყარება თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის პრინციპებს, რომელიც გულისხმობს საკუთრების უფლების განუხრელ დაცვას, ბაზარზე თავისუფალ კონკურენციას და კერძო სექტორის თავისუფლებას მცირე, ეფექტიანი და გამჭვირვალე მთავრობის პირობებში. საქართველოს მთავრობის მიერ ეკონომიკური პოლიტიკის წარმატებით განხორციელებისათვის უმნიშვნელოვანესია კერძო სექტორის, როგორც ინკლუზიური ზრდისა და

განვითარების მთავარი მამოძრავებელი ძალის, განვითარებისათვის შესაბამისი გარემოს შექმნა, მისი კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა და იმ სფეროების ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, სადაც კერძო სექტორის შესაძლებლობები სუსტი და შეზღუდულია.

ეკონომიკური პოლიტიკის მიმართულებები იქნება: სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება; მეწარმეობისა და მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარება, რათა გაიზარდოს ამ უკანასკნელის როლი და წილი ეკონომიკაში; კერძო სექტორისათვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება ახალი ფინანსური ინსტრუმენტების განვითარების გზით; საქართველოს ეკონომიკის რეგიონალური და გლობალური კონკურენტუნარიანობის ამაღლება ქვეყნის შედარებითი უპირატესობების გონივრული გამოყენების გზით; საგარეო სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების შემდგომი განვითარება, რაც უზრუნველყოფს საქართველოს პროდუქტისა და მომსახურების ექსპორტის ზრდას; ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოება და მაღალი დამატებული ღირებულების მქონე პროდუქციის შექმნაზე მიმართული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ხელშეწყობა, რაც არის დასაქმების შესაძლებლობების ზრდის, ასევე, თანამედროვე და ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვის წყარო; აგრეთვე, მომსახურების სფეროს განვითარება, რაც უზრუნველყოფს ქვეყნის კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას, ფართო მასებისათვის სამუშაო ადგილების შექმნას და მოსახლეობის ფართო ჩართულობას ეკონომიკური განვითარების პროცესებში. ასევე, მნიშვნელოვანია მწვანე ეკონომიკის პრინციპების დანერგვისა და ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტების წარმოების ხელშეწყობა.

ეკონომიკური პოლიტიკის განხორციელების ღონისძიებები:

ბაზარზე თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციის უზრუნველყოფის მიზნით, საქართველოს მთავრობა განავითარებს შესაბამის საკანონმდებლო ბაზას და აღსრულების ეფექტიან მექანიზმებს, მათ შორის, დამოუკიდებელი ინსტიტუტის შექმნის გზით. ამასთან, ხელს შეუწყობს კომპანიების ზრდისა და განვითარებისათვის ხელშემშლელი ხელოვნური ბარიერების აღმოფხვრას. საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისა და ინვესტორთა ნდობის ამაღლების მიზნით, არსებული საინვესტიციო კანონმდებლობა შეიცვლება ახალი, საერთაშორისო ნორმებისა და საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისი კანონმდებლობით.

ბიზნესის ეფექტიანი ფუნქციონირების მიზნით, საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს კომერციული დავების გადაწყვეტის ალტერნატიული მექანიზმის, არბიტრაჟების განვითარებას მსოფლიოში არსებული საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად და უზრუნველყოფს მათ დამოუკიდებლობას.

ბიზნესის განვითარებისათვის სტაბილური და პროგნოზირებადი გარემოს შექმნის მიზნით, ბიზნესთან დაკავშირებული კანონმდებლობის შემუშავების პროცესში უზრუნველყოფილი იქნება მაქსიმალური გამჭვირვალობა და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობა. ამასთან, ბიზნესისათვის დამატებითი ტვირთის მოხსნის მიზნით, განვითარდება რეგულირების გავლენის შეფასების (RIA) სისტემა, რომლის მიზანიც იქნება როგორც ახალი საკანონმდებლო ინიციატივების, ისე არსებული საკანონმდებლო აქტების გავლენის შეფასება ბიზნესგარემოსა და ეკონომიკაზე.

ღია ბაზრის პირობებში კონკურენტული გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით, საქართველოს მთავრობა დანერგავს საერთაშორისოდ აღიარებულ ვაჭრობის დაცვის ინსტრუმენტებს, რაც ხელს შეუწყობს ადგილობრივი ბიზნესის განვითარებას და შესაბამისად - დასაქმების შესაძლებლობების გაზრდას.

საქართველოს მთავრობის მიზანია განავითაროს საჯარო-კერძო პარტნიორობა (PPP) ეკონომიკაში კერძო სექტორის როლის ზრდისა და სახელმწიფო რესურსების ეფექტიანი გამოყენების მიზნით. საჯარო და კერძო სექტორის ეფექტიანი თანამშრომლობა კერძო სექტორში ახალი სამუშაო ადგილების გაჩენის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პირობაა.

საქართველოს მთავრობის მიზანია სახელმწიფო ქონების რაციონალური გამოყენება და ასევე გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ საქმიანობაში ჩართვა, მისი კერძო საკუთრებაში მოქცევის გზით.

მეწარმეობის, მათ შორის, მცირე და საშუალო და დამწყები ბიზნესის დასახმარებლად სახელმწიფო ხელს შეუწყობს მცირე და საშუალო მეწარმეთა უნარების ამაღლებას, ფინანსურ რესურსების ხელმისაწვდომობას, დამწყები ბიზნესის და ასევე მეწარმეთა საექსპორტო პოტენციალის გაძლიერებას. ყოველივე ეს დადებითად აისახება როგორც დასაქმების შესაძლებლობების, ისე თვითდასაქმების ზრდაზე. ყურადღება მიექცევა მთიან რეგიონებში მცირე მეწარმეობის განვითარებას.

ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს ქვეყანაში კაპიტალის ბაზრის, მათ შორის, საფონდო ბირჟის განვითარებას მისი საერთაშორისო საფინანსო ბაზრებზე ინტეგრირებით და კომპანიებისათვის მიმზიდველი გარემოს შეთავაზებით.

როგორც მოსახლეობის სოციალური დაცვის დონის ამაღლების, ისე დანაზოგების ზრდისა და ფინანსების ხელმისაწვდომობის ზრდის მიზნით, საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტია საპენსიო სისტემის რეფორმა, რომელიც მოიცავს დაგროვებით საპენსიო სისტემაზე გადასვლას. ამ მიმართულებით მუშაობა უკვე დაწყებულია და უახლოეს მომავალში ჩამოყალიბდება რეფორმის ძირითადი პრინციპები.

საქართველოს საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაციის, ექსპორტის ხელშეწყობისა და საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიკაციისთვის, საქართველოს მთავრობა გააღრმავებს თანამშრომლობას არსებულ და პოტენციურ სავაჭრო პარტნიორებთან. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა პრეფერენციული სავაჭრო რეჟიმების განვითარებას ორმხრივ, მრავალმხრივ და რეგიონალურ ფორმატებში.

გააქტიურდება მოლაპარაკებები აშშ-თან სავაჭრო და საინვესტიციო ურთიერთობების გაღრმავების საკითხებზე.

წარმატებით დასრულდა მოლაპარაკებები ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებასთან (DCFTA) დაკავშირებით, რომელიც, თავის მხრივ, საქართველო - ევროკავშირის ასოცირების ხელშეკრულების განუყოფელი ნაწილია. საქართველოს მთავრობის მიზანია ევროკავშირის ბაზარზე ინტეგრაცია, რისი წინაპირობაცაა DCFTA-ის იმპლემენტაცია. ამ მიზნით, საქართველოს მთავრობა განახორციელებს რეფორმებს ხარისხის ეროვნული ინფრასტრუქტურის, სურსათის უვნებლობის, ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დაცვისა და სახელმწიფო შესყიდვების სფეროებში.

საქართველოს მთავრობის მიზანია ყველა მეზობელ და რეგიონის ქვეყანასთან, მათ შორის რუსეთის ფედერაციასთან, სტაბილური სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარება, რაც ხელს შეუწყობს საექსპორტო და საინვესტიციო ნაკადების ზრდას.

საქართველოს მთავრობის მიზანია, ქვეყნის ხელსაყრელი გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე, ჩამოაყალიბოს ერთიანი სატრანსპორტო სისტემა, სატრანზიტო პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენების და რეგიონში ვაჭრობასა და ტვირთების საერთაშორისო გადაზიდვაში მისი როლის შესრულებისათვის. სატრანზიტო დერეფნის კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით გაღრმავდება საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში ინტეგრაცია და რეგიონალური თანამშრომლობა.

საქართველოს მთავრობის მიზანია სატრანსპორტო სისტემების სრულყოფა, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის, მულტიმოდალური და ინტერმოდალური გადაზიდვებისა და ლოგისტიკური ცენტრების განვითარების ხელშეწყობის გზით. სამოქალაქო ავიაციის სფეროში, საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს „ღია ცის“ პოლიტიკის გატარებას. ამასთან, უზრუნველყოფს „ევროგაერთიანებასა და მის წევრ სახელმწიფოებს და საქართველოს შორის ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ“ შეთანხმების იმპლემენტაციას, რაც უზრუნველყოფს საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სფეროში ფრენების უსაფრთხოების, საავიაციო უშიშროების,

გარემოს დაცვის, მომხმარებელთა უფლებების დაცვისა და სხვა მიმართულებების ევროპულ დონეზე განვითარებას და საქართველოს საავიაციო სივრცის ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციას.

საქართველოს მთავრობა განავითარებს მცირე ავიაციას და სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურას მთიან რეგიონებში, რაც ხელს შეუწყობს ამ რეგიონების ეკონომიკურ განვითარებას.

საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარება ქვეყნისთვის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია, რადგან ამ დარგის განვითარება ყველაზე მოკლე პერიოდში შექმნის მაღალანაზღაურებად სამუშაო ადგილებს და ხელს შეუწყობს ეკონომიკის სხვა დარგების განვითარებას.

საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტია ქვეყანამ, როგორც მოკლევადიან, ისე გრძელვადიან პერსპექტივაში, მნიშვნელოვანი ადგილი დაიკავოს რეგიონში საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებისა (ICT) და ინოვაციების ექსპორტის კუთხით; მნიშვნელოვნად გაიზარდოს როგორც საინფორმაციო ტექნოლოგიების (IT) სპეციალისტთა რაოდენობა, ისე ამ სფეროდან მიღებული შემოსავლები.

განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ინფორმატიზაციის საკითხებს. ქვეყნის დასახლებული პუნქტები უზრუნველყოფილი იქნება მაღალსიჩქარიანი ინტერნეტით; გაგრძელდება რეგიონების კომპიუტერიზაციის პროცესი და ცოდნის დონის ამაღლება კომპიუტერული ტექნოლოგიების მიმართულებით.

კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ამაღლებისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია გამოყენებითი კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა მათი სახელმწიფო დაფინანსების ეფექტიანობის ზრდით.

საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს **ტურიზმის განვითარებას**, რაც ეკონომიკური აღმავლობის, ასევე შემოსავლებისა და დასაქმების შესაძლებლობების ზრდის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წყაროა. ხელი შეეწყობა ტურისტული ინფრასტრუქტურისა და ახალი ტურისტული პროდუქტების განვითარებას, ისევე როგორც არსებულის დივერსიფიკაციას.

მთავრობის მიზანია საქართველოს საერთაშორისო ღონისძიებების ჩატარების რეგიონალურ ცენტრად ჩამოყალიბება, რისთვისაც ხელი შეეწყობა საკონფერენციო ტურიზმის (MICE tourism) განვითარებას.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა რეგიონალურ დონეზე ტურიზმის განვითარებას, მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებას, მცირე და საშუალო ტურისტული ბიზნესის წახალისებას; ასევე ხელი შეეწყობა საქართველოში საშუალოფასიანი და საოჯახო სასტუმროების განვითარებას.

ინვესტიციების მოზიდვისა და ექსპორტის წახალისების მიმართულებით საქართველოს მთავრობა ინტენსიურად ითანამშრომლებს ქართული დიასპორის წარმომადგენლებთან, რაც გამოიხატება დიასპორული ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობაში, დიასპორის დახმარებით პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვაში, ასევე თანამემამულეების ადგილსამყოფელ ქვეყნებში ქართული პროდუქციის პოპულარიზაციასა და ექსპორტის ხელშეწყობაში.

საქართველოს მთავრობის ენერგეტიკული პოლიტიკა

ენერგეტიკული პოლიტიკის უმთავრესი მიმართულება იქნება ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოებისა და დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლება, იმპორტირებულ ენერგორესურსებზე დამოკიდებულების ეტაპობრივი შემცირება ადგილობრივი ენერგეტიკული რესურსების ათვისების, მოწოდების წყაროებისა და მარშრუტების დივერსიფიკაციის გზით.

მზარდი და კონკურენტული ეკონომიკის პირობებში ქვეყანაში ცხოვრების დონის ამაღლების აუცილებელი წინაპირობაა ენერგომატარებლების ხელმისაწვდომობა. ამ ამოცანის უზრუნველსაყოფად მთავრობა იმუშავებს ისეთი პრიორიტეტული მიმართულებით, როგორცაა ადგილობრივი ენერგეტიკული რესურსების რაციონალური გამოყენება, რომელიც საშუალო და გრძელვადიან პერსპექტივაში ეტაპობრივად ჩაანაცვლებს იმპორტს და გაზრდის ექსპორტის პოტენციალს, ამასთან, უზრუნველყოფს ენერგეტიკული სექტორის მზადყოფნას ეკონომიკის ენერგოტევადი დარგების განვითარების შემთხვევაშიც.

ენერგეტიკის სექტორში საინვესტიციო პოლიტიკა დაეფუძნება დამატებითი გენერაციის სიმძლავრეების შექმნას და საჭირო მსხვილი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებას. ამასთან, საინვესტიციო პოლიტიკამ უნდა უზრუნველყოს გრძელვადიან პერსპექტივაში, განსაკუთრებით კი ელექტროენერგეტიკის დარგში, სტაბილური სატარიფო პოლიტიკის განხორციელების შესაძლებლობა. სახელმწიფოს მხრიდან უზრუნველყოფილი იქნება ხელსაყრელი და მიმზიდველი საინვესტიციო გარემოს შექმნა ენერგეტიკაში კერძო ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით. უფრო ეფექტიანი გახდება სახელმწიფოს მხრიდან ინვესტიციების ხელშეწყობი ღონისძიებების გატარება, გამარტივებული და გამჭვირვალე პროცედურების დანერგვა.

ადგილობრივი რესურსების ათვისების კუთხით, პრიორიტეტული იქნება განახლებადი ენერჯის წყაროების ოპტიმალურად ათვისება ტექნიკური, ეკონომიკური, გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნებისა და საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

ზემოაღნიშნული პრიორიტეტების პარალელურად, განხორციელდება ენერგოდამზოგი და ენერგოეფექტური პოლიტიკა ქმედითი ღონისძიებების განხორციელებისა და შესაბამისი ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობის გზით.

ადგილობრივი და რეგიონალური მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ასევე იქნება ენერგეტიკული პოლიტიკის ერთ-ერთი ძირითადი მიმართულება. მაგისტრალური გაზსადენებისა და მაღალი ძაბვის გადამცემი ქსელის მშენებლობა-რეკონსტრუქცია უზრუნველყოფს სტაბილურ და საიმედო ენერგომომარაგებას.

ადგილობრივი მომხმარებლებისათვის მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით დასრულდება მთელი ქვეყნის მასშტაბით ინდივიდუალური გამრიცხველიანების პროგრამა, ხოლო რეგიონების გაზიფიცირება განხორციელდება ტექნიკური და ეკონომიკური მიზანშეწონილობის გათვალისწინებით.

ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის ფარგლებში ასევე პრიორიტეტული იქნება ევროკავშირის ენერგეტიკულ კანონმდებლობასთან დაახლოება. შესაბამისი რეფორმებისა და რეგულაციების ცვლილებებით მოხდება ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობის ხელშეწყობა, ბაზრის ლიბერალიზაცია და უცხოური ინვესტიციების მოზიდვა, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს რეგიონალური ვაჭრობის განვითარებას, სატრანზიტო და საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას.

შრომის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა

მთავრობის პრიორიტეტული მიმართულებაა ეფექტიანი და ცივილიზებული შრომის ბაზრის ჩამოყალიბება. შრომის ბაზრის ფორმირების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითადი მიზნებია: ქვეყნის ადამიანური რესურსების რაციონალური გამოყენება; ეფექტიანი დასაქმების ხელშეწყობა; უმუშევრობის თანამიმდევრული შემცირება და სამუშაო ძალის ხარისხობრივი სრულყოფა.

შრომითი ურთიერთობების სფეროში სოციალური სამართლიანობის დამკვიდრებისათვის, ეფექტიანი დასაქმების მხარდაჭერისა და საერთაშორისო თანამეგობრობასთან (პირველ რიგში, ევროკავშირთან)

საქართველოს ინტეგრაციისათვის, დიდი მნიშვნელობა აქვს შრომის სფეროში მოქმედი ნორმების საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოებას.

გარდა ამისა, დასახული მიზნების მისაღწევად საჭიროა შრომის ბაზრის ინფრასტრუქტურის (დასაქმებისა და კონსულტაციის მხარდაჭერის ცენტრების ქსელის) შექმნა და განვითარება; დასაქმებულთა და უმუშევართა აღრიცხვის მოწესრიგება; შრომის ბაზრის (სამუშაო ძალაზე მოთხოვნისა და მიწოდების, სამუშაო ძალის ფასის, სამუშაო ძალაზე დანახარჯების და სხვ.) კვლევების ინსტიტუციონალიზაცია და მონაცემთა ბაზის ფორმირება/განვითარება; შრომის ბაზრის მოთხოვნათა შესაბამისად უმუშევართა პროფესიული სწავლების მხარდაჭერა და დამსაქმებელსა და სამუშაოს მაძიებელს შორის ოპერატიული და ეფექტიანი კავშირის ხელშეწყობა, საშუაშუალო მომსახურების სახელმწიფო და კერძო სტრუქტურების მხარდაჭერა.

ამ მხრივ, 2012 წლის 1 ოქტომბრის შემდეგ საქართველოს ხელისუფლებამ სერიოზულ პროგრესს მიაღწია - შეტანილ იქნა მეტად მნიშვნელოვანი ცვლილებები შრომის კოდექსში, რასაც მიესალმა შრომის საერთაშორისო ორგანიზაცია, ევროკავშირი, სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციები.

ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური პოლიტიკა

ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციისა და გაეროს გენერალური ასამბლეის რეზოლუციების თანახმად, გაგრძელდება და ეტაპობრივად გაფართოვდება 2013 წელს დაწყებული საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამა, რომელიც საქართველოს ყველა მოქალაქეს უზრუნველყოფს სამედიცინო მომსახურების საბაზისო პაკეტით.

საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის შემდგომი განვითარება და ჯანდაცვის სფეროში დაგეგმილი რეფორმები მიზნად ისახავს მოსახლეობის სიცოცხლის ხანგრძლივობისა და ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესებას; საქართველოს მოსახლეობა უფრო მეტად იქნება დაცული ჯანდაცვაზე კატასტროფული დანახარჯებისა და გაღარიბების რისკებისაგან; გაუმჯობესდება ხელმისაწვდომობა ხარისხიან სამედიცინო მომსახურებასა და სამკურნალწამლო საშუალებებზე; გაიზრდება საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვის ეფექტიანობა ადმინისტრირების გაუმჯობესებისა და პირველადი ჯანდაცვის დონეზე მეტი ძალისხმევის მიმართვის გზით.

ჯანდაცვის სფეროში დაფინანსების ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით ამოქმედდება საყოველთაო ჯანდაცვის საბაზისო სერვისების „ერთიანი შემსყიდველი მექანიზმი“. ამავე დროს განიხილება

სამედიცინო მომსახურების მსოფლიოში აპრობირებული დაფინანსების ინტეგრირებული სისტემის დანერგვა, რომელიც უფრო ეფექტიანს გახდის სამედიცინო სერვისზე სახელმწიფო დანახარჯებს. პროგრამული გამოსავლებისა და სახელმწიფო რესურსების ხარჯთეფექტურობის გაუმჯობესების მიზნით იგეგმება ჯანდაცვის პროგრამული დაფინანსების (ინდივიდუალურ დაავადებებზე ორიენტირებული ჯანდაცვის პროგრამების) შემდგომი გაუმჯობესება, სამეცნიერო მტკიცებულებებისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდება სამედიცინო მომსახურების ხარისხის მართვის სისტემების შემუშავება/დანერგვაზე როგორც საყოველთაო ჯანდაცვის, ისე კერძო სადაზღვევო სქემებით მიწოდებული მომსახურების ფარგლებში; შემუშავდება და ეტაპობრივად დაინერგება ხარისხის მართვის მექანიზმები (შიდა აუდიტი, აკრედიტაცია) როგორც ამბულატორიული, ისე ჰოსპიტალური და ლაბორატორიული სერვისების ფარგლებში; განხორციელდება სამედიცინო განათლებისა და სერტიფიცირების ძირეული რეფორმები როგორც დიპლომამდელ, ისე დიპლომისშემდგომ და უწყვეტი სამედიცინო სწავლების ეტაპებზე.

ჯანდაცვის სექტორში არსებული ინფრასტრუქტურის ანალიზის, სამედიცინო სერვისების დონეების განსაზღვრისა და მოსახლეობის განსაკუთრებული საჭიროებების (მაგ.: მაღალმთიან რაიონებში და კონფლიქტის ზონების მიმდებარედ მცხოვრები მოსახლეობის) შესაბამისად, მთავრობა ხელს შეუწყობს ჯანდაცვის ინფრასტრუქტურის შემდგომ განვითარებას როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო ინვესტიციების ხელშეწყობით.

საპენსიო უზრუნველყოფა და სოციალური დახმარება

შემცირდება მოსახლეობის სიღარიბითა და ხანდაზმულობით გამოწვეული სოციალური რისკები. ხელი შეეწყობა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებს და სხვა მოწყვლად ჯგუფებს, მონაწილეობა მიიღონ ქვეყნის სოციალურ და ეკონომიკურ ცხოვრებაში.

ჩამოყალიბდება დაგროვებითი საპენსიო სისტემის ძირითადი პრინციპები, რომლითაც მოქალაქის მიერ პენსიის მიღების საფუძველი იქნება მისი საპენსიო შენატანებით დაგროვებული სახსრები.

საპენსიო სისტემის არსებითი რეფორმა, რომელიც ამ სისტემის დაგროვებით პრინციპზე გადასვლას ითვალისწინებს, დაეფუძნება სავალდებულო საპენსიო დაზღვევას. რეფორმის შედეგად, სისტემაში მნიშვნელოვან როლს შეასრულებენ კერძო საპენსიო ინსტიტუტები. პენსიის ოდენობა დამოკიდებული

იქნება მხოლოდ სადაზღვევო სტაჟისა და სადაზღვევო შენატანის ოდენობაზე. სახელმწიფოს ექნება გამოკვეთილი მარეგულირებელი ფუნქცია, რათა სისტემამ შეინარჩუნოს სტაბილურობა. გარდა ამისა, არასრული სტაჟისა და სადაზღვევო შენატანის მქონე მოქალაქეებს დაენიშნებათ (ან შეევსებათ) სოციალური პენსია.

რაც შეეხება იმ პენსიონერებს, რომლებიც რეფორმის საწყის ეტაპზე იმყოფებიან ან მიაღწევენ საპენსიო ასაკს, სახელმწიფოსგან მიიღებენ სოციალურ პენსიას არანაკლებ საარსებო მინიმუმისა, რაც შესაბამისი კანონით იქნება გარანტირებული.

განხორციელდება სოციალური დახმარების პროგრამის მიზნობრიობის გაზრდა ოჯახების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასების მეთოდოლოგიის, სოციალური ინფორმაციის მენეჯმენტის სისტემის გაძლიერებისა და ადმინისტრირების სქემის გაუმჯობესების გზით.

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე (შშმ) პირთა თანაბარი შესაძლებლობებით უზრუნველყოფის მიზნით, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების გაეროს კონვენციის პრინციპებისა და ვალდებულებების გათვალისწინებით, დაიგეგმება და განხორციელდება შესაბამისი სამთავრობო პროგრამები/ღონისძიებები. ეტაპობრივად განხორციელდება შშმ პირთა შეფასების სისტემის „სამედიცინო“ მოდელიდან „სოციალურ“ მოდელზე გადასვლა; სოციალური მომსახურების დაწესებულებათა ქსელის განვითარება დაემყარება ბენეფიციართა ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული ხარისხიანი მომსახურების ხელმისაწვდომობის პრინციპს.

ადგილობრივი თვითმმართველობა და რეგიონალური პოლიტიკა

ძლიერი ადგილობრივი თვითმმართველობა დემოკრატიისა და სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების ერთ-ერთი უმთავრესი ინსტრუმენტია. მისი დანიშნულებაა მართოს ადგილობრივი მნიშვნელობის საკითხები დამოუკიდებლად, საკუთარი პასუხისმგებლობით და ადგილობრივი მოსახლეობის ინტერესების გათვალისწინებით.

თვითმმართველობის ორგანოებს ექნებათ საკუთარი (ექსკლუზიური) უფლებამოსილების განხორციელებისათვის საჭირო ფინანსები და ქონება. მათ ეყოლებათ არჩევითი წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოები. თვითმმართველობის ორგანოები უზრუნველყოფენ თითოეული მოქალაქის საჯარო მომსახურების ძირითად ნაწილს, ყოფით და ინფრასტრუქტურულ გარემოს.

თვითმმართველ ერთეულებში იმუშავეს მომსახურების ცენტრი, რომელსაც ექნება მოქალაქისათვის საჯარო მომსახურების გაწევის ფუნქციები.

ადგილობრივი თვითმმართველობის ტერიტორიული რეორგანიზაციის პროცესში მაქსიმალურად იქნება შესწავლილი ადგილობრივი ადამიანური და მატერიალური რესურსები, სოფლების ურთიერთთავსებადობა სათემო მუნიციპალიტეტების შესაქმნელად და სხვა სოციალურ-ეკონომიკური ფაქტორები. გაიზრდება თვითმმართველი ქალაქებისა და თემების რაოდენობა; ჩამოყალიბდება საერთო სოციალურ-ეკონომიკური ინტერესების მქონე ერთეულები განვითარების ერთიანი პერსპექტივით; მოხდება ქალაქების ურბანული განვითარება; სათემო მუნიციპალიტეტებში გაჩნდება ახალი მიზიდულობის ცენტრები; ქალაქებში, ხოლო თემების შექმნის კვალობაზე – თემებში შეიქმნება ადგილობრივი თვითმმართველობა პირდაპირი წესით არჩეული საკრებულოებისა და მერების/გამგებლების სახით, რაც ხელს შეუწყობს ადგილებზე რეალური ანგარიშვალდებულების სისტემისა და კულტურის ჩამოყალიბებას, მოქალაქეთა ჩართულობას, წახალისებს საინტერესო ინიციატივებს.

თვითმმართველ ერთეულში შემავალ ყოველ დასახლებას (სოფლის, დაბის, ქალაქის) კანონით ექნება გარანტირებული ამ დასახლებასთან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტაში, მათ შორის, საბიუჯეტო პრიორიტეტების განსაზღვრაში მონაწილეობის ქმედითი მექანიზმები.

ჩამოყალიბდება ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა სწავლების ქმედითი სისტემა; საქართველოს მაღალმთიანი ზონის განვითარებისათვის ამოქმედდება სპეციალური სტიმულირების ინსტრუმენტები.

რეგიონალური მმართველობის დონეზე დაიწყება თვითმმართველობის გარკვეული კომპონენტების დანერგვა. შეიქმნება რეგიონალური მნიშვნელობის პროექტებში მუნიციპალიტეტების ინტერესების ასახვისა და მათი მონაწილეობის ქმედითი ინსტიტუციონალური მექანიზმი. მოხდება ცენტრიდან ცალკეული კულტურული, სოციალურ-ეკონომიკური და ინფრასტრუქტურული განვითარების ფუნქციების გადაცემა, რასაც მოჰყვება შესაბამისი ფინანსური და ქონებრივი რესურსების გადაცემაც.

საქართველოს მთავრობა ადასტურებს, რომ რეგიონალური განვითარების პოლიტიკა არის მისი ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტი, რომელიც მოწოდებულია გადაამწყვეტი როლი შეასრულოს მდგრადი ეკონომიკური ზრდისა და საერთო-ეროვნული წარმატების მიღწევაში. იგი მიზნად ისახავს, რომ კომპლექსური და ქმედითი რეგიონალური განვითარების პოლიტიკის შედეგად დაკმაყოფილდეს მოქალაქეთა მისწრაფებები არა მხოლოდ ტრადიციული გათანაბრებითი მიდგომების გამოყენებით,

არამედ მაღალეფექტიანი ეკონომიკური პროცესების ადგილებზე ხელშეწყობისა და რეგიონების კონკურენტუნარიანობის ზრდის საფუძველზე.

დღემდე, ყველა რეგიონის მიმართ ერთგვაროვანი პოლიტიკის სტანდარტულად გატარება მნიშვნელოვნად ზღუდავდა რეგიონების განვითარების პოტენციალის გამოყენებას, ხოლო ცალკე აღებული დარგობრივი მიდგომები და ძირითადად გადაუდებელ საჭიროებებზე დაფუძნებული მოკლევადიანი პროგრამები ვერ პასუხობდნენ რეალურ გამოწვევებს. აქედან გამომდინარე, საქართველოს ახალი მთავრობა ეფექტიანი რეგიონალური პოლიტიკის განხორციელების პირობად განიხილავს კონკრეტული რეგიონების შედარებითი უპირატესობების, მათი სტრუქტურული სპეციფიკის, სხვადასხვა სექტორების გრძელვადიანი განვითარების შესაძლებლობების, არსებული რესურსების გარდაქმნის პოტენციალის გამოვლენასა და ოპტიმალურ გამოყენებას.

საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს ინტენსიურ მუშაობას მიმდინარე წლის სექტემბერში დამტკიცებული სხვადასხვა რეგიონების განვითარების სტრატეგიების სრულფასოვანი, თანამიმდევრული და ინკლუზიური განხორციელებისათვის.

2014 წელს საქართველოს მთავრობა ასევე იწყებს მუშაობას ახალი, რეგიონალური განვითარების 2015-2017 წლების სახელმწიფო პროგრამაზე, რომელიც მაქსიმალურად იქნება მორგებული საქართველოს რეგიონალური განვითარების უმთავრეს საჭიროებებსა და ფართო გამოწვევებზე.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

ქვეყნის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანაა განავითაროს და განამტკიცოს ქვეყნის რეგიონალური განვითარება და ინფრასტრუქტურა, შექმნას პირობები ამ მიმართულებით არსებული სუსტი ადგილების დაძლევისა და ნიველირებისათვის. საჯარო ინფრასტრუქტურის განვითარება რეგიონალური განვითარებისა და სიღარიბის შემცირების ხელშეწყობის მნიშვნელოვანი წინაპირობაა.

გეოპოლიტიკური ფაქტორის გათვალისწინებით, უნდა მოხდეს საქართველოს გაერთიანება საერთაშორისო პროექტებში; გეოგრაფიული მდებარეობიდან და სატვირთო გადაზიდვების ავტოტრანსპორტზე დატვირთვიდან გამომდინარე, მოხდება ახალი სამშენებლო ნორმებისა და წესების, აგრეთვე სამშენებლო სტანდარტების შემუშავება. გათვალისწინებულია ახალი მაგისტრალური გზების მშენებლობა, არსებული გზების რეკონსტრუქცია სატრანსპორტო-საექსპლუატაციო მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზაცია.

ინფრასტრუქტურის განვითარების პრიორიტეტული მიმართულებაა ქვეყნის მასშტაბით ნარჩენების განთავსება და დახარისხება ევროპული სტანდარტების მიხედვით, საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა, საქართველოს ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგების, წყალარინების სისტემის მოწყობა-რეკონსტრუქცია და ზოგადად სისტემის მსოფლიო სტანდარტებთან გათანაბრება. საქართველოს მოსახლეობის სტიქიური მოვლენების - მეწყერების, წყალმოვარდნებისაგან დაცვის მიზნით გატარდება პრევენციული ღონისძიებები (ნაპირდაცვითი და მეწყერსაწინააღმდეგო სამუშაოები, ზვავსაწინააღმდეგო ღონისძიებები).

იგეგმება დონორებთან არსებული მრავალწლიანი ურთიერთობების გამოყენება პროექტების ოპტიმალური კოორდინაციისა და თანამედროვე, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მიდგომების დანერგვის უზრუნველსაყოფად.

სოფლის მეურნეობის განვითარება

საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი ძირითადი პრიორიტეტია სოფლის მეურნეობის განვითარება, რისი უპირველესი გარანტია იქნება მკაფიოდ განსაზღვრული აგრარული პოლიტიკა და სოფლის მეურნეობის სექტორში ფინანსური რესურსების მნიშვნელოვნად გაზრდა.

სოფლის მეურნეობის დაფინანსების წყარო იქნება სახელმწიფო ბიუჯეტი, საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და ცალკეული დონორი ქვეყნების მიერ გაცემული სესხები და გრანტები, კერძო ინვესტიციები (ადგილობრივი და უცხოური). დაფინანსების სტრუქტურაში თანდათან მნიშვნელოვნად გაიზრდება კერძო ინვესტიციების წილი სხვა სახის დაფინანსების შემცირების ხარჯზე. ერთი წლის წინ შექმნილი „სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ფონდმა“ მიმდინარე წელს განახორციელა ასობით მილიონი დოლარის ღირებულების პროგრამების დაფინანსება. მომავალში მოხდება პროგრამების დივერსიფიკაცია და ახალი მიმართულებების განვითარება.

აგრარული პოლიტიკის სტრატეგიის განხორციელების ფარგლებში: გადაწყდება მიწათსარგებლობის საკითხები; ამ მიმართულებით ხელი შეეწყობა სასოფლო-სამეურნეო მიწის ბაზრის განვითარებას; შეიქმნება ფერმერთა რეესტრი; სასოფლო-სამეურნეო სექტორი უზრუნველყოფილი იქნება მომსახურებითა და ნედლეულით; გაძლიერდება და განვითარდება სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო და სალიზინგო სისტემა; მცირე და საშუალო ფერმერები უზრუნველყოფილი იქნებიან ხელმისაწვდომი

ფულადი სახსრებით; ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულება იქნება ფერმერული კოოპერატივების/ასოციაციების განვითარება.

გაიზრდება აგრარულ სექტორში მწარმოებლურობა, რენტაბელურობა და კონკურენტუნარიანობა; გაიზრდება სასოფლო-სამეურნეო წარმოებიდან მიღებული შემოსავლები; დაწყებულია აგრარული განათლებისა და მეცნიერების, კონსულტირებისა და ექსტენციის თანამედროვე სისტემის შექმნა, ეტაპობრივად მოხდება ამ სისტემის გაძლიერება და განვითარება; ქართული პროდუქცია დაბრუნდება შიდა ბაზარზე; საქართველო დაიმკვიდრებს ღირსეულ ადგილს საერთაშორისო ბაზარზე; მოხდება რეგიონებში ბიზნესგარემოს გაჯანსაღება და სტიმულირება; გაუმჯობესდება რეგიონებში მოსახლეობის ცხოვრების პირობები. უზრუნველყოფილი იქნება სასურსათო უსაფრთხოება, სურსათის უვნებლობა და აგრობიომრავალფეროვნების შენარჩუნება. გაგრძელდება რეგიონალური და სასოფლო-სამეურნეო ინფრასტრუქტურის განვითარება, რაც მოიცავს ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემების გაუმჯობესებას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა თესლისა და ნერგის წარმოების განვითარების მხარდაჭერას.

ამ პოლიტიკის განხორციელების შედეგად, უახლოეს წლებში, აგროსასურსათო სექტორში შეიქმნება რამდენიმე ათასობით სამუშაო ადგილი დაქირავებით დასაქმებულთათვის; გაიზრდება თვითდასაქმებულთა კეთილდღეობა, მათი შემოსავლები საარსებო მინიმუმს მნიშვნელოვნად გადააჭარბებს, შემცირდება ფარული უმუშევრობა სოფლად.

საგადასახადო პოლიტიკა

მთავრობის საგადასახადო პოლიტიკა უზრუნველყოფს კერძო სექტორისა და უცხოური ინვესტიციებისათვის, ასევე ბიზნესის დაწყებისა და განვითარებისათვის მიმზიდველი და სტაბილური საგადასახადო გარემოს შექმნას.

საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების ფარგლებში განხორციელდება საბაჟო კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაცია. დაწესდება შეზღუდვა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში ცვლილებების შეტანასთან დაკავშირებით.

გადასახადის გადამხდელის ყველა ძირითადი ვალდებულება განისაზღვრება მხოლოდ კანონით. აიკრძალება ბიზნესის წინასწარი დალუქვა, მიმდინარე საქმიანობის შეჩერება და დაყადაღება. მოწესრიგდება ბაზრობებზე მოვაჭრეთა დაბეგვრის მარეგულირებელი ნორმები. გამარტივდება

გადასახადის ადმინისტრირება და განხორციელება საგადასახადო სანქციების ოპტიმიზაცია. მოხდება ცალკეული კატეგორიის ეკონომიკური დანაშაულისათვის სისხლისსამართლებრივი დევნის შეზღუდვა (დეკრიმინალიზაცია).

საგადასახადო ორგანოები იმოქმედებენ მხოლოდ კანონით განსაზღვრული უფლებებით და გამორიცხული იქნება გადამხდელების მიმართ პოლიტიკური ნიშნით მიდგომა. ეტაპობრივად 3 წლამდე შემცირდება საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრული 6-წლიანი ხანდაზმულობის ვადები. განხორციელება საგადასახადო დავების განხილვის არსებული სისტემის სრულყოფა.

მონეტარული პოლიტიკა

მონეტარული პოლიტიკა მიმართული იქნება გრძელვადიანი მიზნობრივი ორიენტირების შემოღებისაკენ; განისაზღვრება ფულად-საკრედიტო და სავალუტო პოლიტიკის ძირითადი პრიორიტეტები, სადაც ფულის ემისია იქნება ქვეყნის ეკონომიკური ზრდის შესაბამისი; ხელი შეეწყობა ეროვნული ვალუტის მიმართ ნდობის გაზრდას და უზრუნველყოფილი იქნება დოლარიზაციის მასშტაბების შემცირება; ხელი შეეწყობა კომერციულ ბანკებს შორის ჯანსაღი კონკურენციის არსებობას; დაინერგება დეპოზიტების დაზღვევის სისტემა, რომელიც დანაზოგების ზრდისა და დაბანდების სტიმულირების საიმედო მექანიზმი გახდება.

ფისკალური პოლიტიკა

სახელმწიფო უზრუნველყოფს საჯარო ფინანსების მართვის სრულყოფას იმისათვის, რომ ბიუჯეტით, ერთი მხრივ, ხორციელდებოდეს პრიორიტეტული სფეროებისა და სოციალური ხარჯების ზრდა, ხოლო, მეორე მხრივ, ხელი შეეწყოს ქვეყნის ეკონომიკის სტიმულირებას და ამავე დროს შენარჩუნებულ იქნეს ქვეყნის ფისკალური სტაბილურობა. ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილის ზრდის პარალელურად, ეკონომიკის სტიმულირების მიზნით, შესაძლებელია გაიზარდოს ფისკალური დეფიციტი, თუმცა, საშუალოვადიან პერიოდში შენარჩუნებული იქნება მისი დაბალი მაჩვენებელი. საშუალოვადიან და გრძელვადიან პერიოდში სახელმწიფო უზრუნველყოფს ძირითადი მაკროეკონომიკური და ფისკალური ინდიკატორების ისეთ მაჩვენებლებში შენარჩუნებას, რომლებითაც შესაძლებელი გახდება, გაუმჯობესდეს სარეიტინგო კომპანიების შეფასებები და ქვეყანა იყოს მიმზიდველი საინვესტიციო კლიმატის თვალსაზრისით. ეს იქნება გრძელვადიან პერიოდში ეკონომიკის სტაბილური განვითარების საწინდარი.

შემუშავდება საბიუჯეტო პრიორიტეტების დადგენის ქმედითი მექანიზმი, რომელიც საზოგადოების პრობლემების იდენტიფიცირებაზე იქნება ორიენტირებული.

გაგრძელდება მუშაობა ბიუჯეტის გამჭვირვალობისა და ინფორმაციულობის გაზრდის მიზნით და უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს მოქალაქეებისათვის ყველა საინტერესო და საჭირო ინფორმაციის შესაბამისი მარტივი ფორმით მიწოდება. დაიხვეწება პროგრამული ბიუჯეტის შედგენის მეთოდოლოგია და ბიუჯეტით განსახორციელებელი პროგრამებისა და ქვეპროგრამების, აგრეთვე მათი მოსალოდნელი შედეგების წარმოდგენის მექანიზმები მიუახლოვდება საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებს.

დაიხვეწება როგორც შიდა, ისე გარე კონტროლისა და აუდიტის მექანიზმები საჯარო ფინანსების მართვის სფეროში. საბიუჯეტო პროცესის გაუმჯობესების მიზნით უზრუნველყოფილი იქნება სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მიერ შემუშავებული დასკვნებისა და რეკომენდაციების გამოყენების ეფექტიანი მექანიზმი.

გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება

გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება მთავრობის საქმიანობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა.

ქვეყანაში გარემოსდაცვითი მიმართველობის გაუმჯობესების მიზნით:

ეტაპობრივად დაინერგება ევროკავშირისა და საერთაშორისო ხელშეკრულებებით აღიარებული გარემოსდაცვითი პრინციპები და სტანდარტები;

დაიხვეწება და განახლდება გარემოსდაცვითი სამართლებრივ-ნორმატიული ბაზა ისეთი მიმართულებებით, როგორცაა: ნარჩენების მართვა, წყლის რესურსების მართვა, ატმოსფერული ჰაერის დაცვა, ტყის მართვა, გარემოზე ზემოქმედების შეფასება და სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება, ბუნებრივი და ანთროპოგენული საფრთხეების რისკების შემცირება, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოება, ბიომრავალფეროვნებისა და ბუნებრივი რესურსების მართვა;

შემუშავდება ეროვნული სატყეო პროგრამა და გატარდება სატყეო სექტორის რეფორმა, რომელიც მიმართული იქნება ქვეყნის ტყეების მდგრადი მართვის სისტემის დანერგვასა და მათი რაოდენობრივი

და ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესებისკენ. ჩამოყალიბდება და გაძლიერდება ტყის მართვისათვის პასუხისმგებელი ინსტიტუტები;

მოხდება წყლის რესურსებზე დაკვირვების ქსელის გაფართოება და მოდერნიზება. ეტაპობრივად დაინერგება წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვის სისტემა, რომელიც დაეფუძნება ევროკავშირის ქვეყნებში აპრობირებულ სააუზო მართვის პრინციპებს;

მოხდება ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის ქსელის გაფართოება და მოდერნიზება; დიდ ქალაქებში დაინერგება სატრანსპორტო საწვავის მონიტორინგისა და კონტროლის სისტემა; ევროკავშირის სტანდარტების შესაბამისად, ეტაპობრივად გამკაცრდება ბენზინისა და დიზელის საწვავის ხარისხობრივი ნორმები; გაუმჯობესდება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების/ემისიების ნორმირებისა და რეგულირების სისტემა;

ნიადაგის ეროზიების შემცირების, გაუდაბნოების თავიდან აცილებისა და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის შენარჩუნების მიზნით შემუშავდება მიწის რესურსების მდგრადი გამოყენების მექანიზმები;

მოხდება დაცული ტერიტორიების ქსელის გაფართოება და მართვის გაუმჯობესება. განხორციელდება ღონისძიებები დაცული ტერიტორიებისა და მათთან დაკავშირებული ეკოტურიზმის განვითარების ხელშესაწყობად;

გატარდება ბიომრავალფეროვნების დაცვის უზრუნველყოფისათვის საჭირო მოქმედებები. შემუშავდება კანონი ცოცხალი გენმოდირიცირებული ორგანიზმების შესახებ; შემუშავდება ქვეყანაში ბიოუსაფრთხოების ეროვნული სისტემა;

შეიქმნება და დაინერგება ნარჩენების მართვის თანამედროვე სისტემა; დამტკიცდება ნარჩენების მართვის სტრატეგია და ნარჩენების მართვის სამოქმედო გეგმა, რომელიც მიმართული იქნება ნარჩენების მართვის ევროპაში აპრობირებული მეთოდების გამოყენებისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარებისკენ;

შემუშავდება სამრეწველო ავარიების პრევენციული პოლიტიკა ევროკავშირის მიდგომების შესაბამისად; გაუმჯობესდება ბუნებრივი სტიქიური მოვლენების რისკების შეფასების მექანიზმები; ჩამოყალიბდება/გაუმჯობესდება სტიქიური მოვლენების პროგნოზირებისა და მოსახლეობის ადრეული გაფრთხილების სისტემა;

დაიხვეწება კანონმდებლობა ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს მოთხოვნების შესაბამისად;

მომზადდება კლიმატის ცვლილებასთან ეკონომიკის დარგებისა და ეკოსისტემების ადაპტაციის ეროვნული გეგმა და დაბალემისიანი განვითარების ეროვნული სტრატეგია. განხორციელდება საადაპტაციო და კლიმატის ცვლილების შემარბილებელი ღონისძიებები;

გაუმჯობესდება საწარმოების და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის, ასევე უკანონო საქმიანობის ზედამხედველობის სისტემა;

გარემოსდაცვითი განათლებისა და ცნობიერების ამაღლების მიზნით განხორციელდება ეკოსაგანმანათლებლო ღონისძიებები.

იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა უფლებების დაცვა და მხარდაჭერა

სახელმწიფო პასუხს აგებს თითოეული დევნილი და ომით დაზარალებული მოქალაქის წინაშე - მის სიცოცხლეზე, ჯანმრთელობაზე, უსაფრთხოებაზე, სოციალურ ინტეგრაციაზე, საცხოვრებელ პირობებზე, დასაქმებაზე, საკუთრების დაცვასა და შინ დაბრუნებაზე.

სახელმწიფო, იძულებით გადაადგილებით გამოწვეული სპეციფიკური საჭიროებების გათვალისწინებით, უზრუნველყოფს დევნილთა უფლებების დაცვას იძულებით გადაადგილების მთელ პერიოდში და ყველა ღონეს იხმარს დევნილთა პრობლემების გრძელვადიანი გადაწყვეტის უზრუნველყოფისთვის, მათი ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში განსახლების, შემოსავლის წყაროების უზრუნველყოფის, ჯანმრთელობის, სოციალური ინტეგრაციისა და სხვა საკითხების გადაწყვეტისათვის, რათა დევნილთათვის შეიქმნას უსაფრთხო და ღირსეული ცხოვრებისათვის აუცილებელი სოციალურ-ეკონომიკური პირობები.

სახელმწიფო აღიარებს მუდმივ საცხოვრებელ ადგილზე დატოვებული უძრავი ქონების რესტიტუციის უფლებას, რაც მემკვიდრეობით გადადის. ეს უფლება შენარჩუნდება დევნილთათვის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფის შემთხვევაშიც.

სახელმწიფო განსაკუთრებულ ძალისხმევას მიმართავს დევნილთა დაბრუნების, დასახლების და რეინტეგრაციის დაგეგმვისა და განხორციელების უზრუნველსაყოფად.

დევნილთა დაბრუნების წინაპირობად იქცევა ომებით გახლეჩილ ქართულ-აფხაზურ და ქართულ-ოსურ საზოგადოებებს შორის ურთიერთნდობის აღდგენა, ფართო საერთაშორისო ჩართულობა, პოლიტიკურ მოლაპარაკებებზე დაფუძნებული კონფლიქტების მოგვარების სტრატეგიის რეალიზაცია.

კონფლიქტების მოგვარება

კონფლიქტების მოგვარების საკითხი მთავრობის საგარეო-პოლიტიკური ურთიერთობების პრობლემატიკის უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია. კონფლიქტების სრულმასშტაბიანი მოგვარების საფუძვლის მოსამზადებლად განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა სტაბილური უსაფრთხო გარემოს შექმნას, პროვოკაციების საფრთხის პრევენციის მყარი მექანიზმის ჩამოყალიბებას და უსაფრთხოების გარანტიების პროცესში საერთაშორისო ორგანიზაციების ჩართულობის უზრუნველყოფას.

კონფლიქტების პოლიტიკური მოგვარების საკითხებთან დაკავშირებულ პოზიციათა პრინციპული განსხვავების მიუხედავად, ქართველმა, აფხაზმა და ოსმა საზოგადოებებმა ერთად უნდა აიღონ პასუხისმგებლობა როგორც რეგიონის, ისე მომავალი თაობების უსაფრთხოებისათვის. საჭიროა მოლაპარაკებების დაწყება უსაფრთხოების გარანტიების თაობაზე, რომლის მექანიზმი უნდა შეიქმნას ეუთოს ან გაეროს ფორმატში.

გზა გაეხსნება სახალხო დიპლომატიას, ეკონომიკური რეაბილიტაციისა და ბიზნესპროექტებს. წახალისდება ოჯახური, ნათესაური და პირადი ურთიერთობები, რომლებსაც ინარჩუნებს „გამყოფი ხაზის“ ორივე მხარეს მცხოვრები მოსახლეობა.

მეგობარი ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით მნიშვნელოვნად გაფართოვდება არასამთავრობო სექტორის ისეთი პროექტების მხარდაჭერა, რომლებიც ხელს შეუწყობს მხარეთა პოლიტიკური ექსპერტების დიალოგს, ბიზნესმენების, ჟურნალისტების, ფერმერების, ეკოლოგების, მედიცინის მუშაკების, სტუდენტებისა და სხვა „ინტერესთა ჯგუფების“ შექმნას.

მთავრობის სტრატეგიული ამოცანაა კონფლიქტის მიმდებარე, სამეგრელოსა და შიდა ქართლის, რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება, რისთვისაც შეიქმნება სარეაბილიტაციო პროექტების ხელშეწყობის საგანგებო ფონდი. აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის

მოსახლეობას საქართველოს მოქალაქეებისთვის დაწესებული ნებისმიერი შეღავათითა და მომსახურებით თავისუფალი სარგებლობის უფლება ექნებათ საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე; შეიცვლება აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის ავტონომიების მთავრობების საქმიანობის პრინციპები. მათ ცენტრალური სტრუქტურებიდან გადაეცემათ დევნილებთან დაკავშირებული საკითხების მართვა, აგრეთვე არჩევნების გზით დაკომპლექტდება დევნილთა წარმომადგენლობითი ორგანოები.

კონფლიქტების მოგვარების წარმატებისათვის გადამწყვეტი იქნება დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პრობლემების მოგვარების დაჩქარება. ამ მიმართულებებით სახელმწიფო პოლიტიკის წარმატებამ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის საზოგადოებები უნდა დაარწმუნოს ერთიან სახელმწიფოში ცხოვრების უპირატესობაში.

თავდაცვის სისტემა და შეიარაღებული ძალები

საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტია საქართველოს შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობების გაუმჯობესება იმისათვის, რომ ჩვენი შეიარაღებული ძალები მზად იყოს ქვეყნის დამოუკიდებლობის, ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის დასაცავად, საერთაშორისო სამშვიდობო ოპერაციებში მონაწილეობის მისაღებად, აგრეთვე ბუნებრივი და ტექნოგენური კატასტროფების დროს სამოქალაქო ხელისუფლების დასახმარებლად.

დასახული ამოცანების შესასრულებლად და არსებული უსაფრთხოების გარემოდან გამომდინარე, აუცილებელია თავდაცვითი შესაძლებლობების შემდგომი გაუმჯობესება შეიარაღებული ძალების უფრო მობილურ და პროფესიულ, ნატოსთან თავსებად ძალებად გარდაქმნის გზით. ამ მიზნით საქართველოს მთავრობა შეიმუშავებს ეროვნული უსაფრთხოების სტრატეგიას და წარმართავს ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკას ქვეყნის ინტერესებისა და საერთაშორისო სამართლის პრინციპების გათვალისწინებით.

გაგრძელდება თავდაცვის სექტორში მიმდინარე პროცესების გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების სისტემის განმტკიცება; იხვეწება და მომავალშიც იმუშავებს შეიარაღებული ძალების საზოგადოებრივი კონტროლის მექანიზმი და გაძლიერდება საპარლამენტო ზედამხედველობა. პერმანენტული ხდება თავდაცვის სამინისტროს მხრიდან თავდაცვის სისტემაში განხორციელებული ცვლილებებისა და სამომავლო გეგმების შესახებ პარლამენტისათვის საჯარო ანგარიშების წარდგენა.

მთავარ პრიორიტეტად რჩება თავდაცვის სამინისტროს დეპოლიტიზირებულ ორგანიზაციად შენარჩუნება. კიდევ უფრო გაიმიჯნება სამხედრო და სამოქალაქო ფუნქციები და გაგრძელდება სამხედრო-სამოქალაქო კოორდინაციის გაუმჯობესების პროცესი.

ქვეყნის თავდაცვის პოლიტიკის განსაზღვრისა და შემუშავების პროცესში განმტკიცდება ქვეყნის პოლიტიკური სპექტრისა და სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობა, რადგანაც ქვეყნის თავდაცვა და უსაფრთხოება არ წარმოადგენს კონკრეტული პოლიტიკური ძალის ან პარტიის ვიწრო ვალდებულებასა და ინტერესს.

უზრუნველყოფილი იქნება მატერიალურ-ფინანსური რესურსების ეფექტიანად გამოყენება.

ქვეყნის წინაშე არსებული საფრთხეებისა და გამოწვევების გათვალისწინებით, მნიშვნელოვანია ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ამაღლება. გაგრძელდება შეიარაღებული ძალების რეფორმის პრიორიტეტების თანამიმდევრულად განხორციელება და თავდაცვის კრიტიკული შესაძლებლობების განვითარება. გაუმჯობესდება მართვის, კონტროლისა და კოორდინაციის მექანიზმები.

გაგრძელდება თავდაცვის სტრატეგიული მიმოხილვის რეკომენდაციების დანერგვა, კონცეპტუალური და სტრატეგიული დოკუმენტების განახლების პროცესი და სამხედრო დოქტრინების შემდგომი დახვეწა. პრიორიტეტად რჩება ამოცანებზე ორიენტირებული და ხარისხიანი წვრთნების ორგანიზება.

შეიარაღებული ძალების თავდაცვითი შესაძლებლობების განმტკიცების პარალელურად, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ქმედითი რეზერვისა და მობილიზაციის სისტემის ჩამოყალიბებას.

შეიარაღებული ძალების თავდაცვითი შესაძლებლობების გაუმჯობესების მხარდასაჭერად გაგრძელდება საქართველოს ეროვნული სამხედრო სამრეწველო და სამეცნიერო პოტენციალის განვითარება.

გაგრძელდება თავდაცვის სამინისტროს დაგეგმვისა და მართვის სისტემის ინსტიტუციონალიზაცია, რაც მოიცავს ძალთა დაგეგმვის, მატერიალური რესურსების განაწილებისა და გადაწყვეტილების მიღების მექანიზმების შემდგომ სრულყოფას. გაგრძელდება ადამიანური რესურსების მართვისა და პროფესიული განვითარების სისტემების დახვეწა, სამხედრო მოსამსახურეთა ანაზღაურების სისტემის რეფორმირება, სამხედრო განათლებისა და წვრთნების ხარისხის ამაღლება, პროფესიულ შეიარაღებულ ძალებზე გადასვლის ხელშეწყობა.

საომარ, სამშვიდობო და სტაბილიზაციის ოპერაციებში დაჭრილი სამხედრო მოსამსახურეების მხარდაჭერისა და უკეთ უზრუნველყოფის მიზნით ეროვნული შესამდებლობების შემდგომი განმტკიცება მთავრობის პრიორიტეტია.

ძირეული რეფორმა განხორციელდება სამხედრო და ომის ვეტერანების უფლებებისა და ინტერესების დაცვის მიზნით, რომელიც გაითვალისწინებს სოციალური დახმარების, პროფესიული რეკვალიფიკაციისა და დასაქმების კომპონენტებს.

ნატოში გაწევრიანება არის ქვეყნის საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის მთავარი პრიორიტეტი. შესაბამისად, გაგრძელდება ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსთან თანამშრომლობის მექანიზმების ფარგლებში მჭიდრო თანამშრომლობა და შესაბამისი რეკომენდაციების გათვალისწინება. გაღრმავდება პარტნიორ ქვეყნებთან თანამშრომლობა როგორც ორმხრივ, ისე მრავალმხრივ ფორმატში. საერთაშორისო მშვიდობასა და სტაბილურობაში წვლილის შეტანის მიზნით, საქართველო გააგრძელებს საერთაშორისო სამშვიდობო, სტაბილიზაციისა და კრიზისების მართვის ოპერაციებში მონაწილეობას.

განათლება და მეცნიერება

განათლებისა და მეცნიერების სისტემის განვითარება და სრულყოფა საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტული მიმართულებაა. ამიტომ, საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს, რომ მთელ საგანმანათლებლო სივრცეში გარანტირებული იყოს შესაბამისი დაწესებულებების სასწავლო-აკადემიური თავისუფლება და ადმინისტრაციული და ფინანსური მართვის ავტონომიურობის მაღალი დონე.

არსებული ვითარებისა და მიმე სოციალური ფონის გათვალისწინებით, ძირეული რეფორმების განსახორციელებლად ნიადაგის მომზადების, აგრეთვე შესაფერისი და ჯანსაღი გარემოს შექმნის მიზნით, საქართველოს მთავრობამ მიმდინარე წელს განახორციელა მთელი რიგი ღონისძიებები, როგორცაა: სისტემის დეპოლიტიზაცია, მანდატურის სამსახურის რეფორმა, განათლების სისტემის ეფექტიანი მართვის მექანიზმების შექმნა, სწავლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად განათლების ყველა დონეზე ფართომასშტაბიანი და ეფექტიანი პროგრამების განხორციელება (უფასო სახელმძღვანელოები, სასკოლო ავტობუსები, 17 უფასო მიმართულება ბაკალავრიატის დონეზე, განახლებული და გაზრდილი სოციალური პროგრამები ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის დონეებზე, დოქტურანტურის დაფინანსება, ინკლუზიური განათლებისა და სერვისების დაფინანსება და ა.შ). გატარებული ღონისძიებები დასახული მიზნის მიღწევის აუცილებელი წინაპირობაა.

მთავრობის პროგრამის ფარგლებში განხორციელებულმა მოქმედებებმა ხელშემწყობი გარემო შექმნა სტრატეგიული განვითარებისათვის. მთავრობა გააგრძელებს განათლების სისტემის მონიტორინგის, შეფასების სქემისა და მექანიზმების განვითარებას და უზრუნველყოფს შესაბამისი დოკუმენტების საჯაროობას.

დაიხვეწება განათლების დაფინანსების მექანიზმები; ეტაპობრივად გაიზრდება სახელმწიფო ხარჯები განათლებაზე, ამალდება განათლების ხარისხი; უზრუნველყოფილი იქნება ინკლუზია და განათლების უწყვეტობა სისტემის ყველა დონეს შორის.

განხორციელდება ზოგადი განათლების სტრატეგიის მოდიფიცირება, რომელიც ორიენტირებული იქნება ხარისხიანი განათლების ხელმისაწვდომობაზე, რაც გულისხმობს ნებისმიერი შესაძლებლობის მქონე მოსწავლისათვის ხელშემწყობი გარემოსა და პროგრამების შექმნას, მასწავლებლების კვალიფიკაციის ამაღლებას, მოტივაციის გაზრდასა და მათი შეფასების სისტემის სრულყოფას, აგრეთვე საგანმანათლებლო რესურსების განვითარებას.

გაიზრდება ადამიანური რესურსების კონკურენტუნარიანობა შრომის ბაზარზე და მათი დასაქმების შესაძლებლობები პროფესიული განათლების ხარისხისა და ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების გზით, რაც გულისხმობს პროფესიული პროგრამების მრავალფეროვნების, მათი შრომის, ბაზრის მოთხოვნებთან მჭიდრო კავშირის, ნებისმიერი ასაკისა და შესაძლებლობის მქონე პირისათვის ხელშემწყობი გარემოს უზრუნველყოფას. განვითარდება საგანმანათლებლო რესურსები, ამალდება პროფესიული სასწავლებლების მასწავლებელთა კვალიფიკაცია, განვითარდება პროფესიული სასწავლებლების ძლიერი რეგიონალური ქსელი და გაიზრდება პროფესიული განათლების მიმზიდველობა.

უზრუნველყოფილი იქნება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტონომია და აკადემიური თავისუფლება. კანონმდებლობით განისაზღვრება და დაინერგება მართვის გამჭვირვალე და დემოკრატიული პრინციპები. უზრუნველყოფილი იქნება აკადემიური პერსონალისა და სტუდენტების ჩართულობა მართვის პროცესებში.

თანამედროვე მოთხოვნათა შესაბამისი სამეცნიერო კვლევების უზრუნველსაყოფად შემუშავებული სახელმწიფო პოლიტიკის ფარგლებში, შეიქმნება ქმედითი სისტემა, რომელიც ხელს შეუწყობს საქართველოში არსებული სამეცნიერო პოტენციალის მაქსიმალურად რეალიზებას. მიმდინარეობს ფუნდამენტური და გამოყენებითი კვლევების ორგანიზებისა და მხარდაჭერის ახალი, ევროპული ტიპის სისტემის ფორმირება. მთავრობის პრიორიტეტების გათვალისწინებით მნიშვნელოვნად გაიზრდება

მეცნიერების დაფინანსება; ამალდება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სამეცნიერო პოტენციალი, უმთავრეს ამოცანად გამოცხადდება ნიჭიერი ახალგაზრდების მეცნიერებაში მოზიდვა.

დაიხვეწება სპეციალური სასწავლო პროგრამები უცხოეთში მცხოვრებ ჩვენს თანამემამულეებში ქართული ეროვნული ცნობიერების შენარჩუნებისა და განმტკიცებისათვის. ხელი შეეწყობა საქართველოს სახელმწიფო ენის სწავლების პოპულარიზაციას უცხოეთში მცხოვრებ იმ თანამემამულეთა შორის, რომლებიც ვერ ფლობენ ან სათანადოდ ვერ ფლობენ სახელმწიფო ენას, აგრეთვე იმ უცხოელთა შორის, რომლებსაც მისი შესწავლის სურვილი ექნებათ.

დიასპორაზე ზრუნვა

მთავრობა განსაკუთრებულ ყურადღებას დაუთმობს უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეებს, მათ ჩართულობას ქართულ საზოგადოებრივ-პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და კულტურულ ურთიერთობებში, აგრეთვე კავშირების განმტკიცებას საქართველოსა და იმ ქვეყნებს შორის, სადაც საქმიანობენ ჩვენი თანამემამულეები. ამ მიზნით, საქართველოს მთავრობა გეგმავს შექმნას უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეთა სოციალური ქსელი, რომლის მეშვეობითაც, ერთი მხრივ, განხორციელდება უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეებისა და დიასპორული ორგანიზაციების შესახებ ინფორმაციის სისტემატიზაცია, აღწერა და გამოყენება, ხოლო, მეორე მხრივ, – გამარტივდება საქართველოს მთავრობის კომუნიკაცია მათთან და მათთვის ამ გზით სხვადასხვა მომსახურების მიწოდება.

დიასპორული ორგანიზაციების სათანადო აღრიცხვის, მათთან ოპერატიული კომუნიკაციის და დიასპორული ღონისძიებების მასშტაბურად დაგეგმვა-განხორციელების მიზნით შეიქმნება დიასპორული ორგანიზაციების რეესტრი, სადაც თავს მოიყრის ინფორმაცია საზღვარგარეთ არსებული ქართული დიასპორული ორგანიზაციების, მათი დამფუძნებლებისა და ხელმძღვანელების, ორგანიზაციის მიზნებისა და განხორციელებული საქმიანობის შესახებ.

ახლებურად მოხდება უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულის სტატუსის გააზრება, დეტალურად განისაზღვრება ის უპირატესობები, რაც ექნება უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეს.

მთავრობა განსაკუთრებულად შეუწყობს ხელს უცხოეთში ქართული ახალგაზრდული ორგანიზაციების დაფუძნებასა და მათ საქმიანობას.

კულტურა

კულტურის სფეროში გასატარებელი ღონისძიებების შედეგად საქართველო თანამედროვე სამყაროს ღირსეული წევრი გახდება. ამ მიზნით შემუშავდება კულტურის განვითარების სტრატეგიული გეგმა. გაგრძელდება ისეთი პრინციპების გატარება, როგორცაა: საქართველოს მოქალაქეების თავისუფალი საქმიანობა კულტურის სფეროში და შემოქმედებით პროცესში ხელისუფლების ჩაურევლობის უზრუნველყოფა. გამორიცხული იქნება ხელისუფალთა მხრიდან ერთპიროვნული გადაწყვეტილებები.

ხელი შეეწყობა ქართული კულტურული სივრცის მსოფლიოს კულტურულ სივრცეში ინტეგრაციას საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობების მხარდაჭერის ღონისძიებებით. კულტურული მემკვიდრეობა დაცული იქნება მსოფლიოში აღიარებული სტანდარტების შესაბამისად. რეაბილიტაციის პროცესი წარიმართება საერთაშორისო სტანდარტების, იუნესკოსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინებით. მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგმება კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის მიზნით.

საგანგებო ღონისძიებები გატარდება ქართული ენის, როგორც სახელმწიფო ენის, დასაცავად. სახელმწიფო ენაზე იზრუნებს სახელმწიფო, რათა გარანტირებული იყოს ქართული ენის კონსტიტუციური სტატუსის დაცვა. შემუშავდება და ამოქმედდება კანონი სახელმწიფო ენის შესახებ.

მნიშვნელოვანი როლი მიენიჭება სახელოვნებო განათლების სასწავლებლების სახელმწიფო ხელშეწყობას. სახელმწიფო პროგრამების პრიორიტეტების შესაბამისად მოხდება საუკეთესო პროექტების შერჩევა და ხელის შეეწყობა მათ განხორციელებას.

მნიშვნელოვანი იქნება რეგიონებში კულტურული ცხოვრების აღორძინება და განვითარება, რაც გამოიხატება რეგიონების კინოთეატრების აღჭურვიტ, მუნიციპალიტეტებთან ერთად კულტურისა და დასვენების პარკების რეაბილიტაციით, კლასიკური მუსიკის პოპულარიზაციის, სახელოვნებო სკოლების პედაგოგთა და მოსწავლეების მეთოდური დახმარების ღონისძიებებით, ფოლკლორული ანსამბლების ტექნიკური მხარდაჭერით, თეატრალური დასებისა და სტუდიების საქმიანობის ხელშეწყობითა და პოპულარიზაციით. ასევე მნიშვნელოვანია რეგიონებში თანამედროვე საესტრადო მუსიკის ხელშეწყობის ღონისძიებების ჩატარება.

კულტურის სფეროს მდგრადობის უზრუნველყოფის მიზნით მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგმება კულტურის სფეროში კერძო ინვესტიციების მოსაზიდად.

სპორტი და ახალგაზრდობა

გაგრძელება სპორტული ფედერაციებისა და ახალგაზრდული ორგანიზაციების საქმიანობაში ჩაურევლობის პოლიტიკა.

ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის განვითარებისათვის ხელშეწყობა სახელმწიფოს ერთ-ერთი პრიორიტეტია. თავისუფალი დროის გამოყენების საუკეთესო ალტერნატივად ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება საზოგადოების განვითარების მნიშვნელოვანი ასპექტია.

სპორტში არსებული ვითარების შესწავლის, კვლევისა და ანალიზის საფუძველზე დამტკიცდება სპორტის განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის დოკუმენტი და სპორტის განვითარების თანამიმდევრული მოკლე-, საშუალო- და გრძელვადიანი სტრატეგიული გეგმა, რომლის ძირითადი მიმართულება იქნება ხელმისაწვდომობა.

ევროპული გამოცდილების გათვალისწინებით მიღებული იქნება სპორტის შესახებ ახალი კანონი; მთელი ქვეყნის მასშტაბით დაიწყება არსებული სპორტული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და მშენებლობა, რეგიონებში სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ცენტრების შექმნა და მათი აღჭურვა მოდერნიზებული ინვენტარით.

ახლად დაფუძნებული ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი მუშაობას დაიწყებს თანამედროვე ევროპული სტანდარტების შესაბამისი საგანმანათლებლო სისტემით და გახდება სასპორტო განათლების რეგიონალური ცენტრი. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა პროფესიული სპორტული განათლების, აგრეთვე სპორტის მეცნიერებისა, მათ შორის, სპორტის მედიცინისა და სპორტის სამართლის განვითარებას. ადამიანის სწორ ფიზიკურ განვითარებაზე ზრუნვა სპეციალისტების საქმიანობის საგანი უნდა გახდეს.

ახალგაზრდობა ქვეყნის გრძელვადიანი განვითარების ერთ-ერთი ძირითადი რესურსია. საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით განხორციელდება ახალგაზრდობის პრობლემებისა და გამოწვევების კვლევა, რომელიც საფუძვლად დაედება ქვეყნის ახალგაზრდული პოლიტიკის განხორციელების რეფორმირებულ სამოქმედო გეგმას.

კანონმდებლობით დარეგულირდება გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ახალგაზრდობის მონაწილეობა ადგილობრივი და ცენტრალური ხელისუფლების დონეზე, განისაზღვრება მათი საქმიანობის ფორმები.

შემუშავდება სტრატეგია არაფორმალური განათლების აღიარებისათვის და შესაბამისი სტანდარტები არაფორმალური განათლების სფეროში; მხარდაჭერილი იქნება მოხალისეობა.

ქვეყნის ყველა რეგიონში დაიწყება ახალგაზრდული ცენტრების ინფრასტრუქტურის განვითარება; ცენტრების ფუნქციონირებისათვის შემუშავდება ევროპული სტანდარტების შესაბამისი ახალგაზრდული პროგრამები.

სახელმწიფოებრივი აზროვნების, ევროპული, დემოკრატიული და სამოქალაქო ღირებულებების პოპულარიზაციის მიზნით დაიხვეწება ახალგაზრდული არასამთავრობო ორგანიზაციების მხარდაჭერის პროგრამა.

რეგიონებში მცხოვრები ახალგაზრდების დასაქმების, ასევე ადგილობრივი ახალგაზრდული არასამთავრობო სექტორის წახალისების მიზნით, გაგრძელდება მასშტაბური რეგიონალური საგრანტო კონკურსები სხვადასხვა პროგრამული პრიორიტეტის შესაბამისად.

რეგიონში მცხოვრები, განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ახალგაზრდების გააქტიურებისა და ინტეგრირების მიზნით განხორციელდება სპეციალური ადაპტირებული პროგრამები. ახალგაზრდობის თვითრეალიზაციისა და ნიჭის გამოვლენის მიზნით განხორციელდება შესაბამისი კულტურულ-შემოქმედებითი, სამეცნიერო და სპორტული ღონისძიებები.

ქვეყნის ახალგაზრდობის ევროატლანტიკურ სივრცესთან დაახლოების მიზნით, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და პარტნიორ სახელმწიფოებთან თანამშრომლობის საფუძველზე განხორციელდება შესაბამისი ახალგაზრდული პროგრამები.

თავი II

ძირითადი საბიუჯეტო და მაკროეკონომიკური პარამეტრები

მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ამოცანები

საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფისაკენ, რომლის მისაღწევად ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ეკონომიკის სტაბილიზაცია და მომდევნო ეტაპზე ეკონომიკის მდგრადი და მაღალი ტემპით ზრდა;
- ინფლაციის დონის ერთნიშნა მაჩვენებლის შენარჩუნება;
- უმუშევრობის დონის შემცირება;
- საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება;

მაკროეკონომიკური მიმოხილვა და პროგნოზი

ცხრილი 1. ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორები

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	მოსალ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.
რეალური მშპ (ზრდის ტემპი)	7.2	6.2	3.2	5.0	5.0	5.5	5.5	5.5
ნომინალური მშპ (მლნ ლარი)	24,344	26,167.3	26,824.9	29,152.3	32,140.1	35,264.1	38,505.7	42,045.4
მშპ ერთ სულ მოსახლეზე (აშშ დოლარი)	3,230.7	3,523.4	3,596.6	3,715.2	4,096.0	4,494.2	4,907.3	5,358.4
სამომხმარებლო ფასების ინდექსი (საშუალო პერიოდის განმავლობაში)	8.5	-0.9	-0.5	3.5	5.0	4.0	3.5	3.5
მიმდინარე ანგარიში (პროცენტულად მშპ-თან)	-12.3	-11.7	-6.0	-6.4	-7.2	-7.6	-7.4	-6.7

ა. ეკონომიკური ზრდა

მიმოხილვა

2013 წელს წინა წელთან შედარებით, მთლიანი შიდა პროდუქტი 3.2%-ით გაიზარდა და ნომინალურ გამოხატულებაში 26.8 მლრდ ლარს გადააჭარბა. გასულ წელს მნიშვნელოვანი ზრდა დაფიქსირდა სოფლის მეურნეობის, დამამუშავებელი მრეწველობის, ოპერაციები უძრავი ქონებით, საფინანსო საქმიანობის და სასტუმროები და რესტორნების დარგებში. ამ დარგებმა განაპირობეს მშპ-ს 2.1 პროცენტული პუნქტით ზრდა, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის საერთო ზრდის 62.6%-ს შეადგენს.

მრეწველობა

2013 წელს მრეწველობის დარგში შექმნილი დამატებული ღირებულება 7.2%-ით გაიზარდა. წლის განმავლობაში მრეწველობის დარგის სფეროების განვითარება შემდეგნაირად გამოიყურებოდა: დამამუშავებელ მრეწველობაში წარმოების მოცულობა 8.4%-ით გაიზარდა, ელექტროენერჯის, აირისა და წყალმომარაგების დარგში 4.0%-იანი ზრდა დაფიქსირდა, სამთომომპოვებელ მრეწველობა კი 0.1%-ით შემცირდა. მრეწველობის წილი მშპ-ის დარგობრივ სტრუქტურაში 2012 წელთან შედარებით 0.5 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა და მშპ-ის 12.6% შეადგინა.

სოფლის მეურნეობა

2012 წლისგან განსხვავებით, 2013 წელს მნიშვნელოვანი ზრდა დაფიქსირდა სოფლის მეურნეობაში. ამ დარგში შექმნილი რეალური დამატებული ღირებულება 9.8 %-ით გაიზარდა. სოფლის მეურნეობის ხარჯზე მშპ 0.7 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა.

ოპერაციები უძრავი ქონებით, საფინანსო საქმიანობა, სასტუმროები და რესტორნები.

2013 წელს ყველაზე მეტად გაიზარდა ოპერაციები უძრავი ქონებით, საფინანსო საქმიანობის და სასტუმროები და რესტორნების დარგები. დარგებში შექმნილი დამატებული ღირებულება გაიზარდა:

- ოპერაციები უძრავი ქონებით 7.5%-ით;
- საფინანსო საქმიანობა 7.4%-ით;
- სასტუმროები და რესტორნები 7.3%-ით;
- პროდუქციის გადამამუშავება შინამეურნეობების მიერ 5.6%-ით;
- ვაჭრობა 5.1%-ით.

2014 წლის პირველ კვარტალში მთლიანი შიდა პროდუქტი 6.9% გაიზარდა და ნომინალურ გამოხატულებაში 6.3 მლრდ ლარი შეადგინა.

ამ პერიოდში მშპ-ის ზრდაში ყველაზე მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს ვაჭრობის, დამამუშავებელი მრეწველობის, მშენებლობის და ტრანსპორტის დარგებმა. ამ დარგებმა განაპირობეს მშპ-ის 4.4 პროცენტული პუნქტით ზრდა, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის საერთო ზრდის 61.7%-ს შეადგენს.

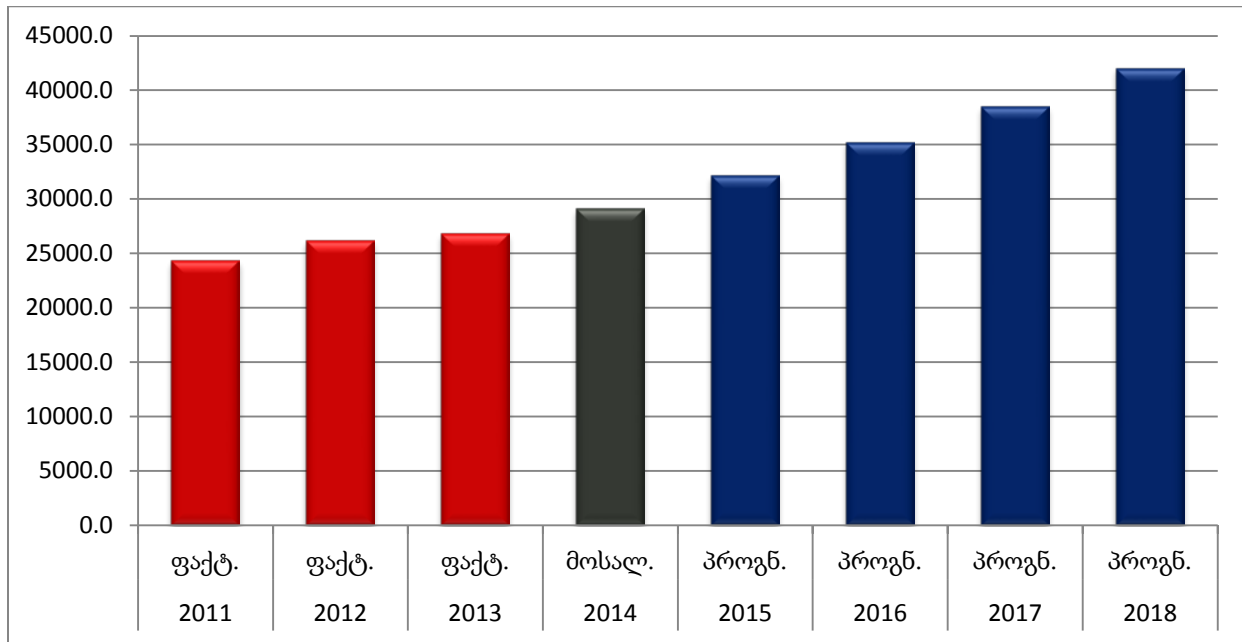
2014 წლის პირველ კვარტალში, 2013 წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით წარმოების მოცულობის ყველაზე მეტი ზრდა დაფიქსირდა დამამუშავებელი მრეწველობის (16.7%), მშენებლობის, (14.0%), ვაჭრობის (11.1%), ოპერაციები უძრავი ქონებით (10.1%) და ტრანსპორტის (9.2%) დარგებში.

პროგნოზი

მთლიანი შიდა პროდუქტი

2014 წელს ნავარაუდევია რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტის 5,0%-იანი ზრდა, რომელიც ნომინალურ გამოხატულებაში 29.1 მლრდ ლარს გადააჭარბებს. ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში, პროგნოზული გათვლებით, მშპ-ის ზრდის საშუალო წლიური მაჩვენებელი 5.5%-ის ფარგლებში იქნება.

მთლიანი შიდა პროდუქტი (მლნ ლარებში)

ინვესტიციები

2014 წელს, 2013 წელთან შედარებით, მოსალოდნელია კერძო ინვესტიციების ნომინალური მოცულობის ზრდა, რომელიც მშპ-ის 25.9%-ს მიაღწევს. შემდგომი ოთხი წლის განმავლობაში კერძო ინვესტიციებს ზრდის ტენდენცია ექნება და 2018 წლისთვის სავარაუდოდ მშპ-ის 27.8%-ს შეადგენს.

ბ. საგარეო სექტორი

მიმოხილვა

მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი

2013 წელს მიმდინარე ანგარიშის უარყოფითმა სალდომ 950.9 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც მშპ-ის მიმართ 6.0%-ია.

სავაჭრო ბრუნვა

2013 წელს საგარეო სავაჭრო ბრუნვა წინა წელთან შედარებით 6%-ით გაიზარდა და 10 784.0 მლნ დოლარი შეადგინა. აქედან ექსპორტი 2 909.0 მლნ დოლარი იყო, ხოლო იმპორტი 7 874.0 მლნ დოლარი, რაც შესაბამისად 22 და 0.4 პროცენტებით აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს.

2013 წელს საქონელბრუნვის მოცულობის მიხედვით, საქართველოს უმსხვილეს პარტნიორ ქვეყნებს შორის პირველი ადგილი თურქეთს უკავია, რომლის წილი მთლიანი საქონელბრუნვის 14.2%-ს შეადგენს. მას მოსდევს აზერბაიჯანი (12.5%), უკრაინა (7.4%), რუსეთი (7.2%) და ა.შ.

ექსპორტში 24.4%-ით პირველ ადგილზე აზერბაიჯანია, მეორეზე სომხეთი 10.9%, მესამეზე უკრაინა 6.6%, მეოთხე პოზიციაზე იმყოფება რუსეთი 6.5% და ა.შ.

იმპორტში პირველი ადგილი 17.1%-ით თურქეთს უჭირავს. შემდეგ მოდიან აზერბაიჯანი (8.1%), უკრაინა (7.6%), რუსეთი (7.5%), ჩინეთი (7.2%), და ა.შ.

რაც შეეხება ვაჭრობის სასაქონლო სტრუქტურას, ამ მიმართულებითაც მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ შეინიშნება. საქონლის ექსპორტში პირველ ადგილზე 24.2%-ით მსუბუქი ავტომობილებია, შემდეგ პოზიციებზე იმყოფებიან ფეროშენადნობები (7.9%), თხილი და სხვა კაკალი (5.7%), სპილენძის მადნები და კონცენტრატები (5.6%), აზოტოვანი სასუქები (4.5%) და ა.შ.

იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურაში კი პირველ ადგილზე 12.1%-ით ნავთობი და ნავთობპროდუქტებია. შემდეგ მოდის მსუბუქი ავტომობილები (9.0%), ნავთობის აირები და აირისებრი ნახშირწყალბადები (3.8%), სამკურნალო საშუალებები (3.6%), ხორბალი (2.3%) და ა.შ.

2014 წლის იანვარ-აპრილში წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით საგარეო სავაჭრო ბრუნვა 14.4%-ით გაიზარდა 3 441 ათაში აშშ დოლარი შეადგინა. მათ შორის ექსპორტი გაიზარდა 18.8%-ით, ხოლო იმპორტი 12.9%-ით.

საქონელბრუნვის მოცულობის მიხედვით, საქართველოს უმსხვილეს პარტნიორ ქვეყნებს შორის პირველი ადგილი თურქეთს უკავია, რომლის წილი მთლიანი საქონელბრუნვის 15.1%-ს შეადგენს. მას მოსდევს აზერბაიჯანი (11.4%), რუსეთი (7.3%), ჩინეთი (6.6%), უკრაინა (6.6%) და ა.შ.

ექსპორტში 20.2%-ით პირველ ადგილზე აზერბაიჯანია, მეორეზე სომხეთი 11.2%, მესამეზე რუსეთი 9.4%, მეოთხე პოზიციაზე იმყოფება აშშ 7.5% და ა.შ.

იმპორტში პირველი ადგილი 18.0%-ით თურქეთს უჭირავს. შემდეგ მოდიან ჩინეთი (8.5%), აზერბაიჯანი (8.1%), რუსეთი (6.6%), უკრაინა (6.4%), და ა.შ.

რაც შეეხება ვაჭრობის სასაქონლო სტრუქტურას, ამ მიმართულებით უმნიშვნელო ცვლილებები შეინიშნება და აღსანიშნავია, რომ გაიზარდა ყურძნის ნატურალური ღვინოების და სპილენძის მადნებისა და კონცენტრატების წილი. საქონლის ექსპორტში პირველ ადგილზე 20.8%-ით მსუბუქი ავტომობილებია, შემდეგ პოზიციებზე იმყოფებიან ფეროშენადნობები (10.9%), სპილენძის მადნები და კონცენტრატები (8.8%), ყურძნის ნატურალური ღვინოები (6.3%), აზოტოვანი სასუქები (6.2%) და ა.შ.

იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურაში პირველ ადგილზე 9.6%-ით ნავთობი და ნავთობპროდუქტებია. შემდეგ მოდის მსუბუქი ავტომობილები (8.0%), ნავთობის აირები და აირისებრი ნახშირწყალბადები (5.9%), სამკურნალო საშუალებები (3.6%) და ა.შ.

პროგნოზი

სავაჭრო ბრუნვა და მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი

2014 წელს 2013 წელთან შედარებით მოსალოდნელი მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის წილი მშპ-ის მიმართ 0.4 პროცენტული პუნქტით გაიზარდება. საპროგნოზო პერიოდში მოსალოდნელია საგარეო სავაჭრო ბრუნვის ზრდა. პროგნოზული გათვლებით 2014-2015 წლებში მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის ფარდობითი მაჩვენებლის უმნიშვნელო ზრდა არის მოსალოდნელი და 2016 წლიდან მნიშვნელოვან შემცირებას დაიწყებს. მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის წილი მშპ-ს მიმართ 2015 წლისათვის -7.2%-ის, ხოლო 2018 წლისათვის კი -6.7%-ის დონეზეა მოსალოდნელი. გარეგანი შოკების არარსებობის შემთხვევაში შემდგომ წლებში მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტს შემცირების ტენდენცია ექნება და საშუალოვადიან პერიოდში მკვეთრად გაუმჯობესდება.

გ. მონეტარული სექტორი

მიმოხილვა

სამომხმარებლო ფასები

2013 წელს წლიურმა ინფლაციამ 2.4%, ხოლო საშუალოწლიურმა ინფლაციამ -0.5% შეადგინა.

12 თვიან ინფლაციაზე მნიშვნელოვანი გავლენა სამომხმარებლო კალათის ორმა სასაქონლო ჯგუფმა მოახდინა. სამომხმარებლო ფასები სურსათმა და უალკოჰოლო სასმელებმა და ალკოჰოლური სასმელები და თამბაქომ შესაბამისად 1.75 და 0.4 პროცენტით გაზარდა.

2014 წლის იანვარ-მაისის ინფლაციამ 1 პროცენტი შეადგინა. 2014 წლის მაისში 2013 წლის მაისთან შედარებით სამომხმარებლო ფასები 2.4 პროცენტით გაიზარდა. 12 თვიან ინფლაციაზე მნიშვნელოვანი გავლენა სამომხმარებლო კალათის ორმა სასაქონლო ჯგუფმა მოახდინა. სურსათი და უალკოჰოლო სასმელებმა სამომხმარებლო ფასები 0.8 პროცენტით, ხოლო ჯანმრთელობის დაცვამ 0.6 პროცენტით გაზარდა.

პროგნოზული შეფასებებით 2015-2018 წლებისათვის სამომხმარებლო ფასების საშუალოწლიური ცვლილება 4%-ის ფარგლებშია მოსალოდნელი.

ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ

2013 წლის განმავლობაში წლის განმავლობაში ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ უმნიშვნელო რყევებით ხასიათდებოდა. 2013 წლის ბოლოს ლარის საშუალო თვიური გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 3.2%-ით გაუფასურდა და 1.713 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე. ლარის საშუალოწლიური კურსი კი 0.73%-ით გაუფასურდა და 1.663 ლარი/აშშ დოლარის დონეზე დაფიქსირდა.

2014 მაისში 2013 წლის დეკემბერთან შედარებით ლარის საშუალოწლიური გაცვლითი კურსი 2.9%-ით გაუფასურდა და 1.76 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე.

ფულის მასა

2013 წლის დეკემბერში 2012 წლის დეკემბერთან შედარებით სარეზერვო ფულის მასა 22.5%-ით გაიზარდა და 3 989.1 მლნ ლარი შეადგინა. ამავე პერიოდში M3 ფართო ფულის აგრეგატი 24.5%-ით გაიზარდა და 9 836.6 მლნ ლარის შეადგინა, აგრეთვე 33.2%-ით გაიზარდა M2 ფულის მასა და 5 418.4 მლნ ლარის დონეზე დაფიქსირდა.

ამავე პერიოდში დეპოზიტების მოცულობა გაიზარდა 24.9%-ით, მათ შორის ეროვნულ ვალუტაში 39.7%-ით, ხოლო უცხოურ ვალუტაში 15.2%-ით.

2014 წლის აპრილში 2013 წლის დეკემბერთან შედარებით M3 ფართო ფულის აგრეგატი 0.4%-ით შემცირდა და 9 799.1 მლნ ლარის ექვივალენტი შეადგინა, ხოლო M2 ფულის მასა 6.2%-ით შემცირდა და 5 082.2 მლნ ლარის დონეზე დაფიქსირდა.

2014 წელს დეპოზიტების მოცულობა გაიზარდა 1.2%-ით, მათ შორის ეროვნულ ვალუტაში შემცირდა 5.8%-ით, ხოლო უცხოურ ვალუტაში გაიზარდა 6.8%-ით.

ფისკალური პოლიტიკა

2013 წელს 2012 წელთან შედარებით ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების წილი მშპ-ის მიმართ 1.2 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 7.4 მლრდ ლარი შეადგინა, ხოლო ნაერთი ბიუჯეტის მიმდინარე ხარჯების წილი მშპ-ის მიმართ 0.9 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა და 6.5 მლრდ ლარი შეადგინა.

2013 წელს, წინა წელთან შედარებით, 0.5 პროცენტული პუნქტით შემცირდა მთავრობის ვალის წილი მშპ-თან მიმართებაში და 34.4 %-ს გაუტოლდა. მთავრობის ვალს მშპ-სთან მიმართებაში კლებადი ტენდენცია საშუალოვადიან პერიოდში.

გრძელვადიანი პერიოდისთვის მთავრობის სტრატეგიაა ფისკალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპის შენარჩუნებას და მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას;

2015-2018 წლებისთვის *ფისკალური პოლიტიკის ამოცანებს* წარმოადგენს:

- სახსრების მიმართვა ისეთ პრიორიტეტულ მიმართულებებზე, როგორცაა საპენსიო უზრუნველყოფა, სოციალური სფერო, ჯანდაცვა განათლება, სოფლის მეურნეობა, ინვესტიციები ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვისა და მოსახლეობის დასაქმებისათვის;
- ბიუჯეტის დეფიციტის ნიშნულის ისეთი მოცულობის ფარგლებში შენარჩუნება, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყნის ეკონომიკურ სტაბილურობას;
- სახელმწიფო ფინანსების მართვის შემდგომი სრულყოფა.

საქართველოს 2013 წლის ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლები

2013 წელს ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების სახით მობილიზებულია 7 437.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 93.6%-ია (ცხრილი 2).

გადასახადების სახით მობილიზებულია 6 659.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 91.4 %-ია, ხოლო მშპ-თან მიმართებაში 24.8% შეადგინა. მათ შორის :

- საშემოსავლო გადასახადის სახით მობილიზებულია 1 934.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 939.0 მლნ ლარი) 99.8%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 7.2%-ია.
- მოგების გადასახადის სახით მობილიზებულია 806.5 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (924.0 მლნ ლარი) 87.3%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 3.0%-ია.
- დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით მობილიზებულია 2 847.9 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (3 402.0 მლნ ლარი) 83.7%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 10.6%-ია.
- აქციზის სახით მობილიზებულია 722.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (663.0 მლნ ლარი) 108.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 2.7%-ია.
- იმპორტის გადასახადის სახით მობილიზებულია 89.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (104.0 მლნ ლარი) 85.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.3%-ია.
- ქონების გადასახადის სახით მობილიზებულია 230.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (232.0 მლნ ლარი) 99.5%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.9%-ია.
- სხვა გადასახადის სახით მობილიზებულია 28.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (25.0 მლნ ლარი) 113.0%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.1%-ია.

გრანტების სახით მობილიზებულია 238.9 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 118.0%-ია.

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 536.0 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (450.0 მლნ ლარი) 119.1%-ია.

ცხრილი 2. ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლები

მლნ ლარი

დასახელება	ნაერთი ბიუჯეტი				
	გეგმა	ფაქტი	+/-	%	% მშპ-სთან
შემოსავლები	7,941.5	7,434.2	-504.3	93.6	27.7
გადასახადები	7,289.0	6,659.3	-629.7	91.4	24.8
საშემოსავლო გადასახადი	1,939.0	1,934.3	-4.7	99.8	7.2
მოგების გადასახადი	924.0	806.5	-117.5	87.3	3.0
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,402.0	2,847.9	-554.1	83.7	10.6
აქციზი	663.0	722.2	59.2	108.9	2.7
იმპორტის გადასახადი	104.0	89.4	-14.6	85.9	0.3
ქონების გადასახადი	232.0	230.7	-1.3	99.5	0.9
სხვა გადასახადი	25.0	28.2	3.2	113.0	0.1
გრანტები	202.5	239.0	36.5	118.0	0.9
სხვა შემოსავლები	450.0	536.0	88.9	119.8	2.0

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 125.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (150.0 მლნ ლარი) 83.8%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.5%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 35.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (35.0 მლნ ლარი) 101.1 %-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.2%-ია.

ვალდებულებების ზრდის ხარჯზე 2013 წელს მობილიზებულ იქნა 737.9 მლნ ლარი, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 2.8%-ს შეადგენს.

2013 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო - 1 816,8 მლნ ლარი;*
- *განათლება - 682,6 მლნ ლარი;*
- *ჯანმრთელობის დაცვა - 481,3 მლნ ლარი;*
- *ენერგეტიკა - 56,6 მლნ ლარი;*
- *ტრანსპორტი - 515,9 მლნ ლარი;*
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 144.6 მლნ ლარი;*
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 1 490,0 მლნ ლარი.*

➤ 2013 წლის აპრილიდან ყველა ასაკით პენსიონერისა და მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის პენსიის ოდენობა განისაზღვრა 125 ლარის ოდენობით, ხოლო სექტემბრიდან 150 ლარის ოდენობით. ასევე, განხორციელდა სამხედრო, შინაგან საქმეთა ორგანოებიდან, საქართველოს დაზვერვის სამსახურიდან, სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურიდან თადარიგში დათხოვნილ პირთა და საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის

მოსამსახურეთა კომპენსაციის გადაანგარიშება. სულ 2013 წელს საპენსიო უზრუნველყოფის პროგრამული კოდიდან გადარიცხულ იქნა 1 148.8 მლნ ლარი.

➤ 2013 წლის ივლისიდან გაორმაგდა სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისათვის გათვალისწინებული საარსებო შემწეობის ოდენობა და განისაზღვრა ერთწევრიანი ოჯახისათვის 60 ლარის, ხოლო ოჯახის ყოველ მომდევნო წევრზე - 48 ლარის ოდენობით. ასევე, ზრდა შეეხო მნიშვნელოვნად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე პირებს, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვებს და სხვა მიზნობრივ ჯგუფებს. სულ სოციალური დახმარებების გასაცემად სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიმართული იქნა 471.8 მლნ ლარი.

➤ 2013 წლის განმავლობაში ქვეყნის მასშტაბით საქართველოს მოქალაქეებისათვის სამედიცინო დაზღვევის ფინანსური ხელმისაწვდომობის მიზნით, საანგარიშო პერიოდში მიიმართა 239.5 მლნ ლარი.

➤ 2013 წლის თებერვლიდან დაიწყო „მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა“, რომლის მიზანია ჯანმრთელობის დაზღვევის არმქონე საქართველოს მოსახლეობისათვის ფინანსური უზრუნველყოფის შექმნა სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობაზე, პირველადი ჯანდაცვის მომსახურებაზე მოსახლეობის გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა, ამბულატორიული მომსახურების მოხმარების გაზრდა მვირადღირებული და მაღალტექნოლოგიური ჰოსპიტალური მომსახურების მოხმარების რაციონალიზაციის მიზნით, ასევე მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება გადაუდებელ სტაციონარულ და ამბულატორიულ მომსახურებაზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით. პირველი ივლისიდან გაფართოვდა მომსახურების მოცულობა და პროგრამამ მოიცვა ასევე გეგმიურ ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურებები (გეგმიური ქირურგიული ოპერაციები მ.შ. კარდიოქირურგიული და ონკოლოგიური ოპერაციები, ონკოლოგიურ პაციენტთა მკურნალობა, მშობიარობა, ლაბორატორიული და ინსტრუმენტული გამოკვლევები და ა.შ.).

➤ 2013 წელს საქართველოს რეგიონებში განვითარებული სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციოდ მიმართული იქნა 40.1 მლნ ლარზე მეტი

➤ საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებებზე, გზების მოვლა-შენახვაზე, ახალი მაგისტრალების, შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მშენებლობაზე დახარჯული იქნა 523.0 მლნ ლარი.

➤ წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციაზე მიმართული იქნა 82.7 მლნ ლარი

➤ სხვადასხვა რეგიონში ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსების მიზნით საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან მიიმართა 355,3 მლნ ლარი, ხოლო სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში 49,7 მლნ ლარი;

➤ შექმნილ იქნა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების ზრდისათვის აუცილებელი 5 595 ერთეულამდე სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა და ტექნოლოგიური მოწყობილობები, რისთვისაც მიიმართა 65.5 მლნ ლარი;

➤ რთველის ხელშეწყობის ღონისძიებებზე მიიმართა 32.5 მლნ ლარამდე, ხოლო სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაციაზე და სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაციაზე - 65,3 მლნ ლარი;

➤ იძულებით გადაადგილებულ პირთა საცხოვრებელი პირობების გასაუმჯობესებლად საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში (არსებულ უბნებში) შენობების, წყალმომარაგების სისტემის, საკანალიზაციო გამწმენდი ნაგებობის, სანიაღვრე არხების, სასმელი წყლის შიდაკომუნიკაციური ქსელების, გზებისა და შიდა ქუჩების რეაბილიტაციაზე და ახალი საცხოვრებელი უბნის მშენებლობაზე მიმართული იქნა 98.4 მლნ ლარამდე;

➤ ყველა საჯარო სკოლის მოსწავლეთათვის 6.0 მლნ-მდე ერთეული სასკოლო სახელმძღვანელოსა და სამუშაო რვეულების გადასაცემად გაწეული ხარჯების დაფინანსების მიზნით მიიმართა 19.1 მლნ ლარი.

- პირველკლასელი და წარჩინებული მოსწავლეების და მათი დამრიგებლების სპეციალური სასწავლო პროგრამით აღჭურვილი „ნეთბუკებით“ უზრუნველყოფისათვის 2013 წელს მიიმართა 18,4 მლნ ლარამდე;
- საგანმანათლებლო დაწესებულებების რეაბილიტაციისათვის მიიმართა 42,9 მლნ ლარი;
- სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაციასა და აღჭურვაზე მიიმართა 7,6 მლნ ლარი მეტი;
- საქართველოს ენერგოსისტემის გასაუმჯობესებლად მიიმართა 142,0 მლნ ლარზე მეტი;
- სასჯელაღსრულების დაწესებულებათა მშენებლობა-რეაბილიტაციის დასაფინანსებლად მიიმართა 30.0 მლნ ლარზე მეტი;
- საქართველოს პარლამენტის შუალედურ და პრეზიდენტის არჩევნებზე მიიმართა 31.2 მლნ ლარამდე;
- საქართველომ მთლიანად დაფარა 2008 წელს გამოშვებული ევროობლიგაციის ძირითადი თანხის დარჩენილი ნაწილი 106.8 მლნ ლარის ოდენობით;

საქართველოს 2014 წლის ბიუჯეტის საპროგნოზო მაჩვენებლები

ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების მოცულობა 2014 წელს განისაზღვრა 7 909.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 26.9%-ს გაუტოლდა.

გადასახადების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 7 230.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 24.6%-ს შეადგენს. მათ შორის:

- საშემოსავლო გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 1 905.0 მლნ ლარს.
- მოგების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 912.0 მლნ ლარს.
- დამატებული ღირებულების საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 3 274.0 მლნ ლარს.
- აქციზის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 739.0 მლნ ლარს.
- იმპორტის გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 100.0 მლნ ლარს.
- ქონების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 275.0 მლნ ლარს.
- სხვა გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი 25.0 მლნ ლარს.

გრანტების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 144.0 მლნ ლარით, ხოლო მშპ-ს მიმართ 0.5 %-ის ფარგლებში;

სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 535.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს მიმართ 1.8 %-ს შეადგენს;

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 100.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.3 %-ია.

ფინანსური აქტივების კლებით მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 70.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.2%-ია.

ვალდებულებების ზრდის მოცულობა განისაზღვრა 1 595,0 მლნ ლარით, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 5.5%-ია.

2014 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო - 2 117,4 მლნ ლარი,*
- *განათლება - 771,7 მლნ ლარი;*
- *ჯანმრთელობის დაცვა - 673,6 მლნ ლარი;*
- *ენერგეტიკა - 32,8 მლნ ლარი;*
- *ტრანსპორტი - 584,2 მლნ ლარი;*
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 158,3 მლნ ლარი;*
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 1 523,8 მლნ ლარი.*

➤ მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფისთვის გამოყოფილია 1 326.1 მლნ ლარი, რომლის ფარგლებშიც გათვალისწინებულია ტერიტორიული მთლიანობისათვის საბრძოლო მოქმედებებსა და სამშვიდობო ოპერაციებში დაღუპულთა ოჯახებზე ყოველთვიურად 500 ლარიანი კომპენსაციების გაცემა;

➤ სხვადასხვა კატეგორიის ბენეფიციართა სოციალური დახმარებებისთვის გამოყოფილია 624.8 მლნ ლარი, რომლის ფარგლებშიც 2014 წლის პირველი მარტიდან დევნილთა, ლტოლვილთა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა შემწეობები გაიზარდა 45 ლარამდე;

➤ მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაზღვევით და სახელმწიფო ჯანმრთელობის პროგრამებით უზრუნველყოფის მიზნით სხვადასხვა კატეგორიის ბენეფიციარებზე გათვალისწინებულია 278.1 მლნ ლარზე მეტი.

➤ 2014 წელს საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის დაგეგმილია 501,7 მლნ ლარი;

➤ რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის, აგრეთვე წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციისათვის მიიმართება 347.0 მლნ ლარზე მეტი;

➤ სხვადასხვა რეგიონებში ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსების მიზნით საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან მიიმართება 250.0 მლნ ლარი, ხოლო სოფლის მხარდაჭერის პროგრამისთვის გათვალისწინებულია 50.0 მლნ ლარის მიმართვა;

➤ პირველკლასელი და წარჩინებული მოსწავლეების და მათი დამრიგებლების სპეციალური სასწავლო პროგრამით აღჭურვილი ნეტბუკებით უზრუნველყოფისათვის გათვალისწინებულია 19.3 მლნ ლარამდე;

➤ სოფლის მეურნეობის განვითარების მიზნით სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ მიმართულ იქნება 217.3 მლნ ლარამდე, მათ შორის სამელიორაციო სისტემის მოდერნიზაციისთვის - 71.1 მლნ ლარი, შეღავათიანი აგროკრედიტების გაცემის მიზნით 63.8 მლნ ლარი და მცირემიწიან ფერმერთა საზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის მიზნით 50.0 მლნ ლარი;

➤ იძულებით გადაადგილებულ პირთა სახლების მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის გამოყოფილია 87.3 მლნ ლარზე მეტი;

➤ საგანმანათლებლო დაწესებულებების რეაბილიტაციისათვის დაგეგმილია 68.7 მლნ ლარამდე მიმართვა;

➤ საქართველოს ენერგოსისტემის გასაუმჯობესებლად გამოყოფილია 97.4 მლნ ლარზე მეტი;

➤ სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაციასა და აღჭურვაზე მიიმართება 29.2 მლნ ლარამდე.

საქართველოს 2015-2018 წლების შემოსულობების პროგნოზი

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზული გათვლების გაკეთებისას გათვალისწინებულ იქნა ფისკალურ სფეროში მომხდარი ცვლილებები და მის მიერ გამოწვეული შესაძლო შედეგები. პროგნოზული გათვლებით, 2015-2018 წლებში, ზრდის ტენდენცია ექნება ბიუჯეტში მობილიზებული თანხების მოცულობას. 2015 წლისთვის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი მშპ-ს-თან მიმართებაში 27.4%-ს მიაღწევს, ხოლო გადასახადების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ 25.0%-ს გაუტოლდება.

2015 წელს ნაერთი ბიუჯეტის სხვა შემოსავლების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ სავარაუდოდ 1.6%-ს გაუტოლდება. ხოლო არაფინანსური და ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობა მშპ-თან მიმართებაში შესაბამისად 0.2 და 0.2 პროცენტამდეა სავარაუდო.

ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები

2013-2018 წლებისათვის

მლნ ლარი

დ რ ა ს ა ხ ე ლ ე მ ე ბ ა	2013 წლის ფაქტი			2014 წლის პროგნოზი			2015 წლის პროგნოზი			2016 წლის პროგნოზი			2017 წლის პროგნოზი			2018 წლის პროგნოზი		
	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი
ფემოსაგლები	7,434.1	6,839.5	1,666.2	7,909.0	7,319.0	1,685.9	8,792.0	8,180.0	1,812.0	9,556.0	8,916.0	1,940.0	10,355.0	9,685.0	2,050.0	11,248.0	10,188.0	2,210.0
გადასახადები	6,659.3	6,287.7	371.6	7,230.0	6,820.0	410.0	8,047.0	7,635.0	412.0	8,806.0	8,386.0	420.0	9,605.0	9,175.0	430.0	10,478.0	9,678.0	800.0
გრანტები	238.9	238.9	1,068.7	144.0	144.0	1,095.9	245.0	245.0	1,200.0	210.0	210.0	1,300.0	170.0	170.0	1,380.0	150.0	150.0	1,150.0
სხვა შემოსავლები	535.9	312.9	225.9	535.0	355.0	180.0	500.0	300.0	200.0	540.0	320.0	220.0	580.0	340.0	240.0	620.0	360.0	260.0
ხარჯები	6,469.4	6,545.6	995.4	7,194.1	7,152.6	1,137.4	7,470.0	7,510.0	1,160.0	8,050.0	8,095.0	1,255.0	8,633.0	8,658.0	1,355.0	9,241.0	8,936.0	1,455.0
შრომის ანაზღაურება	1,395.0	1,187.6	207.4	1,498.0	1,318.0	180.0	1,570.0	1,380.0	190.0	1,650.0	1,440.0	210.0	1,730.0	1,490.0	240.0	1,850.0	1,570.0	280.0
საქონელი და მომსახურება	1,010.9	765.8	245.1	1,079.0	853.8	225.2	1,130.0	905.0	225.0	1,200.0	950.0	250.0	1,227.0	967.0	260.0	1,279.0	1,009.0	270.0
პროცენტი	237.5	233.0	7.4	310.0	305.0	5.0	369.0	364.0	5.0	380.0	375.0	5.0	385.0	380.0	5.0	400.0	395.0	5.0
სუბსიდიები	547.6	242.6	305.0	542.0	241.4	300.6	556.0	246.0	310.0	570.0	250.0	320.0	600.0	270.0	330.0	640.0	290.0	350.0
გრანტები	14.9	1,083.3	0.3	16.1	1,112.0	0.0	25.0	1,225.0		25.0	1,325.0		26.0	1,406.0		27.0	1,177.0	
სოციალური უზრუნველყოფა	2,295.0	2,083.0	212.0	2,811.0	2,581.4	229.6	2,840.0	2,610.0	230.0	3,095.0	2,845.0	250.0	3,375.0	3,095.0	280.0	3,695.0	3,395.0	300.0
სხვა ხარჯები	968.5	950.3	18.2	938.0	741.0	197.0	980.0	780.0	200.0	1,130.0	910.0	220.0	1,290.0	1,050.0	240.0	1,350.0	1,100.0	250.0
საოპერაციო საღარი	964.7	293.9	670.8	714.9	166.4	548.5	1,322.0	670.0	652.0	1,506.0	821.0	685.0	1,722.0	1,027.0	695.0	2,007.0	1,252.0	755.0
არაფინანსური ამტვირთვის ცვლილება	1,265.8	690.1	575.7	1,560.0	1,062.0	498.0	2,057.0	1,415.0	642.0	2,300.0	1,620.0	680.0	2,319.0	1,629.0	690.0	2,462.0	1,712.0	750.0
ზრდა	1,391.5	767.6	623.9	1,660.0	1,142.0	518.0	2,127.0	1,465.0	662.0	2,350.0	1,650.0	700.0	2,369.0	1,659.0	710.0	2,512.0	1,742.0	770.0
კლება	125.7	77.5	48.2	100.0	80.0	20.0	70.0	50.0	20.0	50.0	30.0	20.0	50.0	30.0	20.0	50.0	30.0	20.0
მთლიანი საღარი	-301.1	-396.2	95.1	-845.1	-895.6	50.5	-735.0	-745.0	10.0	-794.0	-799.0	5.0	-597.0	-602.0	5.0	-455.0	-460.0	5.0

ღ ა ს ა ხ ე ლ ე კ ე ბ ა	2013 წლის ფაქტი			2014 წლის პროგნოზი			2015 წლის პროგნოზი			2016 წლის პროგნოზი			2017 წლის პროგნოზი			2018 წლის პროგნოზი		
	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი
ფინანსური ამტიმების ცვლილება	-84.3	-172.1	90.4	142.8	102.3	60.5	190.0	210.0	0.0	120.0	120.0	0.0	-30.0	-30.0	0.0	70.0	70.0	0.0
ზრდა	360.4	277.1	92.1	248.6	208.1	60.5	260.0	280.0	0.0	170.0	170.0	0.0	100.0	100.0	0.0	100.0	100.0	0.0
ვალუტა და დეპოზიტები	91.2		91.2	60.5		60.5	60.0	60.0		70.0	70.0		0.0			0.0		
სესხები	110.6	118.5	0.9	108.7	128.7		200.0	220.0		100.0	100.0		100.0	100.0		100.0	100.0	
აქციები და სხვა კაპიტალი	158.6	158.6		79.4	79.4		0.0			0.0			0.0			0.0		
კლება	444.7	449.2	1.7	105.8	105.8		70.0	70.0	0.0	50.0	50.0	0.0	130.0	130.0	0.0	30.0	30.0	0.0
ვალუტა და დეპოზიტები	409.3	409.3		35.8	35.8		0.0			0.0			100.0	100.0		0.0		
სესხები	35.4	39.9	1.7	70.0	70.0		70.0	70.0		50.0	50.0		30.0	30.0		30.0	30.0	
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0	0.0		0.0			0.0			0.0			0.0			0.0		
ვალდებულებების ცვლილება	216.8	224.1	-4.7	987.9	997.9	10.0	925.0	955.0	-10.0	914.0	919.0	-5.0	567.0	572.0	-5.0	525.0	530.0	-5.0
ზრდა	737.9	737.9	8.8	1,596.0	1,596.0	20.0	1,272.0	1,292.0	0.0	1,186.0	1,186.0	0.0	1,040.0	1,040.0	0.0	1,020.0	1,020.0	0.0
სავარეო	588.4	588.4		1,036.0	1,036.0	0.0	973.0	973.0		986.0	986.0		800.0	800.0		800.0	800.0	
საშინაო	149.5	149.5	8.8	560.0	560.0	20.0	299.0	319.0		200.0	200.0		240.0	240.0		220.0	220.0	
კლება	521.1	513.8	13.5	608.1	598.1	10.0	347.0	337.0	10.0	272.0	267.0	5.0	473.0	468.0	5.0	495.0	490.0	5.0
სავარეო	454.2	454.2	0.0	532.0	532.0		272.0	272.0		197.0	197.0		398.0	398.0		420.0	420.0	
საშინაო	66.9	59.6	13.5	76.1	66.1	10.0	75.0	65.0	10.0	75.0	70.0	5.0	75.0	70.0	5.0	75.0	70.0	5.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

*სახელმწიფო ბიუჯეტი სვეტში „სხვა ხარჯების“ მუხლით გათვალისწინებული ასიგნებები არ ემთხვევა ბიუჯეტის კანონის პროექტით გათვალისწინებულ ოდენობას, ვინაიდან კაპიტალური დანიშნულების ხარჯები გადატანილია „არაფინანსური აქტივების ზრდის“ მუხლში

თავი III

მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების და რიცხოვნობის ზღვრული მოცულობები, მათ მიერ დაგეგმილი პროგრამები და მათი დაფინანსება

მხარჯავი დაწესებულებების ასიგნებებისა და რიცხოვნობის ზღვრული მოცულობები

2015-2018 წლებისათვის

დასახელება	2015 წლის რიცხოვნობა	2015 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2016 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2017 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2018 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1,331.0	60,531.7	65,270.4	68,509.0	71,960.1
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	162.0	9,000.0	9,000.0	9,000.0	9,000.0
საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	38.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
საქართველოს მთავრობის კანცელარია	325.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	350.0	12,863.0	13,505.0	14,181.0	14,890.0
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	469.0	20,000.0	56,700.0	56,800.0	59,300.0
<i>მ.შ. არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>	<i>30,000.0</i>	<i>30,000.0</i>	<i>32,000.0</i>
<i>მ.შ. პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება</i>	<i>0.0</i>	<i>12,500.0</i>	<i>19,000.0</i>	<i>19,000.0</i>	<i>19,000.0</i>
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	109.0	3,315.0	3,315.0	3,315.0	3,315.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	147.0	6,615.0	6,615.0	6,615.0	6,615.0
საერთო სასამართლოები	1,660.0	47,500.0	47,900.0	47,900.0	48,900.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	73.0	2,500.0	2,500.0	2,500.0	2,500.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ფოთში	53.0	900.0	900.0	900.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	46.0	700.0	700.0	700.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ქუთაისში	53.0	800.0	800.0	800.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	53.0	800.0	800.0	800.0	800.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	46.0	650.0	650.0	650.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	46.0	650.0	650.0	650.0	650.0

დასახელება	2015 წლის რიცხოვნობა	2015 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2016 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2017 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2018 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	46.0	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ რუსთავში	53.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	47.0	700.0	700.0	700.0	780.0
ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	53.0	2,800.0	2,900.0	2,900.0	2,900.0
დასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	20.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	30.0	1,350.0	1,400.0	1,400.0	1,400.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	4,785.0	100,000.0	100,000.0	100,000.0	100,000.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	2,825.0	120,000.0	120,000.0	120,200.0	125,400.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	366.0	220,000.0	260,500.0	301,600.0	315,600.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	1,803.0	65,000.0	66,500.0	66,500.0	66,000.0
საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	4,934.0	155,000.0	163,300.0	168,500.0	173,500.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	685.0	100,000.0	105,000.0	105,000.0	110,000.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	40,205.0	625,000.0	674,000.0	704,000.0	734,000.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	29,533.0	600,000.0	620,000.0	640,100.0	650,100.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	220.0	12,000.0	15,000.0	18,000.0	20,000.0
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	1,234.0	780,000.0	920,000.0	1,010,000.0	1,085,000.0
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	441.0	85,000.0	90,000.0	92,000.0	95,000.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	269.0	60,000.0	70,000.0	70,000.0	80,000.0
საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	3,199.0	2,660,000.0	2,985,000.0	3,135,000.0	3,295,000.0
საქართველოს ენერჯეტიკის სამინისტრო	144.0	35,000.0	42,000.0	59,000.0	12,000.0
საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	1,212.0	265,000.0	280,000.0	300,000.0	330,000.0
საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	1,916.0	32,000.0	35,000.0	35,000.0	37,000.0
საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	91.0	55,000.0	57,000.0	60,000.0	62,000.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	3,651.0	46,000.0	46,000.0	46,000.0	46,000.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	117.0	3,480.0	3,600.0	3,600.0	3,700.0
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	122.0	40,820.0	45,000.0	49,400.0	53,950.0
სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	54.0	680.0	680.0	680.0	680.0
სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	90.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0

დასახელება	2015 წლის რიცხოვნობა	2015 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2016 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2017 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2018 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)
საქართველოს საპატრიარქო	0.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	315.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	230.0	8,200.0	7,500.0	7,200.0	7,800.0
<i>მ.შ. მოსახლეობის საყოველთაო აღწერა</i>		<i>2,000.0</i>	<i>800.0</i>	<i>100.0</i>	<i>100.0</i>
სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	36.0	1,300.0	1,400.0	1,400.0	1,400.0
სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	29.0	1,200.0	1,200.0	1,200.0	1,200.0
სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	18.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	14.0	600.0	600.0	600.0	600.0
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	69.0	500.0	600.0	600.0	600.0
სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური	187.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	106.0	4,000.0	4,000.0	4,000.0	4,000.0
სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	21.0	4,000.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა

მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და სოციალურ გარანტიებზე ზრუნვის, შრომის ჯანსაღი და უსაფრთხო პირობების უზრუნველყოფის, კოლექტიური შრომითი დავების მედიაციის სისტემის განვითარების, საზოგადოების სოციალური კეთილდღეობის და ჯანმრთელობის დაცვის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის მიზნით:

- ✓ შრომის, სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეალიზაცია;
- ✓ სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი თუ არაფულადი სახელმწიფო (მ.შ. ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული) ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა, აღრიცხვა, დახმარების დანიშვნა და გაცემის ორგანიზება;
- ✓ უმუშევართა და ვაკანსიების აღრიცხვა, შესაბამისი საინფორმაციო ბანკის წარმოება და შრომის ბაზარზე საშუაშაველო საქმიანობის წარმოება;
- ✓ შრომის უსაფრთხო და ჯანსაღ პირობებზე მეთვალყურეობა, სამუშაო ადგილზე უბედური შემთხვევების პრევენცია, შესაბამისი ექსპერტიზა და საინფორმაციო ბანკის წარმოება;
- ✓ ობოლ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა შვილად/შვილობილად აყვანის, მეურვეობისა და მზრუნველობის პროცესის კოორდინაცია, გასაშვილებელ ბავშვთა და შვილად აყვანის მსურველთა ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის წარმოება;
- ✓ სამედიცინო საქმიანობის ხარისხისა და სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის კონტროლი;
- ✓ საზოგადოების გარკვეული ფენების სოციალური დახმარებებით უზრუნველსაყოფად და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის საჭიროებებისათვის გამიზნული პროგრამების შემუშავება, განხორციელების კონტროლი და შედეგების მონიტორინგი;
- ✓ ეპიდსაწინააღმდეგო და სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმების შემუშავება და მათზე ზედამხედველობა;
- ✓ ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებში მონაწილე სუბიექტებს შორის ურთიერთობების მოწესრიგება, სახელმწიფო ჯანაცვითი/სადაზღვევო პროგრამების ფარგლებში სუბიექტებს შორის წარმომოხილი ქონებრივი დავების გადაწყვეტასთან დაკავშირებით მედიატორის როლის შესრულება.
- ✓ ჯანმრთელობის დაცვის ურთიერთობებში სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებელსა და პაციენტთა უფლება-მოვალეობების შესახებ სწორი კომუნიკაციის უზრუნველყოფა და ინფორმირებულობის დონის ამაღლება.
- ✓ ნარკომანიით დაავადებულ პირთა მკურნალობის და ხანგრძლივი ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაციის სისტემის განვითარება;

სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა

ქვეყანაში სიღარიბის უკიდურესი ფორმების აღმოფხვრა, სოციალური რისკების განეიტრალება და ღირსეული სიბერის უზრუნველყოფა ხანდაზმული მოქალაქეებისათვის.

ეფექტიანი და ფინანსურად მდგრადი საპენსიო და სოციალური დახმარების სისტემის განვითარებით მოწყვლადი ჯგუფების საარსებოდ აუცილებელი ფულადი შემოსავლებით და სოციალური სერვისებით უზრუნველყოფა; საპენსიო სისტემის რეფორმის ფარგლებში დაგროვებით საპენსიო სისტემაზე გადასვლასთან დაკავშირებული ღონისძიებების ხელშეწყობა.

შესაბამისი საჭიროების მქონე შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა (მათ შორის ბავშვთა) პრევენციული, სარეაბილიტაციო და ალტერნატიული მომსახურებითა და დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფა. ხანდაზმულთა და ოჯახურ მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ და მიუსაფარ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია.

ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა

სახელმწიფოს მიერ სხვადასხვა მეთოდით მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების მიწოდება. „მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა“ პროგრამის ფარგლებში მოსახლეობის უზრუნველყოფა გეგმიური ამბულატორიული, გადაუდებელი ამბულატორიული, გეგმიური ქირურგიული მომსახურებით, სტაციონარული, ქიმიო, ჰორმონო და სხივური თერაპიით და მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისებით.

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მიზნებიდან გამომდინარე, მოსახლეობის იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობის განხორციელება და ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორცაა მალარია და სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების, გავრცელების კონტროლის, სისხლისა და სისხლის პროდუქტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების ხელშეწყობა.

სამედიცინო განათლების რეფორმის ფარგლებში დიპლომის შემდგომი სამედიცინო განათლების პროცესის, შესაბამისი შეფასების სისტემების სრულყოფისა და პროფესიული რეგულირების დამატებითი მექანიზმების შემოღების მიზნით საჭირო ღონისძიებებისა და ასევე უწყვეტი პროფესიული განვითარების ფორმალიზებული სისტემის ამოქმედების მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების დაფინანსება.

სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა

ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრის შენობის რეაბილიტაცია/რეკონსტრუქციის სამუშაოების თანადაფინანსება, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს არსებული სერვისების ხარისხის გაუმჯობესებას;

ხარისხიან სამედიცინო სერვისებზე გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად, სხვადასხვა სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაცია/აღჭურვა, ასევე ახალი სამედიცინო დაწესებულებების მშენებლობა.

შრომის პირობების მონიტორინგის პროგრამა

სამუშაო ადგილებზე შრომის უსაფრთხოებისა და შრომის პირობების საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის მონიტორინგი.

სამუშაოს მაძიებელთა მომზადება-გადამზადება

საქართველოს შრომის ბაზარზე სამუშაოს მაძიებელთა მოთხოვნად პროფესიებში მომზადება-გადამზადების ღონისძიებების დაფინანსება, მათი დასაქმების პერსპექტივების გაუმჯობესების მიზნით.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა

ქვეყნის აგრარულ სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება ეროვნული ტრადიციებისა და საერთაშორისო გამოცდილებით;

ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონში სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია და წყალსაცავების მშენებლობა, სამელიორაციო სისტემების ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ტექნიკური ექსპლუატაციის და ფუნქციონირების ნაწილობრივი სუბსიდირება, საწარმოო ტექნიკური ბაზების მოწყობა, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, მანქანა-მექანიზმების, მოწყობილობების, დანადგარების და სატრანსპორტო საშუალებების შეძენა, სამელიორაციო ობიექტებზე საექსპლუატაციო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების უზრუნველსაყოფად;

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს გამოფენა-დეგუსტაციების მოწყობა, მათ ფარგლებში სხვადასხვა წარმომადგენლობითი, კულტურული და სარეკლამო ღონისძიებების განხორციელება;

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების ხელშეწყობა, კოოპერატივების რეგისტრაცია და მონიტორინგი; კოოპერატივის წევრთათვის ინფორმაციის მიწოდება სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიული საქმიანობის დოკუმენტური უზრუნველყოფის შესახებ და სასოფლო-სამეურნეო სფეროში არსებული თანამედროვე მიდგომებისა და ტექნოლოგიების დანერგვაში მხარდაჭერა;

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების, პირველადი წარმოების, გადამამუშავების, შენახვისა და შეფუთვისთვის საჭირო ტექნოლოგიური ხაზებით, მოწყობილობებით ან/და მანქანა-დანადგარებით და ტექნიკით უზრუნველყოფაში თანამონაწილეობა;

სასელექციო მეურნეობების მოწყობა და ჯიშთა გამოცდის განხორციელება, რეკომენდებული ჯიშების შესახებ მონაცემების გამოქვეყნება და რეგისტრირებულ ჯიშთა რეესტრის წარმოება, ცხოველთა ადგილობრივი ჯიშების გენოფონდის აღწერა, გენბანკის და საინფორმაციო ბანკის შექმნა, ერთლწლიანი და მრავალწლიანი კულტურების სარგავი მასალების წარმოების ტექნოლოგიის დანერგვის ხელშეწყობა, მრავალწლიანი კულტურების აგროტექნოლოგიური კვლევა, გენოფონდის შენარჩუნება, მცენარეთა დაცვის ინტეგრირებული სისტემების შემუშავება, სათესლე და სარგავი მასალის ხარისხის შემოწმება და სერტიფიცირება, სოფლის მეურნეობაში ბიომეთოდებით წარმოების დანერგვის ხელშეწყობა, ნიადაგის კვლევა ხარისხობრივი მაჩვენებლის შესწავლის და ნაყოფიერების დადგენის მიზნით, სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის სფეროში რისკის შეფასება, სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა, თანამედროვე სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღების დანერგვის ხელშეწყობა, სოფლის მეურნეობის პროდუქტის შენახვის და გადამამუშავების ანალიზური კვლევების ლაბორატორიის მშენებლობა და საჭირო ინვენტარით აღჭურვა, მოლეკულური დნმ-ის ლაბორატორიის მშენებლობა და აღჭურვა;

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავებისა და შენახვა-რეალიზაციის საწარმოების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველსაყოფად ბენეფიციარებზე სესხების (ან ლიზინგი) გაცემა პროექტში მონაწილე საფინანსო ინსტიტუტებიდან, ხოლო სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მხრიდან ამ სესხების (ლიზინგის) საპროცენტო სარგებელის თანადაფინანსების უზრუნველყოფა და ზოგ შემთხვევაში, მონაწილეობის მიღება როგორც სესხების უზრუნველყოფაში, ასევე უზრუნველყოფის სახით წარდგენილი მიწის ნაკვეთების გამოსყიდვაში. სესხის (ლიზინგის) მიზნობრიობაა სოფლის მეურნეობის პირველადი და გადამამუშავებელი წარმოების საბრუნავი და ძირითადი საშუალებების დაფინანსება;

1,25 ჰა-ის ფართობის ჩათვლით მიწის ნაკვეთის მფლობელი ფიზიკური პირების უზრუნველყოფა მათ საკუთრებაში ან ფაქტიურ მფლობელობაში არსებული მიწის ნაკვეთის ხვნის სერვისით ან/და სასოფლო-სამეურნეო საქონლით;

სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა

სურსათის ბაქტერიოლოგიური და ფიზიკო-ქიმიური დაბინძურებების, მოსახლეობაში სურსათითა და სასმელი წყლით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციებისა და სხვა მასობრივი დაავადებების შემთხვევების აღკვეთის უზრუნველსაყოფად სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლით განსაზღვრული სხვადასხვა ქმედებების განხორციელება, კერძოდ: სურსათის მწარმოებელ/დისტრიბუტორ ბიზნეს-ოპერატორთა გეგმიური და არაგეგმიური ინსპექტირება, ასევე საცალო ვაჭრობის ქსელიდან სურსათის ნიმუშების აღება და შესაბამის აკრედიტირებულ ლაბორატორიაში კვლევა;

თურქულის, ცოფისა და ჯილხის დაავადების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური ვაქცინაციის ჩატარება. ბრუცელოზზე ვაქცინირებული ცხოველების იდენტიფიცირება. ტუბერკულოზზე მსხვილფეხა პირუტყვის ალერგიული გამოკვლევა შემთხვევითი შერჩევის პრინციპზე დაყრდნობით. ცხოველთა გადაადგილებაზე ზედამხედველობის განხორციელება. დაავადების გაჩენის შემთხვევაში სალიკვიდაციო ღონისძიებების გასატარებლად ბიოპრეპარატებისა და სადეზინფექციო საშუალებების სარეზერვო ფონდის შექმნა. ვაქცინაციისა და გამოკვლევების ჩატარებისათვის დამხმარე საშუალებების შექმნა. ცხოველთა ჯანმრთელობაზე კონტროლის განხორციელება. დაავადებით დაცემული ცხოველების ლემების უსაფრთხო გაუვნებლობა-განადგურებაზე ზედამხედველობა;

მსხვილფეხა და წვრილფეხა პირუტყვის იდენტიფიკაცია საყურე ნიშნებით და ერთიან მონაცემთა ბაზაში აღრიცხვა. ნიშანდებული მსხვილფეხა პირუტყვის პასპორტების გაცემა. მსხვილფეხა და წვრილფეხა პირუტყვის მოსალოდნელი ნამატის რეგისტრაცია-იდენტიფიკაცია.

მოსალოდნელი ეკონომიკური ზიანის მინიმიზირების უზრუნველყოფის მიზნით საკარანტინო და განსაკუთრებით საშიში მავნე ორგანიზმების გავრცელების წინააღმდეგ შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება;

პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ხარისხის მონიტორინგი, სტრატეგიული მავნე ორგანიზმების პროგნოზირება და რეკომენდაციების გამოცემა;

შეუმოწმებელი და დარღვევაგამოვლენილი ვეტერინარულ კონტროლს დაქვემდებარებული ობიექტების შემოწმება, ვეტერინარული პრეპარატების ნიმუშების შესყიდვა და ლაბორატორიული კვლევა;

ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში დაავადებების და მცენარეთა საკარანტინო და სხვა საშიში მავნე ორგანიზმების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა.

მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება

ალკოჰოლიანი სასმელების სერთიფიცირებულ პარტიებზე საინსპექციო კონტროლის განხორციელება, რაც გულისხმობს შერჩევითი წესით ფიზიკო-ქიმიური ტესტირებისა და სადეგუსტაციო კომისიისათვის წარდგენილ ნიმუშებთან შედარების უზრუნველსაყოფად სერთიფიცირებული პარტიების ფარგლებში აღებული ნიმუშების ლაბორატორიული კვლევების ჩატარებას;

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაცია-კონკურსების, გამოფენების, პრეს-ტურების, კონფერენციების და სხვადასხვა წარმომადგენლობითი და კულტურული ღონისძიებების მოწყობა. ქართული ღვინოპროდუქციის საექსპორტო ქვეყნებში (პრიორიტეტულ ქვეყნებში) 2014-2017 წლებში ღვინისა და ალკოჰოლიანი სასმელების მოხმარების თაობაზე მონაცემების მოძიება და დამუშავება. სპეციალიზირებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მელვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება და გამოქვეყნება, კატალოგებისა და ბროშურების გამოცემა, სხვადასხვა სარეკლამო მასალების დამზადება-გავრცელება. სემინარებისა და ტრენინგების ჩატარება, სადაც მოწვეული იქნებიან დარგის მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები სხვადასხვა ქვეყნიდან. ღვინით ვაჭრობის მსოფლიოს ჯგუფის მასპინძლობა.

ვენახების ფართობების აღრიცხვა, რეგისტრაცია, პასპორტიზაცია, სპეციფიკური ზონების საზღვრების დაზუსტება;

მოსახლეობის ინფორმირება ვაზის ქართული გენოფონდის უნიკალურობის შესახებ. სპეციალური სადედე ნარგაობებისა და სანერგეების შერჩევა/მოწყობის ხელშეწყობა. ჯიშების სარგავი და სამცნობი მასალის გადაცემა დაინტერესებული პირებისათვის და ღვინის დაყენებაში კონსულტაციის გაწევა. მარნების მოწყობაში თანამონაწილეობა. გასამრავლებელი, უნიკალური და იშვიათი ჯიშების სორტიმენტის შედგენა რეგიონების მიხედვით;

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწების და მერქნის შესწავლის ხელშეწყობა მოლეკულური გენეტიკის მეთოდებით. არქეოლოგიურ გათხრებში თანამონაწილეობა წიპწების მოპოვების მიზნით. ვაზის აბორიგენული ჯიშების და ველური ვაზის შესწავლის ხელშეწყობა მოლეკულური გენეტიკის მეთოდებით. არქეოლოგიური მასალების კვლევების ჩატარება ღვინის ნაშთების აღმოჩენის მიზნით. ლიტერატურული წყაროების მოძიება, შეკრება და პუბლიკაციების მომზადება;

მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობა;

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება, ამ სფეროში არსებული ყოველი რგოლის საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საქართველოს ყველა მოქალაქისათვის განათლების მიღების თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფა;

ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სრულყოფის უზრუნველყოფა, მეცნიერების განვითარებისა და სახელმწიფო ენობრივი პოლიტიკის განხორციელება;

საქართველოს საგანმანათლებლო დაწესებულებების პროგრამების საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცესთან ჰარმონიზაცია, საზოგადოების თითოეულ წევრთან და საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთად განათლების ხარისხზე ზრუნვა, მისი მუდმივი გაუმჯობესება და ქართული საგანმანათლებლო სივრცის მიმართ ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოების ნდობის ამაღლება;

ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების, დანერგვისა და განვითარების სისტემის სრულყოფა და მისი მუშაობის უზრუნველყოფა;

საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციისა და საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაცია.

პროფესიული დარგების სტანდარტების შემუშავება და შესაბამისად საგანმანათლებლო პროგრამების მოდულების დამუშავება ინდუსტრიის წარმომადგენლებთან მჭიდრო კავშირით.

ზოგადი განათლება

ზოგადი განათლების ღიაობა და თანაბარი ხელმისაწვდომობა ყველასთვის მთელი სიცოცხლის განმავლობაში;

საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემის საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ინტეგრაცია, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფა, რომლებიც მათ შესაძლებლობას მისცემს, სრულად განახორციელონ მათთვის დაკისრებული ვალდებულებები და ფუნქცია-მოვალეობები;

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარება, კვალიფიკაციის ხარისხის ამაღლება. სკოლაში სწავლების ხარისხის გაუმჯობესება, მასწავლებლის პროფესიული ცოდნისა და საქმიანობის განმსაზღვრელი მაღალი სტანდარტის დამკვიდრება, მასწავლებლის პროფესიის სტატუსის ამაღლება, მათთვის საგანმანათლებლო სიახლეების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება, ცოდნის ხარისხის საერთაშორისო სტანდარტებისადმი და მოთხოვნებისადმი გათანაბრება;

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი მოსწავლეებისათვის ქართული ენის სწავლების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო ასპარეზზე ქართველი ახალგაზრდების კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით ინგლისური ენის სწავლების გაძლიერება;

საქართველოს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა/სტუდენტთა უსაფრთხო გარემოს შექმნა;

სისხლის სამართლის რეფორმის ფარგლებში საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა ძალადობის, მათ მიერ ცივი და ცეცხლსასროლი იარაღების ტარების, ალკოჰოლური და ნარკოტიკული საშუალებების გავრცელების პრევენცია და აღმოფხვრა;

ყველა ბავშვისა და ახალგაზრდისათვის ზოგადი განათლებისა და განვითარების თანაბარი შესაძლებლობების, ჯანსაღი და უსაფრთხო სასწავლო გარემოს შექმნის უზრუნველყოფა;

მოსწავლეთა ინტელექტუალური განვითარების, ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საგნების სწავლებისა და თანაბრად კონკურენტულ გარემოში ახალგაზრდების შესაძლებლობების რეალიზების ხელშეწყობა, აგრეთვე საქართველოს მოსწავლეების საერთაშორისო დონეზე წარმოჩენა;

წარჩინებული მოსწავლეების ოქროსა და ვერცხლის მედლებით დაჯილდოება;

საჯარო სკოლებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა; ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინური გუნდის სპეციალისტების მიერ სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების შეფასება; საჯარო სკოლებისათვის დახმარებისა და კონსულტაციების გაწევა ინდივიდუალური სასწავლო გეგმებით მუშაობასთან დაკავშირებით;

საჯარო სკოლის ყველა კლასის მოსწავლისათვის და კერძო სკოლის სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისა, აგრეთვე კანონმდებლობით დადგენილი სხვა კატეგორიების მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა;

კონფლიქტის ზონებში მცხოვრები პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარებების გაწევა, მათი სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად;

სისხლის სამართლი რეფორმის ფარგლებში სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში ზოგადი და პროფესიული განათლების მიღების ხელშეწყობა;

ეროვნული სასწავლო გეგმის დანერგვის მონიტორინგისა და სხვა კვლევების ჩატარება ეროვნული სასწავლო გეგმის განვითარებისა და დანერგვის ხელშეწყობის მიზნით;

სკოლებში იმ მოსწავლეების ტრანსპორტირების პროცესის ხელშეწყობა, რომლებიც ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა) სადაც არ ფუნქციონირებს სკოლები და მანძილი სოფლებს შორის შესამჩნევია.

პროფესიული განათლება

პროფესიული განათლებისა და მომზადების ერთიანი, ხარისხიანი და ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება; პროფესიული განათლების შესახებ მოსახლეობის ინფორმირებულობის დონის ამაღლება და პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პირთა ჩარიცხვის მაქსიმალურად გამჭვირვალე სისტემის ჩამოყალიბება;

შრომის ბაზარზე ორიენტირებული პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების თანამედროვე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვა და ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფა;

პროფესიული განათლების მასწავლებელთა მომზადებისა და პროფესიული განვითარების სისტემის ჩამოყალიბება;

ინკლიზიური პროფესიული განათლების დანერგვის ხელშეწყობა და საზოგადოებისაგან გარიყვის რისკის ქვეშ მყოფი პირებისათვის პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

ეთნიკური უმცირესობების სახელმწიფო ენის ცოდნის დონისა და პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებული რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და საჯარო სკოლების ადმინისტრაციების თანამშრომელთა გადამზადება;

ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროში პროფესიული საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელება;

ინფორმაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა მიმართულებით მაღალკვალიფიციური, შიდა და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება;

თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობა და ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ერთიანი საინფორმაციო სისტემის დანერგვა (მ.შ. საჯარო სკოლებში), ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სწავლისა და სწავლების მეთოდების შემოღება და თანამედროვე სასწავლო გარემოს შექმნა შესაბამისი ინტერნეტ-კავშირის უზრუნველყოფით.

უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა

უმაღლესი განათლების სფეროში მიმდინარე რეფორმების წარმატებული განხორციელების ხელშეწყობა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ფარგლებში სწავლის, სწავლებისა და კვლევის ერთიანობის ხელშეწყობა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო, სამეცნიერო და სამეცნიერო-სასწავლო დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის თანდათანობით ინტეგრაცია;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთათვის სკოლის გამოსაშვები და ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩატარების ხელშეწყობა, საერთო სამაგისტრო გამოცდებისა და მასწავლებლის სასერტიფიკაციო გამოცდების ჩატარება;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ საქართველოსა და უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სახელმწიფო სასწავლო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;

სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამების დაფინანსების უზრუნველყოფა;

წარჩინებული სტუდენტების სტიპენდიით უზრუნველყოფა;

წარმატებული სტუდენტების სწავლისა და ცხოვრების დაფინანსება მსოფლიოს საუკეთესო უნივერსიტეტებში;

მაგისტრატურისა და დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამების დაფინანსებით უზრუნველყოფა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების პერსონალის პროფესიული განვითარების მიზნით საერთაშორისო თანამშრომლობა და უცხოეთის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან აკადემიური პერსონალის გაცვლა;

სამეცნიერო გრანტების დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო ტექნოლოგიური კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა;

მეცნიერების აღდგენისა და განვითარებისათვის სამეცნიერო - კვლევითი დაწესებულებების ხელშეწყობა;

სამეცნიერო კვლევების პრიორიტეტული მიმართულებების და კვლევების ხელშეწყობის განსხვავებული ფორმების ამოქმედება;

სამეცნიერო საერთაშორისო თანამშრომლობისა და ახალგაზრდა მეცნიერების წახალისების ხელშეწყობა.

საერთაშორისო კვლევებში საქართველოს მონაწილეობის ხელშეწყობა;

საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა.

თანამედროვე უნარ-ჩვევების დაუფლებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების უკეთ დაძლევის მიზნით საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების უზრუნველყოფა პერსონალური კომპიუტერებით („ნეტბუქებით“), ხოლო წარჩინებული ახალგაზრდების წახალისება სხვადასხვა კომპიუტერული ტექნიკით.

საჯარო სკოლებში ინფორმაციული-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის განვითარება თანამედროვე სასწავლო გარემოს შესაქმნელად.

სამინისტროს სისტემაში შემავალი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების მშენებლობა - რეაბილიტაცია, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, ინვენტარითა და ტექნიკით მომარაგება.

ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს

ზოგადი განათლების ხარისხის განვითარების მიზნით საქართველოს საჯარო სკოლების ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება;

რეაბილიტირებული ინფრასტრუქტურის ეფექტიანი და გრძელვადიანი გამოყენების უზრუნველსაყოფად, შესაბამისი ტექნიკური პროტოკოლების/სტანდარტების შემუშავება და სკოლების ექსპლოატაციისა და ტექნიკური მომსახურების (O&M) სტრატეგიისა და გეგმის შემუშავება;

მასწავლებლებისა და სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლების პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

საკლასო, ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებების განხორციელება;

ადგილობრივი ეკონომიკისათვის შესაბამისი ბაზრის მოთხოვნებზე ორიენტირებული პროფესიული განათლების მიწოდების ხელშეწყობა;

მაღალი ხარისხის საერთაშორისო სტანდარტის უმაღლესი განათლების პროგრამების განხორციელება მეცნიერების, ტექნოლოგიების, საინჟინრო და მათემატიკის დარგში (STEM).

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

დეცენტრალიზაციისა და თვითმმართველობის განვითარების სტრატეგიის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებების კოორდინაცია;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სახელმწიფოებრივი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების მონიტორინგი;

საქართველოს მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა;

საქართველოს მოქალაქეთა სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისთვის მომზადებისა და გაწვევის კოორდინაცია.

საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები

გეოგრაფიული მდებარეობიდან და სატვირთო გადაზიდვების ავტოტრანსპორტზე დატვირთვიდან გამომდინარე, არსებული გზების რეკონსტრუქციის, საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზების და ზოგ შემთხვევაში უსაფრთხო, ცენტრალური ქალაქების გვერდის ავლით, ახალი საგზაო მონაკვეთების მშენებლობის განხორციელება.

რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია

ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულებში სხვადასხვა სახის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურებების შესყიდვა, ასევე სახელმწიფო მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული, სამხედრო, პოლიციური და სხვა დანიშნულების) ობიექტების სამშენებლო სარემონტო სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება.

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების მიზნით სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება;

ღონორების მიერ დაფინანსებული პროექტების მოსამზადებლად პროექტებისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარება, საპროექტო დოკუმენტაციების მომზადება და ანალიზი;

საქართველოს ტერიტორიაზე (გარდა ქალაქ თბილისისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა, ოპერირება, დახურვა, დახურვის შემდგომი მოვლა, აგრეთვე ნარჩენების გადამტვირთი სადგურების მოწყობა და ოპერირება. ასევე, ნარჩენების გადამტვირთი სადგურებიდან ნარჩენების შემდგომი ტრანსპორტირება არასახიფათო ნაგავსაყრელზე განთავსების მიზნით.

წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია

საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის და ორგანიზაციების ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24 საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;

საქართველოს დიდ ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგების და საკანალიზაციო სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია;

მუნიციპალიტეტებში წყალსადენის სათავე ნაგებობების მოწყობა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ტურისტულ-დასასვენებელ ცენტრებში წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოში ტურიზმის სექტორის განვითარებას.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ეკონომიკური პოლიტიკა და სახელმწიფო ქონების მართვა

ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისა და ზრდის მაღალი ტემპების უზრუნველყოფი ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

ქვეყნის ეკონომიკური განვითარებისათვის საინვესტიციო კლიმატის პოპულარიზაცია და კვალიფიციური სექტორული კვლევების განხორციელება;

მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას ახლანდელი და მომავალი თაობების ინტერესების გათვალისწინებით;

საგარეო სავაჭრო ბრუნვის სტრუქტურული გაუმჯობესება და ორმხრივი, რეგიონალური და მრავალმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების, პრეფერენციული და თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმების განვითარება;

საქართველოში წარმოებული პროდუქტისა და მომსახურების კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მიზნით ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების ეფექტიანი გამოყენების ხელშეწყობა;

ქვეყნის ეკონომიკური ზრდის ხელშეწყობისათვის საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა და სატრანზიტო პოტენციალის განვითარებისა და მისი სრულად რეალიზების მიზნით, საქართველოს სატრანსპორტო პოლიტიკისა და სტრატეგიის განმსაზღვრელი დოკუმენტის შემუშავება, საავტომობილო მიმოსვლის განვითარება, რეგიონალური მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება, სამოქალაქო ავიაციის შემდგომი განვითარება ფრენების უსაფრთხოებისა და სავაიაციო უშიშროების დონის ამაღლების გზით;

სამშენებლო სექტორის შემდგომი განვითარება მშენებლობის ხარისხის გაუმჯობესების, ინვესტიციების მოზიდვის, სამშენებლო სფეროში დასაქმებულთა რაოდენობის გაზრდისა და მოსახლეობის ადგილებზე შენარჩუნების მიზნით;

სახელმწიფო ქონების ინვენტარიზაცია და მონაცემთა ერთიანი სისტემების შექმნა, ასევე მათი მართვა-განკარგვა, მოვლა-შენახვა და ეტაპობრივი პრივატიზება ეკონომიკურ აქტივობაში სრულყოფილად ჩართვის მიზნით;

სახელმწიფო საწარმოების ოპტიმიზაცია და თანამედროვე მენეჯმენტის პრინციპების დანერგვა საქმიანობის ეფექტურად წარმართვისა და საწარმოთა მომგებიანობის გაზრდის მიზნით;

საწარმოების პროდუქტიულობის გაზრდისა და მათი კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა, რომელიც ითვალისწინებს: დამწყები, არსებული მცირე და საშუალო საწარმოებისათვის ტექნიკური დახმარების გაწევას, კომპანიებისათვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გამარტივებას, ექსპორტის განვითარების ხელშეწყობასა და საქართველოს სექსპორტო პოტენციალის პოპულარიზაციას საერთაშორისო მედია საშუალებების მეშვეობით;

ტელეკომუნიკაციების საერთაშორისო კავშირის (ITU) და ევროკავშირის მოთხოვნების შესაბამისად, საქართველოში ციფრულ მაუწყებლობაზე გადასვლის პროცესთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელების უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში ინოვაციური ეკოსისტემის ჩამოყალიბების მიზნით ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარების ხელშეწყობა;

ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და საფოსტო კავშირის შემდგომი განვითარების ხელშეწყობა (კრიტიკული ინფრასტრუქტურის ობიექტების კავშირგაბმულობის მდგრადი და დაცული საშუალებებით უზრუნველყოფა, ელექტრონული კომუნიკაციების ქსელების მართვისა და ელექტრონული კომერციის სისტემების შექმნა, ინფოკომუნიკაციების სფეროს განვითარება და საქართველოს საფოსტო კავშირის სფეროს რეფორმა);

საპენსიო სისტემის რეფორმის ფარგლებში დაგროვებით საპენსიო სისტემაზე გადასვლასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელება, მათ შორის საკანონმდებლო ბაზის შექმნა, დაგროვებითი საპენსიო სისტემის შესახებ საზოგადოების ინფორმირება/საგანმანათლებლო კამპანია და სხვა;

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირების დახვეწა, საქართველოს კანონმდებლობის ევროპულ კანონმდებლობასთან დაახლოება DCFTA-ით გათვალისწინებული პერიოდის შესაბამისად (ევროპული ახალი და გლობალური მიდგომის 16 დირექტივასთან დაახლოება და ასევე, მათი იმპლემენტაცია);

საქართველოში სამრეწველო პროდუქტების ბაზარზე ზედამხედველობის სისტემის შექმნის მიზნით, ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს ინსტიტუციური განვითარების გეგმის შემუშავება;

ტექნიკური რეგლამენტების შესაბამისად კანონქვემდებარე ნორმატიული ბაზის შემუშავება და ასევე, სააგენტოს თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება;

სსიპ - ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ კომპეტენციის ფარგლებში, შესაბამისი ტექნიკური რეგლამენტებით განსაზღვრულ სამრეწველო პროდუქტებზე, ზედამხედველობის პროაქტიულ (გეგმიური) სისტემასთან ერთად რეაქტიული (ინსპექტირება რისკის შესახებ მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე) სისტემის დანერგვა;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების მშენებლობისა და სამრეწველო დანიშნულების ფეთქებადი მასალების გამოყენებაზე ნებართვების გაცემის ელექტრონული (ონლაინ) სისტემის დანერგვა;

სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება

ქართული პროდუქციის უცხოურ ბაზარზე შეღწევისა და კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით, სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროების შემდგომი განვითარება საერთაშორისო და ევროპის საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად;

მიღწეული საერთაშორისო აღიარების შენარჩუნება/გაფართოება და აღიარების მიღწევა გაზომვების ახალ მიმართულებებში;

საქართველოს სახელმწიფო ეტალონების შენახვისათვის მეტროლოგიური ლაბორატორიების თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად მოწყობა, ეტალონური ბაზის განახლება-მოდერნიზება CIB (Comprehensive Institutional Building) პროგრამის ფარგლებში და ეტალონების მიკვლევადობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს სტანდარტად მიღებული საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების რაოდენობის ზრდა და სტანდარტების ხელმისაწვდომობის გაზრდისათვის მომსახურების ელექტრონული საშუალებების დანერგვა;

სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროში პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება, ასევე სააგენტოს თანამშრომელთა უნარების გაძლიერება საზოგადოებასთან ურთიერთობის, მარკეტინგისა და კომუნიკაციის სფეროებში.

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება

უცხოურ ბაზრებზე ტექნიკური ბარიერების დაძლევისა და ქვეყანაში წარმოებული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მიზნით, აკრედიტაციის სისტემის დახვეწა და მისი ჰარმონიზაცია აკრედიტაციის საერთაშორისო ორგანიზაციების მოთხოვნებთან;

სსიპ – აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო – აკრედიტაციის ცენტრის აკრედიტაციის რეგიონულ და საერთაშორისო ორგანიზაციების (EA (European Cooperation for Accreditation), ILAC (International Laboratory Accreditation Cooperation), IAF (International Accreditation Forum)) საქმიანობაში მიზანმიმართული თანამშრომლობის გაგრძელება და აქტიურად მონაწილეობა EA-ს ტექნიკური კომიტეტებისა და გენერალურ ასამბლეას მუშაობაში, ცენტრის საქმიანობის საერთაშორისო მოთხოვნებთან სწრაფი დაახლოვება აკრედიტაციის შედეგების თანმიმდევრული საერთაშორისო აღიარების საფუძვლების შექმნის მიზნით;

საქართველოს ეკონომიკის მოთხოვნების შესაბამისად, შესაბამისობის შემფასებელ პირებისათვის სერვისის შეთავაზება, როგორც კანონმდებლობით რეგულირებულ, ასევე ნებაყოფლობით სფეროებში.

რეგიონალური მასშტაბით აკრედიტაციის ფორუმის ჩატარება.

ტურისტიკის განვითარების ხელშეწყობა

ტურისტული ინდუსტრიის განვითარების ხელშეწყობა და ტურისტული პროდუქტის დივერსიფიკაცია;

შიდა და საერთაშორისო ბაზრებზე ქვეყნის ტურისტული პოტენციალის პოპულარიზაციის მიზნით სხვადასხვა საერთაშორისო სპორტული, კულტურული, მარკეტინგული და სხვა ღონისძიებების გარკვეული სარეკლამო აქტივობების დაგეგმვა და განხორციელება, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყნის რეკლამირებას არა მარტო ერთ კონკრეტულ ქვეყანაში, არამედ იმ ქვეყნების მოსახლეობაშიც, საიდანაც წარმოდგენილები იქნებიან ღონისძიებებზე;

საქართველოს ტურისტული პოტენციალის, არსებული ტურისტული პროდუქტების შესახებ ფართო მასებისათვის ინფორმაციის მიწოდების მიზნით სარეკლამო მასალების მომზადება (ბეჭდვითი, აუდიო და ვიდეო პროდუქცია, სასაჩუქრე აქსესუარები);

შიდა და საერთაშორისო ტურისტისათვის საქართველოს შესახებ ინფორმაციის სწრაფად და ეფექტურად მიწოდების მიზნით ბიზნეს-სივრცეში საძიებო სისტემის დახვეწა და პრიორიტეტულ ბაზრებზე ვებ-მარკეტინგის კამპანიის ჩატარება;

სხვადასხვა ქვეყნების წამყვანი მას-მედიის საშუალებებისა და მსხვილი ტურ-ოპერატორებისათვის პრეს და გაცნობითი ტურების ორგანიზება საქართველოს რეგიონებში;

საქართველოს, როგორც ტურისტული ქვეყნის, პოზიციონირებისა და ტურისტული ნაკადის გაზრდის მიზნით საერთაშორისო გამოფენა-ბაზრობებში მონაწილეობის მიღება, ასევე საქართველოს დღეების ორგანიზება ქვეყნისათვის პრიორიტეტულ ბაზრებზე (ქვეყნის ტურისტული სტენდი, სამზარეულოსა და ღვინის პოპულარიზაციის მიზნით ქართული კერძებისა და ღვინის დაგემოვნება, კულტურის წარმოჩენის მიზნით ცნობილი შემსრულებლების მონაწილეობით ღონისძიებების გამართვა);

ტურისტული ინფრასტრუქტურის ახალი ერთეულების შექმნა და არსებულების განახლება, საინფორმაციო-საინტერპრეტაციო დაფების დამზადება და რეგიონებში განთავსება;

საქართველოს ტურისტული პოტენციალის სრული შესწავლა და ინვენტარიზაცია, სტატისტიკური კვლევების ჩატარება და საერთაშორისო ბაზრების შესწავლა შესაბამისი მარკეტინგული კამპანიების დასაგეგმად, მსოფლიოში ტურიზმის სფეროში არსებული სტანდარტების დანერგვა და უცხოურ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ურთიერთთანამშრომლობის გაღრმავება.

ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია

ყარსი-ახალქალაქის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობის ხელშეწყობის მიზნით, მარაბდიდან კარწახის მიმართულებით თურქეთის საზღვრამდე მდებარე კერძო მიწის ნაკვეთების გამოსყიდვა და ამ პროცესთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევა, შესასყიდი მიწის ნაკვეთების ტექნიკური და იურიდიული ბაზის მომზადება ნასყიდობის გარიგების გასაფორმებლად, საკუთრების უფლების რეგისტრაცია მყიდველზე, პრობლემური ნაკვეთების იურიდიული და ტექნიკური ბაზის გამართვა და ინდივიდუალური საკომპენსაციო შეთავაზების მომზადება თანდართული გრაფიკული მონაცემებით და რუკით.

საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში საჰაერო ხომალდების აფრენა-დაფრენისათვის საჭირო მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა)

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;

საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა კომპეტენციის ფარგლებში;

ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;

აშშ-ს სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციით და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ პროგრამაში მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა.

სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა

საქართველოსა და მისი მოსახლეობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით სამეცნიერო კვლევების განხორციელება;

მანქანათმშენებლობის, ტრანსპორტისა და სახალხო მეურნეობის სხვა დარგებისათვის ინოვაციური ტექნოლოგიებისა და ორიგინალური კონსტრუქციების დამუშავება;

სამრეწველო ფეთქებადი მასალების ექსპერტიზა და ასევე, მათი გამოცდის მეთოდების სრულყოფის მიზნით სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების განხორციელება;

საქართველოს სამოქალაქო და სამხედრო დანიშნულების ინფრასტრუქტურის შემთხვევითი და ტერორისტული აფეთქებისაგან დაცვის ღონისძიებების შემუშავება;

ტურისტული და სამხედრო დანიშნულების მსუბუქი საბაგირო გზების საპროექტო მასალის დამუშავება;

პრიორიტეტული სამეცნიერო-კვლევითი, საცდელ-საკონსტრუქტორო და საინოვაციო ტექნოლოგიური სამუშაოების განხორციელება ახალი მასალების, ნაკეთობების, მოწყობილობებისა და რთული ტექნიკური სისტემებისა და კომპლექსების შესაქმნელად;

უპილოტო საფრენი აპარატების, სპეციალური დანიშნულების ავტომობილებისა და სამოქალაქო დანიშნულების პროდუქციის შექმნა (ჯავშანჟილეტებისა და ჩაფხუტების წარმოება და მოდერნიზაცია),

შავი ზღვის სპეციფიური კლიმატური პირობების მოქმედების არეალში, როგორც ლითონთა და ლითონურ ნაკეთობათა კოროზიულ პრობლემებთან დაკავშირებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების განხორციელება, ასევე არალითონური მასალების გამოცდა სხვადასხვა ხელოვნურად შექმნილ კლიმატურ პირობებში და კვების პროდუქტების შენახვის ხანგრძლივობისა და სხვადასხვა კლიმატური პარამეტრების განსაზღვრა;

საქართველოს შეიარაღებულ ძალებში არსებული ტექნიკის აღდგენა და მოდერნიზაციაში მონაწილეობის მიღება;

ვადაგასული, გამოუყენებელი საბრძოლო მასალების, იარაღისა და სამხედრო ტექნიკის დახარისხების, შეფასების, უტილიზაციის, ფეთქებადი ნივთიერებების გადამუშავების, ჰუმანიტარული განაღმვითი საქმიანობის განხორციელების ღონისძიებებში მონაწილეობა;

ინოვაციური ტექნოლოგიებისა და ახალი მასალების დამუშავება მეტალურგიისა და მასალათმცოდნეობის დარგში;

მიკრო, ნანო და ოპტოელექტრონიკის ნაკეთობების შესაქმნელად სხვადასხვა ნახევარგამტარული მასალების საფუძველზე უნიფიცირებული ბაზური ტექნოლოგიის დამუშავება;

ობტიკური და ოპტოელექტრონული ხელსაწყოების შესწავლა, შექმნა და მოდერნიზაცია;

ჰელიოენერგეტიკის განვითარების ხელშეწყობა;

თანამედროვე მაღალტექნოლოგიური ნანოსითხეების შესწავლა, დამუშავება და შექმნა.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

სახელმწიფო ფინანსების მართვა

სახელმწიფო პრიორიტეტების დაფინანსება, ქვეყნის მაკროეკონომიკური სტაბილურობის შენარჩუნება და საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო დეფიციტის დაბალი მაჩვენებლის შენარჩუნება;

მაკროეკონომიკური ანალიზის და პროგნოზირების გაუმჯობესება, მეთოდოლოგიის დახვეწა და მისი არეალის გაფართოება, გრძელვადიანი პროგნოზირების გაუმჯობესება, მაკროეკონომიკური განვითარების სცენარების მოდელირების სრულყოფა, ფისკალური რისკების მართვის და შეფასების სისტემის ჩამოყალიბება.

დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან მოლაპარაკებების გაგრძელება, რათა შესაძლებელი იყოს სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად დამატებითი რესურსების მოზიდვა ქვეყნისთვის მაქსიმალურად ხელსაყრელი პირობებით;

დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად სახელმწიფო საგარეო ვალის კონტროლის გაგრძელება, რათა მან შეინარჩუნოს ხელსაყრელი ფინანსური პარამეტრები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის მდგრადობას როგორც საშუალოვადიან, ასევე გრძელვადიან პერიოდშიც; შემუშავდება სახელმწიფო ვალის მართვის სტრატეგიის დოკუმენტი, დაიხვეწება სახელმწიფო ვალის შესახებ კანონმდებლობა, გაძლიერდება ვალის მართვის ანალიტიკური ნაწილი.

შეიქმნება შესაბამისი სისტემა პირობითი ვალდებულებების აღრიცხვის და მართვისათვის.

საქართველოს ეროვნულ ბანკთან კონსულტაციების გათვალისწინებით გაგრძელდება სხვადასხვა ვადის მქონე სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების გამოშვება, რაც ხელს შეუწყობს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებას;

საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება და საგადასახადო კოდექსის სრულყოფა, რაც გულისხმობს საგადასახადო ტვირთის თანაბარ განაწილებას გადასახადის გადამხდელებს შორის, მეწარმეთა მოთხოვნებისა და საჭიროებების მაქსიმალურად გათვალისწინებას და გონივრული საგადასახადო განაკვეთების შემუშავებას, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებას და სამეწარმეო სტიმულის ამაღლებას;

საგადასახადო პოლიტიკის სრულყოფა, რაც გულისხმობს ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების მიზნით ხელშეკრულებების არეალის გაზრდას, შემოსავლებსა და კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და გადასახადების გადაუხდელობის აღკვეთის შესახებ შეთანხმების გაფორმების მიზნით პრიორიტეტების განსაზღვრას და შეთანხმებების ინიცირებას ან არსებულ შეთანხმებებში ცვლილებების და დამატებების შეტანას იმ ქვეყნებთან, რომლებთანაც საქართველოს გააჩნია ეკონომიკური და საინვესტიციო ინტერესები;

საგადასახადო საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის შესახებ შეთანხმებების ინიცირება და მათი გაფორმების არეალის გაფართოება;

საბაჟო კანონმდებლობის სფეროში არსებული კანონდარღვევების აღკვეთის მიზნით, საბაჟო სფეროში ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარების შესახებ შეთანხმების გაფორმება იმ სახელმწიფოებთან, რომლებთანაც საქართველოს გააჩნია მჭიდრო ეკონომიკური და სავაჭრო ინტერესები;

გამჭვირვალობისა და საგადასახადო საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის გლობალური ფორუმის ფარგლებში საგადასახადო საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა;

საბიუჯეტო სისტემის ლიკვიდურობის უზრუნველყოფის მიზნით სახელმწიფო ხაზინის ანგარიშებზე ფულადი სახსრების მოძრაობის პროგნოზების შედგენა და მართვა;

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების და გადასახდელების ზუსტი და ოპერატიული აღრიცხვა, სახელმწიფო ბიუჯეტის ოპერატიული, ყოველთვიური, ყოველკვარტალური და წლიური ანგარიშების მომზადება, ბიუჯეტის ანგარიშგების ფორმების დახვეწა;

რეფორმების გაგრძელება საბიუჯეტო პროცესის, ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების შემდგომი განვითარების მიზნით;

შედეგზე ორიენტირებული დაგეგვის გაუმჯობესება და პროგრამული ფორმატის ბიუჯეტის აღსრულებისა და შესრულების ანგარიშგების სრულყოფა, როგორც სახელმწიფო, ისე ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების საბიუჯეტო პროცესში;

ადგილობრივი თვითმმართველობის ერთეულებისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ანგარიშების სახელმწიფო ხაზინის ერთიანი ანგარიშის სისტემაში მოქცევა, რაც გააუმჯობესებს სახელმწიფო ფინანსების ხარჯვის ეფექტურობასა და აღრიცხვიანობას;

საჯარო ფინანსების კონსოლიდირებული მართვის გაუმჯობესება, მათ შორის საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ანგარიშების ანალიზის გათვალისწინებით;

საჯარო სექტორში ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშგების საერთო მეთოდოლოგიის შემუშავების გაგრძელება და საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების ეტაპობრივი დანერგვა;

ბიუჯეტის დაგეგმვისა და შესრულების ელექტრონული პროგრამის გაუმჯობესება, სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის შემუშავება და დანერგვა;

პოლიტიკის ანალიზისა და სტრატეგიული დოკუმენტების შექმნის ერთიანი სტანდარტის და მეთოდოლოგიის შემუშავება, რეგულირებაზე ზემოქმედების შეფასების სისტემის საერთაშორისო პრაქტიკის შესწავლა და მისი ანალიზის საფუძველზე საქართველოში მისი დანერგვა.

გაგრძელება მუშაობა შიდა კონტროლის სისტემის და შიდა აუდიტის სრულყოფილად ჩამოყალიბების მიმართულებით, მომზადდება შიდა კონტროლის სისტემის განვითარების სტრატეგიული ხედვის დოკუმენტი, გაძლიერდება ჰარმონიზაციის ცენტრი და შეიქმნება შიდა აუდიტის შესაბამისი მეთოდოლოგია, მოხდება შესაბამისი ღონისძიებების გატარება შიდა კონტროლის შესახებ

ცნობიერების ამაღლებისათვის, როგორც მაღალი რგოლის მენეჯერების, ისე დაწესებულების ხელმძღვანელებისათვის.

შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება

საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფის და პროცედურების დახვეწის გაგრძელება, გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით ელექტრონული მომსახურების განვითარება;

საგადასახადო ადმინისტრირების შემდგომი გამარტივება, მათ შორის სრულყოფილი კონტროლის პროცედურების დანერგვის მიზნით საბაჟო გამშვები პუნქტების პროცედურული სახელმძღვანელოების შემუშავება, ტვირთის გაფორმების დროისა და ხარჯების შემცირების მიზნით დეკლარირების პროცედურების გამარტივება და აქციზური მარკების მოძრაობისა და აღრიცხვის ახალი საინფორმაციო სისტემის შექმნა;

მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით საგადასახადო და საბაჟო კუთხით მომუშავე თანამშრომელთა გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება, ინფრასტრუქტურის განახლება;

საგადასახადო საკითხებთან დაკავშირებული საინფორმაციო ბუკლეტების და ბროშურების სისტემატურად გამოცემა, საგადასახადო პოლიტიკაში დაგეგმილი რეფორმების შესახებ საზოგადოებისა და გადამხდელთა სისტემატური ინფორმირება და საჯაროობის ამაღლება;

საგადასახადო დავების მექანიზმების დახვეწა და მედიაციის საბჭოს ფუნქციონირების გაუმჯობესება;

საგადასახადო დავალიანებების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების კანონმდებლობის შესაბამისად განხორციელება და ხარვეზების აღმოფხვრა.

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია

საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი გარემოს ხარისხის ამაღლება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;

საქართველოსა და საზღვარგარეთის ქვეყნებში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებისა და პროცედურების კუთხით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა;

საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების თავის არიდების ფაქტების აღკვეთის მიზნით, ასევე პრევენციული ღონისძიებების გატარება შემდგომში დანაშაულის ჩადენის თავის არიდების მიზნით.

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა

ფინანსთა სამინისტროს ეფექტიანი ფუნქციონირებისთვის საჭირო საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა, განვითარება, მომსახურება, მდგრადობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფა;

საჯარო ფინანსების მართვის სისტემის შემდგომი განვითარება და საბიუჯეტო სისტემაში დაგეგმილი ცვლილებების IT მხარდაჭერა, მათ შორის ბიუჯეტის მართვის ელექტრონული სისტემის (eBudget) და სახელმწიფო ხაზინის ელექტრონული მომსახურების სისტემის (eTreasury) მოდულების განახლებით, რაც დაკავშირებულია ყველა დონის ბიუჯეტისა და სსიპების ფინანსების მართვის ხაზინის ერთიან სისტემაში მოქცევასთან.

ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა;

ფინანსთა სამინისტროსთვის მნიშვნელოვანი IT პროდუქტების, ელექტრონული სერვისებისა და მომსახურების კვლევა და ანალიზი;

პროგრამული უზრუნველყოფის ახალი სისტემების შექმნა, დანერგვა და მომსახურება;

ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციული და კიბერ უსაფრთხოების ხელშეწყობა;

ფინანსთა სამინისტროს, სხვა სახელმწიფო უწყებებისა და ორგანიზაციების ვებ-გვერდების შექმნა;

ელექტრონული მთავრობის კომპონენტების განვითარება და შესაბამისი სახელმწიფო სერვისების მიწოდება;

ელექტრონული მმართველობის კომპონენტების განვითარება და შესაბამისი მუნიციპალური სერვისების მიწოდება;

ფინანსთა სამინისტროს საინფორმაციო სისტემების ქვეყნის საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სივრცეში ინტეგრაცია.

საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება

ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში პროფესიული განვითარების სისტემის ჩამოყალიბება, სისტემის მასშტაბით ჩატარებული ტრენინგის საჭიროებათა ანალიზის მოთხოვნების შესაბამისი სასწავლო პროექტების განხორციელება, თანამდებობრივი ტრენინგების სისტემის დანერგვა და კარიერის განვითარებაზე მიმართული სასწავლო პროგრამებისა და სხვა სახის პროექტების განხორციელება;

სისტემაში პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით მსოფლიოს წამყვან სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად სასერთიფიკაციო და ტრენინგ-პროგრამების შემუშავება-განხორციელება, მათ შორის ნიდერლანდების ფინანსთა სამინისტროსთან გაფორმებული ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმისა და საჯარო სამსახურების დამშობილების (TWINNING) პროგრამის ფარგლებში;

სამინისტროს სისტემაში სტაჟიორების პროგრამების განვითარება და ახალი კადრების დასაქმების აქტიური მექანიზმის ჩამოყალიბება;

სახელმწიფოს მიერ კერძო სექტორის განვითარებისაკენ, ასევე სახელმწიფო სერვისების გაუმჯობესებისაკენ მიმართული რეფორმების აქტიური მხარდაჭერა სხვადასხვა სახის სასწავლო - შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების, კონსულტირების გზით.

კერძო ბიზნესის და ფინანსთა სამინისტროს წარმომადგენლებს შორის სამუშაო შეხვედრების მოწყობა/ორგანიზება ფინანსურ სფეროში მიმდინარე რეფორმების გაცნობისა და კონსულტაციების გაწევის, მათ შორის საგადასახადო სფეროში მიმდინარე ცვლილებებისა და სიახლეების გაცნობის მიზნით.

საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო

ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

ენერგეტიკის, ნავთობისა და გაზის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის, სახელმწიფო სტრატეგიისა და სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება, მისი განხორციელების კოორდინაცია. საქართველოს ენერგეტიკის სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა.

განახლებადი ენერჯის წყაროების ათვისების პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა, ელექტროენერჯის განახლებადი და ალტერნატიული წყაროების მოძიების, უპირატესი ათვისებისა და ამ კუთხით დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სამოქმედო გეგმის შემუშავება.

ენერგოეფექტურობის საკანონმდებლო ბაზის შექმნა და ენერგოდამზოგავი ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა.

ნავთობისა და გაზის რაციონალური სარგებლობის დაგეგმვის მიზნით პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა.

ნავთობისა და გაზის რესურსების ათვისების და ნავთობის გადამუშავების, გაზის დამუშავების და/ან ტრანსპორტირების საქმიანობის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება და შესაბამისი მარეგულირებელი საფუძვლების შექმნა. ნავთობისა და გაზის რესურსების ათვისების და ნავთობის გადამუშავების სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

აბონენტების სრული გამრიცხველიანების დასრულება, ელექტროგადამცემი ხაზებისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის პროექტირება-მშენებლობა. ასევე, საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში გაზის გარეშე არსებული მუნიციპალიტეტებისა და სოფლების გაზიფიცირება.

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება

განხორციელდება ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის (შესაბამისი ბენეფიციარების) მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში.

ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია

ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოების, ენერგეტიკული სისტემის მდგრადობის, საექსპორტო პოტენციალისა და ეკონომიკური მდგომარეობის ამაღლების მიზნით სახელმწიფო ენერგეტიკული

ინფრასტრუქტურის განვითარება, რომელიც მოიცავს სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჰესების და მაგისტრალური გაზსადენების მშენებლობა-რეაბილიტაციას, კერძოდ:

- ✓ დასავლეთ საქართველოში მაღალი წნევის გაზსადენის მშენებლობა.
- ✓ ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტის ფარგლებში: ჰესის გამყვანი არხის, კაშხლის გვირაბისა და სხვა კვანძების რეაბილიტაცია.

საანგარიშო პერიოდში დასრულდება დარიალის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა (დადგმული სიმძლავრე 109 მგვტ), რომლის განხორციელებაც დადებით ეფექტს მოახდებს ზოგადად რეგიონზე, განსაკუთრებით კი ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე, ქვეყნის ენერგოსექტორსა და ეკონომიკაზე.

სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება

სისტემის განვითარებისა და მდგრადობის გაზრდის მიზნით გათვალისწინებულია: 220/110 კვ ქვესადგურის „ხორგა“ მშენებლობა; 500 კვ ქვესადგურის „ქსანი“ რეაბილიტაცია; ქვესადგურის „მარნეული“ რეაბილიტაცია-გაფართოება (ახალი 500/200კვ უჯრედების მოწყობა, 501 მგვტ. ავტოტრანსფორმატორის ჩათვლით) და დამატებითი ავტოტრანსფორმატორის მოწოდება-მონტაჟი ქვესადგურში „მენჯი“; 500-220 კვ ქვს "ჯვარის" და შესაბამისი ხაზების მშენებლობა; 220 კვ "ახალციხე-ბათუმი" ხაზის მშენებლობა.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული მდგომარეობის გათვალისწინებით დევნილთა, ლტოლვილთა, ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებელთა, რეპატრიანტთა მიგრაციული ნაკადების რეგულირება, მათი დროებითი ან მუდმივი განსახლების ორგანიზება, ადაპტაციისათვის და საზოგადოებაში ინტეგრაციისათვის საჭირო პირობების შექმნა და სოციალური დაცვა;

დევნილი მოსახლეობის თვითკმარობის გაზრდა, სახელმწიფოზე მათი დამოკიდებულების შემცირება-აღმოფხვრა და უკიდურესად გაჭირვებული, დაუცველი დევნილების ერთიან სოციალურ პროგრამებში ინტეგრირება საერთო კრიტერიუმების საფუძველზე;

რეპატრიანტის სტატუსის მაძიებელთა აპლიკაციების სისტემატიზაცია, ანალიზი და განხილვა შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად;

არალეგარული მიგრაციის პრევენცია, დროებითი ლეგალური შრომითი მიგრაციის შესაძლებლობის გაზრდა;

რეადმისიის ხელშეკრულების საფუძველზე დაბრუნებულთა რეინტეგრაციის უზრუნველყოფა და შესაბამისი მონაცემთა ბაზის შექმნა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უძრავ ქონებაზე საკუთრების უფლების მოთხოვნის მქონე დევნილების გამოკვეთა, აღნიშნული ქონების შემდგომი პრივატიზაციის პროცესის მოსამზადებლად;

ეკომიგრანტთა განსახლების ორგანიზება და ახალ საცხოვრებელ ადგილებზე მათი ადაპტაცია-ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა.

განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება.

იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის განახლება და მის შესაბამისად, იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლების ღონისძიებების განხორციელება, მათთვის საცხოვრებელი ფართის (შემენა, აშენება, რეაბილიტაცია) კერძო საკუთრებაში გადაცემა;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების მიზნით, თბილისსა და საქართველოს სხვა რეგიონებში მდებარე შენობების სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოებთან და ახალი საცხოვრებელი ბინების მშენებლობასთან დაკავშირებული მომსახურების შესყიდვა;

სავალალო მდგომარეობაში მყოფი დევნილთა ყოფილი კომპაქტურად ჩასახლების ობიექტების შესწავლა და შემდგომში მათი რეაბილიტაცია, დევნილთა, ლტოლვილისა ან ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა რაოდენობის დაზუსტება და ადმინისტრაციული ხარჯების დაფინანსება;

საქართველოში იძულებით გადაადგილებული მოსახლეობის საცხოვრებელი, სოციალური და ეკონომიკური რეინტეგრაციის ხელშეწყობა;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა ფულადი დახმარების გაცემა, სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით;

ფართების დაქირავების მიზნით, დაზიანებულ ობიექტებში მცხოვრებ დევნილთა ოჯახების ყოველთვიური სოციალური დახმარების გაცემა.

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

კულტურის, კულტურული მემკვიდრეობისა და ხელოვნების სფეროებში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი განხორციელების კოორდინაცია.

ერთიანი სამუზეუმო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება.

სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა.

კულტურის სფეროში განსაკუთრებით ნიჭიერ ბავშვთა და ახალგაზრდა შემოქმედთა მხარდაჭერა.

კულტურის სფეროში სხვადასხვა საინტერესო პროექტების დაფინანსება.

საზღვარგარეთ კულტურის დღეების, გაცვლითი გასტროლების, კონკურსების, ფესტივალებისა და გამოფენების ორგანიზება.

კულტურულ ღირებულებათა დაცვა, მათი შესწავლა და პოპულარიზაცია.

ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ

ქვეყნის პოპულარიზაციის და მისი პოზიტიური იმიჯის ჩამოყალიბების მიზნით ისეთი ღონისძიებების გატარება, რომლებიც გააღვივებენ ინტერესს საქართველოს მიმართ და დაუმკვიდრებენ მას სათანადო ადგილს ევროპული ცივილიზაციის ისტორიულ და მიმდინარე კონტექსტში;

სახელოვნებო ორგანიზაციებში კრეატიული აზროვნების ხელშეწყობა, ქართული ხელოვნებისა და ლიტერატურის ტრადიციების დაცვა და განვითარება;

კლასიკური და თანამედროვე ხელოვნების პოპულარიზაციის მიზნით სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;

ქვეყანაში ხელოვნების პოპულარიზაცია, საერთაშორისო თეატრალური, მუსიკალური, სახვითი, კინო და საბალეტო ხელოვნების, წიგნის ფესტივალების, კონცერტებისა და გამოფენების, კინოჩვენებების, ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის წარმოჩენის ხელშეწყობა;

უნარშეზღუდულ პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრირება;

საქართველოში მოსაწყობი საერთაშორისო ფორუმების ხელშეწყობა;

შემოქმედებითი (მათ შორის ფოლკლორული) კოლექტივებისა და ინდივიდუალური შემსრულებლების ფესტივალებში, კონკურსებსა და გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა. რეგიონების თეატრების საგასტროლო, სადადგმო და ტექნიკური აღჭურვილობის ხარჯების დაფარვა.

სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა

სახელოვნებო განათლების ღონისძიებების ორიენტირება როგორც საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობაზე, ისე სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი პროექტების მხარდაჭერაზე, მათ შორის:

- ✓ სასწავლო-შემოქმედებითი კუთხით პერსპექტიულ მოსწავლეთა, სტუდენტთა, მაგისტრანტთა, დოქტორანტთა სწავლის ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიან გარემოში მათი ზრდა-დაოსტატება;
- ✓ ნიჭიერ ბავშვთა და ახალგაზრდა მეცნიერთა შემოქმედებით მხარდაჭერა, საერთაშორისო კონკურსებსა და ფესტივალებში მათი მონაწილეობის უზრუნველყოფა;
- ✓ პედაგოგთა ხელშეწყობა, სასწავლებლების საბიბლიოთეკო ფონდებისა და კოლექციების დაცვა, შევსება-გამდიდრებაზე და სხვა.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა

ქვეყნის მატერიალური და არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის, კულტურის უძრავი და მოძრავი ძეგლების კულტურულ ღირებულებათა აღრიცხვა;

საქართველოს მუზეუმებისა და მუზეუმ-ნაკრძალების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, ტექნიკური ხელშეწყობა და სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა, დაცვა და პოპულარიზაცია. ინფრასტრუქტურის განვითარება, სარეაბილიტაციო-სარესტავრაციო ღონისძიებების განხორციელება;

სამუზეუმო კოლექციების დიაგნოსტიკა, ექსპონატთა რესტავრაცია, აღრიცხვა, ინვენტარიზაცია და პასპორტიზაცია;

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა მონიტორინგი, შესწავლა, სარეაბილიტაციო და სარესტავრაციო, საპროექტო ღონისძიებების განხორციელება.

კულტურის სფეროს მდგრადობის უზრუნველყოფის და ფინანსური ძლიერების პროგრამა

კულტურის სფეროს მდგრადობის და ფინანსური გაძლიერების უზრუნველყოფა;

თანხების ხარჯვის ეფექტურობის ასამაღლებლად სამინისტროსათვის რეკომენდაციების შემუშავება;

კულტურის სფეროს კრიზისული სიტუაციების მართვა და კომერციალიზაციის ხელშეწყობა.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო

გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა

გარემოს დაცვისა და მოსახლეობის ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებაში მონაწილეობა და მისი განხორციელება, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

ნარჩენების, ქიმიური ნივთიერებების, წყლის, ატმოსფერული ჰაერის, ბიომრავალფეროვნების, ტყის რესურსების სახელმწიფო მართვა; მიწის დეგრადაციასთან ბრძოლის ღონისძიებების დაგეგმვა;

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის/გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დაგეგმილი საქმიანობების შესწავლა (პოტენციური ეკოლოგიური ზემოქმედების შეფასება) და გარემოსდაცვით მოთხოვნათა და გარემოს დაცვის ნორმათა გათვალისწინებით დასაბუთებული საექსპერტო დასკვნების მომზადება;

ბიომრავალფეროვნების მუდმივი მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული ცხოველთა, მათ შორის საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი სახეობების აღრიცხვა და მდგომარეობის შეფასება, ასევე წითელი ნუსხის მიღმა დარჩენილი ცხოველთა სახეობების შემთხვევაში კი - შესაძლო სანადირო სახეობების განსაზღვრის საფუძველის შექმნა;

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა

სახელმწიფო კონტროლის განხორციელება გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე;

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სფეროში არსებული საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა;

რეგულირების ობიექტების გეგმიური შემოწმებების განხორციელება წლიური გეგმის შესაბამისად;

არაგეგმიური შემოწმებების განხორციელება, მათ შორის, სახელმწიფო უწყებების, ორგანიზაციების, მოქალაქეების მომართვების (მათ შორის, „ცხელ ხაზზე“ შემოსული ინფორმაციის), გარემოში ავარიული ემისიების გაშვების შესახებ შეტყობინებების საფუძველზე;

გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობი ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება;

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სფეროში თანამშრომელთა უწყვეტი სწავლებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა.

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვისა და აღდგენის უზრუნველყოფა ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნების მიზნით;

საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდის დაცვა ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესანარჩუნებლად;

უნიკალური და იშვიათი ორგანული, თუ არაორგანული ბუნებრივი წარმონაქმნების დაცვა მათი შენარჩუნების მიზნით;

ბუნებრივ და ისტორიულ-კულტურულ გარემოში რეკრეაციის, ჯანმრთელობის დაცვისა და ტურიზმისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნის უზრუნველყოფა საქართველოს ტურისტული პოტენციალის გაზრდის მიზნით;

ტრადიციული სამეურნეო საქმიანობის დაცვის, აღდგენისა და განვითარების ხელშეწყობა თვითმყოფადი ისტორიულ-კულტურული გარემოს აღდგენისათვის და მის შესანარჩუნებლად;

დაცულ ტერიტორიებზე პათოლოგიური კვლევების ჩატარება, დაზიანებული ფართობების დადგენა და მავნებლებთან ბრძოლის მიზნით შესაბამისი პრეპარატების შექმნა;

დაცულ ტერიტორიებზე საჭირო აღჭურვილობის გამოყენებით ხანძრების სწრაფი პრევენცია;

საქართველოს დაცული ტერიტორიების სისტემის გრძელვადიანი ფინანსური მდგრადობის უზრუნველყოფა შემდეგი ორი კომპონენტის განხორციელებით: დაცული ტერიტორიების სისტემის შემოსავლების საკმარისი და პროგნოზირებადი დონის მიღწევა და დაცული ტერიტორიების მართვის ეფექტიანობისა და შესაძლებლობების გაზრდა;

დაცულ ტერიტორიებზე ტურისტული პოტენციალის გამოვლენა და შესაბამისად ახალი შესაძლო სერვისების დანერგვა, რაც ხელს შეუწყობს ერთის მხრივ, ტურისტების რაოდენობის გაზრდას და მეორეს მხრივ, ზიანს არ მიაყენებს გარემოს, რაც ეკოტურიზმის განვითარების მთავარი პრინციპია.

საქართველოში დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაციის, ეკოტურიზმის განვითარების და ტურისტების მოზიდვა-დაინტერესების მიზნით დაცული ტერიტორიების სარეკლამო და სააგიტაციო ღონისძიებების ჩატარება.

სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით სატყეო სფეროში არსებული საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა;

მერქნული რესურსების მართვის არსებული ელექტრონული სისტემის შემდგომი განვითარება;

სააგენტოს თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

მერქნულ რესურსზე (მ.შ. სათბობი შეშა) მოთხოვნილების დაკმაყოფილების მიზნით ტყეკაფების გამოყოფა;

ტყეების მრავალფუნქციური დანიშნულებით გამოყენების მექანიზმების შემუშავება;

ტყის მოვლისა და აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება;

ტყეების ეფექტურად მართვისა და ფიზიკური დაცვის გაუმჯობესების მიზნით სააგენტოს ინსტიტუციონალური გაძლიერებისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება;

ტყის ფონდის ფუნქციონალური ზონირებისა და ტყის ინვენტარიზაციის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტური სისტემის შექმნა;

სახელმწიფო ტყის ფონდის დარეგისტრირებით ტყის ფონდის ტერიტორიების დაზუსტება, რითაც თავიდან იქნება აცილებული ტყის ფონდის ფრაგმენტაცია და ტყის ფართობების შემცირება.

საწარმო მეთოდების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

მაღალი ხარისხის ტყის, დეკორატიული და კულტურული სარგავი და სათესი მასალის გამოყვანისა და რეალიზაციის უზრუნველყოფა სახელმწიფო ტყის ფონდის განაშენიანებისათვის, მუნიციპალიტეტებისა და ქალაქგამწვანების, ასევე საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და კერძო მოთხოვნების დაკმაყოფილებისათვის.

გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა

სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფებისთვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის საჯაროობის უზრუნველყოფა, ასევე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის ხელშეწყობა სათანადო ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების გზით;

ერთიანი გარემოსდაცვითი მონაცემთა ბაზისა და საინფორმაციო სისტემის შექმნა, მათი ადმინისტრირების უზრუნველყოფა;

გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის - საქართველოს ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის კოორდინაციის უზრუნველყოფა;

სხვადასხვა სასერტიფიკატო გარემოსდაცვითი კურსების (ნარჩენებზე, წყალზე, რადიაციულ უსაფრთხოებაზე) მომზადება-განხორციელება, რაც შექმნის გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების საფუძველს.

გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია

სტანდარტული ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების გამზომი საშუალებების, ასევე სპეციალიზირებული რადარული და აეროლოგიური კომპლექსების შექმნა, საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში დამონტაჟება და გამართვა;

მაღალი გარჩევადობის ამინდის და ჰიდროლოგიური პროგნოზების მოდელების დანერგვა;

საქართველოს ტერიტორიაზე სხვადასხვა პუნქტებში ატმოსფერული ჰაერის, წყლის, ნიადაგის და ატმოსფერული ნალექების სინჯების აღება, ქიმიური და ბიოლოგიური ანალიზების ჩატარება სინჯებში დაბინძურებელი ნივთიერებების შემცველობის დასადგენად, ყოველდღიურად რადიაციული ფონის დადგენა;

დასახლებულ პუნქტებში სტიქიურ-კატასტროფული გეოლოგიური პროცესების ექსტრემალური გააქტიურების პირობებში სიტუაციის ოპერატიული შეფასება, სტიქიური გეოლოგიური პროცესების მონიტორინგი და ყოველწლიური ინფორმაციული ბიულეტენის მომზადება, ამასთანავე მიწისქვეშა წყლების მონიტორინგი;

სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობისთვის სალიცენზიოდ წინასწარ შერჩეული ობიექტებისათვის გეოსაინფორმაციო პაკეტების და შესაბამისი რუკების მომზადება, წიაღის შესახებ ერთიანი სახელმწიფო ფონდის წარმოება;

მინერალური რესურსების მონაცემთა ბაზების წარმოების უზრუნველყოფა;

მიწისქვეშა წყლებზე ჰიდრომონიტორინგული ქსელის აღდგენა ჰიდროეკოლოგიურად მაღალი დამაბულობის იმ რეგიონებში, სადაც დიდია სასმელი წყლის უკმარისობა და არსებობს მისი ეკოლოგიური დაბინძურების მაღალი საშიშროება, კახეთის, შიდა ქართლისა და კოლხეთის რეგიონებში გაჭრილი ყველა ჭაბურღილის მდგომარეობის აღწერა, სანიტარულ-ეკოლოგიური შეფასება, პასპორტიზაცია და კოორდინატული მიბმა, მონიტორინგული რეჟიმული კვლევის დაწყება;

სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს ფონდებში დაცული ადრეული პერიოდის გეოლოგიური ინფორმაციის ელექტრონულ ფორმატში გადაყვანა.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო

საგარეო პოლიტიკის განხორციელება

საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების არაღიარების პოლიტიკის გატარების მიზნით მაღალი დონის შეხვედრებისა და პოლიტიკური კონსულტაციების გამართვა, ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ფორმატში მონაწილეობა და მისი ეფექტურობის ამაღლება, ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიასთან თანამშრომლობა, საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობა საქართველოს ტერიტორიაზე დამორიშორებულ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენის პროცესში;

საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობების გაღრმავება და თანამშრომლობის განვითარება მთელი რიგი პრიორიტეტული მიმართულებებით, მათ შორის „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში როგორც ორმხრივი, ასევე მრავალმხრივი თანამშრომლობის ფორმატებში, ასოცირების დღის წესრიგის იმპლემენტაცია და ვიზის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმაზე მუშაობა;

ნატო-საქართველოს კომისიისა და წლიური ეროვნული პროგრამის ალიანსთან თანამშრომლობის ძირითად მექანიზმებად გამოყენება, ყოველწლიური ეროვნული პროგრამის შესრულება, ორმხრივ და მრავალმხრივ კონსულტაციებში მონაწილეობა, ავღანეთში ნატო-ს ახალ საერთაშორისო მისიაში

საქართველოს მონაწილეობის ხელშეწყობა, თანამშრომლობა ალიანსთან პარტნიორობა მშვიდობისათვის პროგრამის და ევროატლანტიკური პარტნიორობის საბჭოს ფარგლებში, ნატო-ს ასპირანტ ქვეყნებთან (მონტენეგრო, ბოსნია-ჰერცეგოვინა, იუგოსლავიის ყოფილი რესპუბლიკა მაკედონია) თანამშრომლობის გაღრმავება, ალიანსის მაღალი თანამდებობის პირების ვიზიტების ორგანიზება;

ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღებული ძალების (ეჩმმ) შესახებ ხელშეკრულების რევიტალიზაციის პროცესი, ქიმიური იარაღის აკრძალვის კონვენციის იმპლემენტაცია, არსებული შეიარაღების, სამხედრო ტექნიკისა და ორმაგი დანიშნულების პროდუქციის საექსპორტო და საიმპორტო კონტროლის სისტემის სრულყოფის მიზნით ევროკავშირის სტრუქტურებთან თანამშრომლობა;

აქტიური თანამშრომლობა საერთაშორისო ორგანიზაციების - გაერო-ს, ევროსაბჭოს, ეუთო-ს ფარგლებში, მათ შორის სხვადასხვა კომიტეტის სხდომებში/სესიებში/დებატებში მონაწილეობის მიღება, ორგანიზაციების დღის წესრიგში საქართველოსთვის მნიშვნელოვანი საკითხების შენარჩუნება, გაეროს გენერალური ასამბლეის ყოველ სესიაზე „აფხაზეთიდან, საქართველო და ცხინვალის რეგიონიდან/სამხრეთ ოსეთი, საქართველო იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა სტატუსის შესახებ“ რეზოლუციის მიღება, საერთაშორისო ორგანიზაციებში ყოველწლიურად არსებული ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, სუამ-ის ფორმატში რეგიონული თანამშრომლობის გაძლიერება, კონკრეტული პროექტების განხორციელება;

რეგიონისა და მსოფლიოს სხვადასხვა სახელმწიფოსთან პოლიტიკური კონსულტაციების წარმოება, უმაღლესი და მაღალი დონის ვიზიტების განხორციელება/ორგანიზება, პოლიტიკური სავაჭრო-ეკონომიკური, ენერგეტიკის, ტრანსპორტისა და კულტურულ-ჰუმანიტარულ სფეროებში ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობის გააქტიურება და გაღრმავება, რეგიონში არსებული ვითარების გათვალისწინებით მეზობელ ქვეყნებთან მჭიდრო თანამშრომლობის დინამიკის შენარჩუნება და კიდევ უფრო განმტკიცება;

თანამედროვე საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობებში საქართველოს სრულფასოვანი ჩაბმა და ამ პროცესებში დიპლომატიური ურთიერთობების აქტიური გამოყენება, ენერგომომარაგების ალტერნატიული წყაროების განვითარების, ასევე ენერგო რესურსების, ძირითადად ბუნებრივი აირის იმპორტის დივერსიფიცირების უზრუნველყოფის და ენერგომატარებლების სატრანზიტო ქვეყნის სტატუსის განმტკიცების ხელშეწყობა. AGRI-ს, White Stream პროექტების ლობირება კასპიის ზღვის რესურსების ევროპაში მიწოდების მიზნით, ქვეყნის ეკონომიკაში მნიშვნელოვანი რაოდენობის უცხოური ფინანსური კაპიტალის მოზიდვის და თანამედროვე ეკონომიკური ურთიერთობების მსოფლიო სისტემაში საქართველოს სრულფასოვანი ჩართვის ხელშეწყობა;

საერთაშორისო საზოგადოებისთვის ქართული კულტურის გაცნობის, საზღვარგარეთ არსებული ქართული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვის, საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და განათლების სფეროში არსებული პრობლემების მოგვარებაში იუნესკოს ჩართვის, განათლების, კულტურისა და მეცნიერების პრიორიტეტულ სფეროებში იუნესკოს დაფინანსებითა და ხელშეწყობით პროექტების განხორციელების ხელშეწყობა;

საქართველო-აზერბაიჯანის და საქართველო-სომხეთის სახელმწიფო საზღვრის დელიმიტაციის/დემარკაციის პროცესის მიმდინარეობის საკითხის რეგულარულად განხილვა და ანალიზი უმაღლეს დონეზე, ქმედითი ღონისძიებების დაგეგმვა, ხელის შემშლელი ფაქტორების აღმოფხვრისა და პროცესის დაჩქარების სტიმულირების მიზნით;

აშშ-სთან, როგორც საქართველოს სტრატეგიულ პარტნიორთან, მუშაობის გაგრძელება ამერიკის შეერთებულ შტატებსა და საქართველოს შორის სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში ორმხრივი ურთიერთობების კიდევ უფრო გაღრმავების მიზნით;

ევროპის, აზიის, აფრიკის და ოკეანეთის, ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის ქვეყნებთან, ასევე რეგიონულ ორგანიზაციებთან მუდმივი კავშირების და ურთიერთობების დინამიკის შენარჩუნება და გაღრმავება;

საქართველოსა და რეგიონის ქვეყნების საკანონმდებლო ორგანოებში მეგობართა ჯგუფების ჩამოყალიბება, რეგიონის ქვეყნებში სხვადასხვა სახის კულტურული ღონისძიებების განხორციელება;

წარმომადგენლობების გახსნა საქართველოსთვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვან ქვეყნებში და/ან არსებული წარმომადგენლობების მიერ დაფარვის არეალის გაფართოება, საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისათვის ქონების შეძენის მიმართულებით მუშაობის გაგრძელება;

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა მომზადება-გადამზადება და საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის ხელშეწყობა.

საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო

სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

ფიზიკური აღზრდისა, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში ქვეყნის ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი რეალიზების კოორდინაცია;

სპორტის განვითარებისათვის სათანადო პირობების შექმნა და ძირითად მიმართულებათა განსაზღვრა;

სპორტსმენთა მომზადების ორგანიზაციული და მეთოდური ხელშეწყობა, სპორტის სფეროში კვალიფიკაციის ამაღლების კოორდინაცია, ერთიანი სპორტული კლასიფიკაციის შემუშავება და დამტკიცება, სპორტის სახეობათა, პროფესიული და მოყვარულთა სპორტული კლუბებისა და ორგანიზაციების სტატუსის განსაზღვრა;

სპორტულ ასოციაციებთან, კავშირებთან, სპორტულ ფედერაციებსა და სხვადასხვა სპორტულ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა და მათი საქმიანობის ხელშეწყობა;

სპორტში აკრძალულ მასტიმულირებელ საშუალებათა გამოყენების აღმოფხვრის ღონისძიებათა განხორციელება;

ახალგაზრდა მეცნიერთა, სპორტსმენთა და შემოქმედთათვის სახელმწიფო მხარდაჭერა, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სფეროში სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და შესაბამის უწყებებთან ერთად მათი განხორციელება;

სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში საინვესტიციო და საქველმოქმედო საქმიანობის განხორციელების ხელშეწყობა;

სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროების განვითარებისათვის საჭირო კაპიტალური მშენებლობის, სარეკონსტრუქციო და სარემონტო სამუშაოების წარმოება.

სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები

ქართული ფეხბურთის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, საფეხბურთო ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია. ეროვნული, სხვადასხვა ასაკობრივი, ქალთა და ფუტსალის ნაკრებებისათვის ყველა საჭირო პირობის შექმნა;

ქართული რაგბის შემდგომი განვითარება და საერთაშორისო ასპარეზზე ღირსეულად წარმოჩენა;

ქართული კალათბურთის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, საკალათბურთო ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია, ეროვნული ნაკრები და სხვადასხვა ასაკობრივი ნაკრები გუნდებისათვის ყველა საჭირო პირობების შექმნა, შემდგომი წინსვლისათვის ხელის შეწყობა და ყოველმხრივი დახმარება;

საქართველოში სპორტის შემდგომი განვითარება, ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, მსოფლიო და ოლიმპიური თამაშები, საერთაშორისო ტურნირები, სასწავლო საწვრთნელი შეკრებები);

ფარიკაობის, ჭადრაკის, ხელბურთის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, სახეობების მიხედვით შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარება, ეროვნული, ასაკობრივი და ქალთა ნაკრებებისათვის სათანადო პირობის შექმნა;

საქართველოს ჩემპიონატების, პირველობების ჩატარება, სპორტული რეზერვის და მაღალი კლასის სპორტსმენთა მომზადება, სპორტის შემდგომი პოპულარიზაცია და სპორტის პროპაგანდისათვის ხელშეწყობა;

ოლიმპიური თამაშებისათვის მეტი ოლიმპიური ლიცენზიის მოსაპოვებლად საქართველოს ნაკრები გუნდების მზადება და ოლიმპიადებზე საქართველოს სპორტსმენთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;

პარაოლიმპიური სპორტის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, ადაპტირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება და არსებულის რეაბილიტაცია. პარასპორტსმენთა სოციალური და მატერიალური პირობების გაუმჯობესება;

საქართველოს კადეტთა და იუნიორთა ნაკრები გუნდების წევრობის კანდიდატების მომზადება;

საქართველოს რეგიონებში ბავშვთა და მოზარდთა მასობრივი სპორტის განვითარება, რეგიონებში სპორტული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, მასობრივი სპორტისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა და დანერგვა, საჯარო სკოლების ჩაბმა სპორტულ გასართობ თამაშებში;

საქართველოში სპორტული ინფრასტრუქტურის შექმნა და რეაბილიტაცია, მატერიალურ-ტექნიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება, სპორტული დანიშნულების ობიექტების, დარბაზებისა და სტადიონების შეკეთება, აღდგენა, მშენებლობა. რეგიონებში სპორტული ცხოვრების განვითარება, სპორტული ინვენტარის, ეკიპირებისა და მოწყობილობების შექმნა;

ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი „თბილისი-2015-ისთვის“ შესაბამისი სპორტული რეზერვის მომზადება სპორტის 9 სახეობაში.

ქართული სპორტის წარმატებების ამსახველი მასალების შეკრება, დაკომპლექტება, აღრიცხვა, შენახვა-დაცვა, შესწავლა და პოპულარიზაცია;

სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები

საქართველოში მცხოვრები წამყვანი სპორტსმენებისა და მწვრთნელების, ნაკრებების მომსახურე პერსონალის, ოლიმპიური ჩემპიონების, საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულების, ვეტერანი

სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკების დახმარება და მათი ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საწვრთნელი პროცესის წარმართვისათვის ხელის შეწყობა.

ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები

სხვადასხვა ქვეყნის სახელმწიფო ახალგაზრდულ სტრუქტურებთან თანამშრომლობა, ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფოებრივი მხარდაჭერა და წახალისება, არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა, თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტიანად ხარჯვის ორგანიზება, საქართველოს ახალგაზრდობის ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;

ახალგაზრდა და პოტენციურად მომგებიანი ბიზნეს იდეების მქონე საინიციატივო ჯგუფების ხელშეწყობა;

ბავშვთა და ახალგაზრდობის გონებრივ, ფიზიკურ, ზნეობრივ, ესთეტიკურ და სოციალურ-ემოციურ განვითარებაზე ზრუნვა, სხვადასხვა კატეგორიის სოციალურად დაუცველ ბავშვებზე ზრუნვის ხელშეწყობა, მოზარდთა ინტერესების შესაბამისად პროფილური წრეების, ცენტრების, კლუბების და სტუდიების შექმნის ხელშეწყობა. ბავშვებისა და ახალგაზრდების შემეცნებით შემოქმედებითი და დასვენება გაჯანსაღების ფართომასშტაბიანი პროგრამების განხორციელება.

კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდების ჩართვა სხვადასხვა ღონისძიებებში, ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდების ცოდნისა და უნარების გაღრმავება სხვადასხვა მიმართულებით;

პროგრამა „მომავლის ბანაკის“ ფარგლებში ქართველი და უცხოელი ახალგაზრდების აქტიური დასვენებით უზრუნველყოფა.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა;

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა და კონტროლი;

ქვეყნის სამართლებრივ სფეროში არსებული პრობლემების გადაჭრის და არსებული ხარვეზების გასწორების, საერთაშორისო პრაქტიკის, კვლევებისა და რეფორმის ფარგლებში საზოგადოების მეტი ჩართულობის გათვალისწინებით:

- ✓ სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების სისტემის რეფორმის ფარგლებში სისხლის სამართლის კოდექსის გადასინჯვა;
- ✓ საპროცესო შეთანხმების და ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტის რეფორმის ჩატარება;
- ✓ დაზარალებულის უფლებრივი მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავება;
- ✓ სისხლის სამართლის პროცესში დაცვის მხარის უფლებების გაზრდისა და შეჯიბრებითობის უზრუნველსაყოფად ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის გადახედვა;

- ✓ არასრულწლოვანთა დანაშაულის პრევენციის ეროვნული სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის შემუშავება და მათი სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან განრიდების მექანიზმის დახვეწა;
- ✓ კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს გაძლიერება, მისი როლის გაზრდა და ქმედით ორგანოდ გარდაქმნა;
- ✓ საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ არსებული საკანონმდებლო ბაზის გადასინჯვა, საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე პასუხისმგებელ პირთათვის ინფორმაციის თავისუფლების სახელმძღვანელო პრინციპების შემუშავება;
- ✓ ინფორმაციის ერთიანი პორტალის პროექტის - data.gov.ge - გამართულად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;
- ✓ პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის ნუსხით გათვალისწინებულ ინფორმაციაზე სრული და დროული ხელმისაწვდომობა;
- ✓ საჯარო სამსახურში ეთიკის ნორმების, პასუხისმგებლობისა და ანგარიშვალდებულების მექანიზმების დასახვეწად, აგრეთვე, სავალდებულო დეკლარაციას დაქვემდებარებულ პირთა წრის გასავრცობად საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავება;

გამომიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა

დანაშაულის დონის განსაზღვრისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ეფექტიანი ბრძოლის მექანიზმის შესაქმნელად:

- ✓ დანაშაულის შესახებ სტატისტიკური მონაცემების დამუშავება და ანალიზი;
- ✓ საზოგადოების აქტიური ჩართულობით დანაშაულის დონის თაობაზე კვლევების ჩატარება;
- ✓ დანაშაულის პრევენციის სტრატეგიის პროექტის შემუშავება;
- ✓ პროკურატურის მუშაობის ეფექტიანობის განსაზღვრის მიზნით, შესაბამისი კვლევებისა და ანალიზის ჩატარება;
- ✓ პროკურორების დატვირთულობის გაანალიზება, რათა შესაძლებელი გახდეს ნორმალური დატვირთვის პირობებში ეფექტიანი საქმიანობა;
- ✓ ტრენინგსაჭიროებათა განსაზღვრა და პროკურორების გადამზადება კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით;
- ✓ პროკურორთა შეფასების სისტემის შემუშავება და იმპლემენტაცია;
- ✓ პრაქტიკაში არსებულ პრობლემურ საკითხებზე პროკურორთათვის რეკომენდაციების მომზადება;
- ✓ ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მიზნით მთავარი პროკურატურის შენობის აღდგენითი-სარემონტო სამუშაოების განხორციელება, ასევე სარემონტო სამუშაოების ჩატარება 3 საოლქო და 11 რაიონული პროკურატურის შენობაში;
- ✓ სატრანსპორტო საშუალებებისა და კომპიუტერული ტექნიკის განახლება, ასევე ქსელური ინფრასტრუქტურის მოდერნიზება.

ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

მოქალაქეთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით პროგრამული უზრუნველყოფის პარამეტრების განახლება და დახვეწა;

საარქივო ფონდის ციფრული ასლების შექმნისათვის და საცავებში არსებული დოკუმენტების შენახვის პირობების გაუმჯობესების მიზნით საჭირო ტექნიკის შეძენა, დამონტაჟება და პროგრამული უზრუნველყოფა;

ეროვნული არქივის ტერიტორიული ერთეულების ცენტრალიზაცია და რეგიონული არქივების ჩამოყალიბება, არსებული არქივის შენობების რეაბილიტაცია/შეკეთება, დამატებითი საცავების მშენებლობა თბილისში, ზუგდიდში, გორში, ახალციხეში, მათში თანამედროვე კლიმატკონტროლის სისტემებით უზრუნველყოფა;

ელექტრონული დოკუმენტების არქივის შექმნა, რომლის საფუძველზეც შესაძლებელი იქნება სახელმწიფო ორგანიზაციების, ფიზიკური და იურიდიული პირების დროული საინფორმაციო მომსახურება.

იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება

ტრენინგსაჭიროებათა ანალიზის საფუძველზე იუსტიციის სასწავლო ცენტრის მიერ ტრენინგების დაგეგმვა და ორგანიზება როგორც იუსტიციის სამინისტროს სისტემის, ისე სხვა მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით;

თანამშრომელთა პროფესიული მომზადება-გადამზადებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, სისტემის თანამშრომელთა შერჩევისათვის კომპიუტერული სისტემის მეშვეობით ტესტირების ჩატარება.;

საჭიროებიდან გამომდინარე არსებულ ტრენინგ-მოდულებისა და სასწავლო კურსების მასალების განახლება, ახალ სასწავლო მასალების შემუშავება.

ელექტრონული მმართველობის განვითარება

„საქართველოს სამთავრობო კარიბჭე“ მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურის მეშვეობით კომბინირებული ელექტრონული სერვისების შექმნა მოსახლეობისთვის ნაკლები დანახარჯებით სხვადასხვა სახის მომსახურების მიწოდების მიზნით. „საქართველოს სამთავრობო კარიბჭეს“ ეფუძნება მოქალაქის პორტალი, რომლის მეშვეობითაც მოქალაქეებისა და ბიზნესსუბიექტებისთვის, ელექტრონული პირადობის მოწმობით ავტორიზაციის საფუძველზე, ხელმისაწვდომი იქნება ყველა ის მომსახურება, რომელთაც სახელმწიფო სექტორი ახორციელებს;

მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურის ფარგლებში ერთიანი სავაჭრო ქსელის სისტემის ამოქმედება, რომელიც საერთაშორისო ვაჭრობაში ჩართულ ორგანიზაციებსა და მოქალაქეებს მოემსახურება. აღნიშნული მომსახურება გულისხმობს სისტემაში ჩართულ სუბიექტებს შორის ინფორმაციის ელექტრონულად გაცვლას, აგრეთვე მონაწილე მხარეებისათვის პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნას;

ინფორმაციის ერთიანი სახელმწიფო რეესტრის შემდგომი განვითარება, რომელიც გულისხმობს მონაცემთა ბაზებისა და რეესტრების ანალიზსა და მოწესრიგებას, საჯარო სექტორში ინფორმაციის გაცვლისა და თავსებადობის უზრუნველყოფას;

სახელმწიფო დაწესებულებებს შორის ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის ერთიანი სტანდარტის ჩამოყალიბება, რითაც შესაძლებელი იქნება ოფიციალური დოკუმენტების მიმოქცევა სწრაფად და უსაფრთხოდ. დოკუმენტბრუნვის ერთიანი სტანდარტის შემუშავება და დოკუმენტბრუნვის (საკანცელარიო) პროგრამების მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურაში ინტეგრირება.

ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება

სსიპ - „სმართ ლოჯიქში“ მენეჯერული პროცესების დანერგვა სხვადასხვა უწყებებისათვის IT სერვისების სრული სპექტრის მიწოდების მიზნით, კერძოდ: ქსელური უზრუნველყოფა, ელ-ფოსტის სერვისი, ონლაინკომუნიკაციის საშუალებები, ტელევიდეოკონფერენცია, დროისა და დავალებების მართვის პროგრამული უზრუნველყოფა, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარება, არასასურველი და მავნე პროგრამებისა და ვირუსებისგან დაცვა, სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის ერთიანი IT-მხარდაჭერის სატელეფონო ცენტრის შექმნა და ინციდენტების მართვა, ციფრული სატელეფონო სერვისი სახელმწიფო ორგანიზაციებში დასაქმებულთა კომპიუტერული ტექნიკის ადგილზე მომსახურება და სხვა სერვისები, რომლებიც აუცილებელია თანამედროვე გარემოში სრულყოფილი ოპერირებისათვის.

თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებისა და ერთიანი სახელმწიფო ქლაუდის (Government Cloud of Georgia) საფუძველზე, სახელმწიფო სტრუქტურებში არსებული და მომავალში შესაძენი IT-ინფრასტრუქტურული რესურსების გაზიარება, რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს დანახარჯებს და დაიზოგება ინფრასტრუქტურის ადმინისტრირებაზე გაწეული როგორც ადამიანური, ისე ფინანსური რესურსიც;

სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზაციისა და ელექტრონულ მმართველობაზე გადასვლის მიზნით, კვლევების განხორციელება და კონკრეტული ინოვაციური ბიზნესგადაწყვეტილებების ჩამოყალიბება. აღნიშნული მოიცავს როგორც ახალი დამკვეთებისთვის პროგრამული, ისე სისხლის სამართლის საქმეთა ავტომატიზაციის პროგრამული უზრუნველყოფის სხვადასხვა მოდულის შექმნას, რაც სხვადასხვა ორგანიზაციას (სასამართლო სისტემა, ადვოკატურა, სასაქელაღსრულებლის სისტემა, განრიდებისა და მედიაციის პროგრამის მონაწილე სუბიექტები და ა.შ.) საშუალებას მისცემს, ჩაერთონ ავტომატიზებულ სისტემაში. დევნილთა ბაზის პროგრამული უზრუნველყოფის დახვეწა, რომელიც არსებული მოდელიდან გადაიწერება ვებტექნოლოგიაზე, რაც უფრო მოქნილს და ეფექტურს გახდის აღნიშნულ სისტემას;

ქვეყნის მასშტაბით შესაბამისი ორგანიზაციებისთვის ზუსტი დროის გამოყენების მიზნით, სპეციალური ტექნიკური მოწყობილობების დანერგვა, რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელი იქნება გარანტირებულად ზუსტი და მდგრადი დროის განსაზღვრა, რაც გამოირიცხავს დოკუმენტებსა და პროცესებში მითითებული დროის უზუსტობას.

დანაშაულის პრევენცია და ინოვაციური პროგრამები

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს საგრანტო პროგრამის განვითარება, კოორდინაცია და მონიტორინგი, დანაშაულის პრევენცია და კანონთან კონფლიქტში მყოფი პირების რეაბილიტაცია და რესოციალიზაცია, მათ შორის ყოფილი მსჯავრდებულების რესოციალიზაცია-რეაბილიტაცია;

რისკგუფებთან დანაშაულის პირველად პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელება, (მიუსაფარი ბავშვები, ალკოჰოლის ან ნარკოტიკების მომხმარებლები, მზრუნველობამოკლებული არასრულწლოვანები და ა.შ.) დანაშაულის რეციდივის თავიდან აცილების ხელშეწყობა, რეფერალის სისტემის შემუშავება და შესაბამისი დახმარების აღმოჩენა;

არასრულწლოვანთა განრიდებისა და მედიაციის პროგრამის მენეჯმენტი და დასახელებული პროგრამის სახელმწიფოს მასშტაბით გავრცელების ხელშეწყობა. აღნიშნული პროგრამა ნაკლებად მძიმე დანაშაულის პირველად ჩამდენ არასრულწლოვანს შესაძლებლობას აძლევს, პროკურორის დისკრეციის საფუძველზე განერიდოს სისხლის სამართლებრივ პასუხისმგებლობას და გადამისამართდეს სერვისებში.

სსიპ „სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

სახელმწიფო სერვისების გაუმჯობესების მიზნით მონაცემთა ბაზების ტექნოლოგიური სრულყოფა, მონაცემთა ხარისხის მართვის სისტემის დანერგვა და ამის საფუძველზე მონაცემთა ბაზების დახვეწა;

პიროვნების მოშორებული იდენტიფიკაციის სისტემის განვითარება, რომელიც სრულყოფილი მონაცემთა ბაზების პირობებში შესაძლებელია სერვისების დიდი ნაწილის ელექტრონულ პლატფორმაზე გატანა, რაც საშუალებას მისცემს ნებისმიერ მსურველს, მომსახურება მიიღოს დისტანციურად და ნაკლები დანახარჯით.

ინოვაციების მართვის პროცესის დანერგვა, ახალი პროდუქტის/სერვისის შექმნის პროცესის სტანდარტიზაციის განხორციელება, მეთოდოლოგიურად გამართვა და პროდუქტის/სერვისის მიზანშეწონილობის ანალიზი;

ინფორმაციული უსაფრთხოების მიმართულებით უსაფრთხოების პოლიტიკისა და მისი თანმდევი დოკუმენტების შემუშავება, ინფორმაციული აქტივების აღწერა, ინფორმაციის გადინების პრევენციის, არასანქცირებული წვდომის აღმოჩენისა და პრევენციის სისტემა დანერგვა;

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიული მიწოდების უზრუნველსაყოფად ვებ-გვერდის დამუშავება და განვითარება;

ინფრასტრუქტურული პროექტების ფარგლებში რამდენიმე ტერიტორიული სამსახურის ინფრასტრუქტურის განახლება და საზოგადოებრივი ცენტრების (ე.წ. სოფლის სახლების) მშენებლობა;

სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

ქვეყნის სამისამართო სისტემის მოწესრიგების ღონისძიებების ფარგლებში ქვეყნის ყველა ქალაქისა და სხვა დასახლებული პუნქტების დამისამართების სამუშაოების განხორციელება;

სახელმწიფო გეოდეზიური გეგმური და სიმაღლური საფუძვლის შესაქმნელად საჭირო მუდმივმოქმედი რეფერენსული GPS სადგურების ქსელის გაფართოვება, არსებული სახელმწიფო გეგმური გეოდეზიური ქსელის რეკონსტრუირება;

ახალი ციფრული ტოპოგრაფიული რუკების შექმნის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

მიწის კადასტრისა და რეგისტრაციის ღონისძიებების ფარგლებში პრობლემური არეალების შერჩევა, გამოკვლევა და საჭირო ღონისძიებების დაგეგმვა, სახელმწიფო ამზომველების ქსელის ფორმირება, მიწის ნაკვეთების აზომვების განხორციელება GEO-CORS-ის გამოყენებით.

საარქივო დოკუმენტების მოწესრიგება-სისტემატიზაციის მიმართულებით კარტოგრაფიული მასალების, აეროფოტოგადაღებების პასპორტების, შესრულებული სამუშაოების ტექნიკური ანგარიშების სკანირების განხორციელება და სახელმწიფო გეოდეზიური ქსელების კატალოგებისა და სააღრიცხვო წიგნების ციფრულ მატარებელზე გადატანა.

ციფრული, კომპიუტერული საძიებო სისტემის შექმნა;

კორპორატიული სამართლის სრულყოფის მიზნით უცხოური ანალოგიური კანონმდებლობის თარგმნა, შესწავლა და ანალიზი, სამართლებრივი აქტების პროექტების მომზადება, მათი განხილვა საჯარო ინსტიტუციებთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და სამოქალაქო საზოგადოებასთან;

უძრავი ქონების შეფასების სისტემის შექმნის მიზნით უძრავი ქონების ბაზრის ანალიზის სისტემის (ონლაინ რეპორტინგი) შემუშავება და ანალიზის სისტემის ვებ ხელმისაწვდომობა;

ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მიზნით სასერვერო ინფრასტრუქტურის, პერსონალური კომპიუტერების და სხვა აპარატული თუ პროგრამული უზრუნველყოფის განახლება, ხელსაყრელი სამუშაო პირობების უზრუნველყოფის მიზნით რეგიონული ოფისების გარემონტება;

სსიპ „იუსტიციის სახლის“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

ხარისხის მართვის ღონისძიებების განხორციელება, გეგმურ კვლევათა ერთობლიობა, რომლებიც მოიცავს მომხმარებელთა კმაყოფილების, მისტიკურ, თვისობრივ კვლევებს;

მომსახურების ხარისხის განვითარების კუთხით კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება სხვადასხვა მიმართულებებით;

იუსტიციის სახლების მიერ მისაწოდებელი სერვისების გეოგრაფიული არეალის გაფართოება, რაც გამოიხატება საქართველოს მასშტაბით დამატებითი ფილიალების გახსნით;

იუსტიციის სახლში სხვა სტრუქტურების სერვისების ინტეგრაციის ფარგლებში ანალიზის ჯგუფების ჩამოყალიბება. მათ მიერ იმ სახელმწიფო სტრუქტურების წინა ხაზის ოპერაციების შესწავლა, რომელთა სერვისების გადმოტანა თვისობრივად ხელს არ შეუშლის ამ სერვისების განხორციელებას და შესაძლებელს გახდის გადმოტანის შედეგად მიღებული საერთო სარგებლისა და სამომხმარებლო კმაყოფილების ზრდას. სამუშაო ჯგუფების მიერ, სტრატეგიული შეთავაზებების მომზადება და აღსრულება იმ კომერციული ორგანიზაციებისთვის, რომელთა ინტერესთა სფეროშიც არის მოთხოვნადი (წინა ხაზის) ოპერაციების ორგანიზაციის გარეთ გატანა (Outsourcing);

იუსტიციის სახლების ცნობადობის ზრდის ფარგლებში იმ მარკეტინგული და PR-ღონისძიებების ჩატარება, რომელთა საშუალებითაც მოხდება პროექტის სტრატეგიული უპირატესობების მიზნობრივ მომხმარებლამდე მიტანა;

სოციალური მედიის განვითარება და ელექტრონული საშუალებებით ინფორმაციის გაზიარება დისტანციური მომხმარებლისთვის, ადგილობრივი მასშტაბით გეგმიური ხასიათის შეხსენებითი სარეკლამო რგოლებისა და განახლებების მიწოდება ქვეყნის შიგნით არსებული მომხმარებლისთვის.

საერთაშორისო მასშტაბით სამთავრობო და კერძო კომერციული საკომუნიკაციო და წარმომადგენლობითი არხების (კონფერენციები, გამოფენები, შეხვედრები) გამოყენებით იუსტიციის სახლების ცნობადობის ზრდა.

სსიპ „აღსრულების ეროვნული ბიუროს“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

სააღსრულებო და არასააღსრულებო (გამარტივებული წარმოების, სესხის მონიტორინგის და ფაქტების კონსტატაციის) მომსახურების ხარისხიანად და ეფექტიანად წარმართვის მიზნით მომსახურების სათანადო სტანდარტების შექმნა/დანერგვა, აგრეთვე ხარისხის კონტროლის სისტემის შექმნა/განვითარება;

შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება ახალი მომხმარებლის მოზიდვისა და სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს ცნობადობის გაზრდის მიზნით.

მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება და ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია

მაღალკვალიფიციური თარჯიმნების მიერ, საქართველოს ნორმატიული აქტების თარგმნა ინგლისურ ენაზე და ევროკავშირის კანონმდებლობის თარგმნა ქართულ ენაზე;

თარგმნილი სამართლებრივი აქტების ვებგვერდზე ოპერატიულად განთავსება და მათი სრული ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა დაინტერესებული მომხმარებლისათვის;

იურიდიული ლიტერატურის მომზადება, ბეჭდვა, გავრცელება;

საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროს

პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება და მართვა.

საერთაშორისო სტანდარტების პენიტენციული სისტემის ჩამოყალიბების უზრუნველსაყოფად საჭირო პოლიტიკის შემუშავება და მისი განხორციელების კოორდინაცია;

სამინისტროს ურთიერთობების კოორდინაცია სხვადასხვა სახელმწიფო ორგანიზაციებთან, უწყებებთან და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, თანამშრომლობის ხელშეკრულებებისა და მემორანდუმების გაფორმება;

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პატიმრობის, თავისუფლების აღკვეთისა და თავისუფლების შეზღუდვის აღსრულების სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების უმთავრესი მიმართულებებია:

✓ თავისუფლება აღკვეთილთა საცხოვრებელი და ყოფითი პირობების, პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის აღსრულების დაწესებულებებში არსებული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მიზნით ახალი დაწესებულებების აშენება, აღჭურვა შესაბამისი მანქანა-დანადგარებითა და ინვენტარით, ასევე არსებული დაწესებულებების რეკონსტრუქცია-რემონტი, მათ შორის სამედიცინო პუნქტები და კვების ბლოკები;

✓ პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის აღსრულების დაწესებულებებში მყოფთათვის განათლების მიღება, სახელობო და პროფესიული სწავლების პროგრამების განსაზღვრა, საგანმანათლებლო სახლების შექმნა და შესაბამისი ინვენტარის შექმნა;

✓ თავისუფლება აღკვეთილთა რესოციალიზაციის მიზნით მათი დასაქმების უზრუნველყოფა, საწარმოო ზონის შექმნა, სარეაბილიტაციო პროგრამების განვითარება;

✓ პატიმართათვის ოჯახთან ურთიერთობის უფლების გამოყენების უზრუნველყოფის მიზნით, გრძელვადიანი პაემნებისა და საოჯახო შეხვედრებისათვის აუცილებელი ინფრასტრუქტურის შექმნა,

✓ პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის აღსრულების სისტემაში მყოფ თავისუფლება აღკვეთილთა სამართლებრივი გარანტიების გაძლიერება - პატიმრობის კოდექსით გათვალისწინებული საჩივრების პროცედურების ხელმისაწვდომობის შენარჩუნება და ცნობიერების ამაღლება მათი უფლებების (საჩივრების, დისციპლინარული და ადმინისტრაციულ პროცედურების) შესახებ;

სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების სისტემებისათვის თანამშრომელთა მომზადება და პროფესიული განვითარება.

სისტემის პერსონალის მუდმივად პროფესიული მომზადება-გადამზადების გზით მაღალი კვალიფიკაციის უზრუნველყოფა და შესაბამისად სისხლის სამართლის რეფორმის განხორციელების, ევროპის საბჭოსა და გაეროს სტანდარტების დანერგვის, ადამიანის უფლებათა დაცვის, დანაშაულის პრევენციისა და მსჯავრდებულის სოციალური რეაბილიტაციის განხორციელების ხელშეწყობა;

ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემის დანერგვა და სასწავლო პროგრამების განვითარება;

სტრატეგიული თანამშრომლობის გაღრმავება სხვადასხვა სახელმწიფო, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან;

სისტემაში მისაღები კანდიდატების ტესტირების სისტემის დანერგვა და მისი უზრუნველყოფა;

სხვადასხვა ქვეყნების ანალოგიურ სასწავლო ცენტრებთან თანამშრომლობა და გამოცდილების გაზიარება;

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემებში ახლად დანერგილი მენტორინგის ინსტიტუტის განვითარება;

პენიტენციური სისტემის თანამშრომელთა სწავლებისათვის სახელმძღვანელოების მომზადება და ბიბლიოთეკის ფონდის ზრდა.

ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა უზრუნველყოფა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით.

პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში სამედიცინო საქმიანობის ორგანიზება, რეგულირება და კონტროლი.

ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთათვის ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურების განხორციელება პირველადი ჯანდაცვის დონეზე პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის

აღსრულების დაწესებულებებში, შემდგომ ჯანდაცვის დონეებზე, როგორც სასჯელაღსრულების, ასევე სამოქალაქო ჯანდაცვის სპეციალიზებულ სამედიცინო დაწესებულებებში.

პროგრამის ამოცანებია:

✓ სასჯელაღსრულების სისტემაში ჯანდაცვის ადმინისტრირება და სასჯელაღსრულების სისტემაში გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა გავრცელების პრევენცია, ეპიდემიოლოგიური კონტროლი და მეთვალყურეობა.

✓ პირველადი ჯანდაცვის რგოლის ფუნქციონირება და შესაბამისი სამედიცინო მომსახურების მიწოდება;

✓ ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა უზრუნველყოფა სამკურნალწამლო საშუალებებით, მათთვის სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების მიწოდება სასჯელაღსრულების სისტემასა და მის გარეთ;

✓ სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში აივ, ტუბერკულოზის და C ჰეპატიტის ინფექციების პრევენციის, დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის უზრუნველყოფა;

✓ მსჯავრდებულთათვის ფსიქიატრიული დახმარების, ხოლო წამლდამოკიდებულ პირთათვის მკურნალობისა და რეაბილიტაციის უზრუნველყოფა;

✓ მძიმე და განუკურნებელი სენით დაავადებულ მსჯავრდებულთა სასჯელისაგან გათავისუფლება;

✓ სამედიცინო პერსონალის პროფესიული განვითარება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შენარჩუნება და ამაღლება

საქართველოს შეიარაღებული ძალების ქვედანაყოფების საბრძოლო მზადყოფნის შენარჩუნება; მხარდამჭერი სტრუქტურული ერთეულების გამართული ფუნქციონირება; კონცეპტუალური და დოქტრინული ბაზის განვითარება; საქართველოს შეიარაღებული ძალების სტრუქტურული ოპტიმიზაცია.

სამხედრო ოპერაციების წარმოებისათვის საჭირო შესაძლებლობების გაუმჯობესება, თავდაცვითი შესაძლებლობების შემდგომი გაუმჯობესება და სრულყოფა; მართვისა და კონტროლის სისტემების გაუმჯობესება; საჰაერო თავდაცვის სისტემების განვითარება; ტანკსაწინააღმდეგო სისტემების განვითარება; მობილურობისა და კონტრმობილურობის შესაძლებლობების განვითარება; საავიაციო შესაძლებლობების განვითარება; სპეციალური ოპერაციების ძალების განვითარება; სადაზვერვო შესაძლებლობების განვითარება; რეზერვის და მობილიზაციის სისტემის განვითარება;

სამხედრო მომზადების ერთიანი პოლიტიკის ჩამოყალიბება; სასწავლო-საწვრთნელი დაწესებულებების ეფექტურობის გაზრდა; გამოცდილების გაზიარების სისტემის განვითარება; არსებული საჭიროებების მიხედვით შეიარაღებული ძალების სპეციალისტების მომზადება-გადამზადება. სამეთაურო-სამტაბო სწავლებების ჩატარება; ტაქტიკური დონის საველე წვრთნების ჩატარება, დაგეგმვის პროცესის დახვეწა; კრიზისების დროს უწყებათაშორისო და საერთაშორისო კოორდინაციის გაუმჯობესება.

საყაზარმე, საყოფაცხოვრებო და საცხოვრებელი ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება; სამხედრო-სასწავლო დაწესებულებების, პოლიგონების, სასროლეთებისა და სიმულაციური ინფრასტრუქტურის

გაუმჯობესება; სასაწყობო და ტექნიკის მომსახურების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება; საინჟინრო-საფორტიფიკაციო და სააეროდრომე ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება.

ნატო-საქართველოს პარტნიორობის ფარგლებში მონაწილეობის მიღება: ნატო-საქართველოს კომისია (NGC); ყოველწლიური ეროვნული პროგრამა (ANP); დაგეგმვისა და მიმოხილვის პროცესის დოკუმენტი (PARP); ნატო-საქართველოს სამხედრო თანამშრომლობის სამუშაო გეგმა (MC+GEO WP); ნატოს ნდობის ფონდის და პროფესიული განვითარების პროგრამა (PDP); გამჭვირვალობისა და კეთილსინდისიერების ამაღლების პროგრამა (BI); გონივრული თავდაცვის ინიციატივა (SD); თავდაცვის განვითარების პროგრამა (DEEP); ნატოს და ევროკავშირის ეგიდით მიმდინარე საერთაშორისო ოპერაციებში/მისიებში მონაწილეობა; ნატოს რეაგირების ძალებში ჩართულობა (NRF); ეუთოსთან ურთიერთგაგების მემორანდუმი (SALW და SCA).

სამხედრო განათლების განვითარება

კადეტებისათვის ზოგადი საშუალო განათლების მიღების ხელშეწყობა, მათი გონებრივი უნარ-ჩვევების და ფიზიკური შესაძლებლობების განვითარება, აუცილებელი ცოდნით უზრუნველყოფა, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება. პანსიონის სპეციფიკიდან გამომდინარე კადეტების უზრუნველყოფა საცხოვრებელი პირობებით, სასურსათო ულუფით (კვებით), სანივთე ქონებით, უნიფორმით, სამედიცინო დაზღვევით, სასწავლო ლიტერატურით და სოციალური პირობებით.

ოფიცრის ყველა წოდების მქონე სამხედრო მოსამსახურეთა მომზადება/გადამზადება და საქართველოს შეიარაღებული ძალებისა და საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სამოქალაქო ოფისის მოსამსახურეთათვის, აგრეთვე სახელმწიფოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების დაწესებულებებში მომუშავე სამოქალაქო პირებისათვის კვალიფიკაციის ამაღლება; აკადემიის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობისა და პერსონალის პროფესიული განვითარების ხარისხის სისტემატიური შეფასება. სასწავლო პროცესის განხორციელების ორგანიზაციული უზრუნველყოფა; მსმენელებისათვის სპორტული და გამაჯანსაღებელი გარემოს შექმნა; აკადემიისა და უცხოეთის სამხედრო და სამოქალაქო სასწავლო დაწესებულებებთან, ასევე საერთაშორისო უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან თანამშრომლობისა და პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მსმენელების, პროფესორ-მასწავლებლების/ინსტრუქტორების და აკადემიის პერსონალის საზღვარგარეთ სტაჟირება-მივლინების დაგეგმვა და ორგანიზება; პერსონალისა და მსმენელების ფსიქოლოგიური მდგომარეობის პერიოდული შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში მათი რეაბილიტაციის ხელშეწყობა, კომუნიკაციისა და ემოციური მდგრადობის მართვის უნარ-ჩვევების გაღრმავება.

თავდაცვის სფეროში ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთა და პენსიონერთა (საქართველოს თავდაცვის სამინისტროდან დათხოვნილი კომპენსაციის/ პენსიის მიმღები სამხედრო ან სპეციალური წოდების მქონე მოსამსახურე) და მათი ოჯახის წევრთა, ასევე დაღუპულ სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახის წევრთა და სამოქალაქო პირთა სათანადო სამედიცინო მომსახურების გაწევა; თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთა საბაზისო სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფა; ამბულატორიული, სტაციონალური მკურნალობა, სამედიცინო რეაბილიტაცია და დისპანსერიზაცია; პაციენტთა მკურნალობის შედეგების ანალიზი და მკურნალობის ხარისხისა და ეფექტურობის ამაღლების ღონისძიებების გატარება; სამხედრო-საექიმო კომისიის ორგანიზება და ჩატარება.

კიბერუსაფრთხოების უზრუნველყოფა

კიბერუსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის, ბიუროს შიდა პოლიტიკის, სამოქმედო გეგმის, კიბერუსაფრთხოების სტანდარტებისა და პროცედურების შემუშავება, მომზადება და მიღება. საერთაშორისო და დონორ ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა საერთაშორისო გამოცდილებისა

და საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარების, ექსპერტების რეკომენდაციებისა და მსოფლიოში აღიარებული სტანდარტების გაცნობის მიზნით. ინციდენტებზე სწრაფი რეაგირების ჯგუფების ჩამოყალიბება და მათი 24/7 სრული რეჟიმით ფუნქციონირება და მოქმედება. კიბერუსაფრთხოების სფეროსთან დაკავშირებული ცნობიერების ამაღლების მიზნით თანამშრომელთა აქტიური ჩართვა სხვადასხვა საგანმანათლებლო პროგრამებსა და ტრენინგებში. კიბერუსაფრთხოების სფეროში მარეგულირებერი ნორმატიული აქტების შემუშავება, კანონმდებლობის დახვეწა და მისი საერთაშორისო სამართლებრივ ნორმებთან შესაბამისობაში მოყვანა, თავდაცვის სამხედრო კონტიგენტის ნატოს კიბერწვრთნებში მონაწილეობისათვის მუდმივი ხელშეწყობა და მოსამზადებელი სამუშაოების განხორციელება.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება

ქვეყანაში საზოგადოებრივი წესრიგისა და სახელმწიფო უსაფრთხოების დონის ამაღლებისათვის სამინისტროს ბალანსზე რიცხული შენობა-ნაგებობების სრული რეაბილიტაცია და ახალი შენობების მშენებლობა, მათი მიმდებარე ტერიტორიების კეთილმოწყობა და დაცვითი სისტემებით უზრუნველყოფა, სამინისტროს ავტოპარკის მუდმივი განახლება, საგანგებო სიტუაციების მართვისათვის სასწავლო გეგმების განხორციელება, კავშირგაბმულობის საშუალებების ახალი, თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, სასაზღვრო პოლიციის რეგიონალური სამმართველოების, მათი განყოფილებების და სასაზღვრო-საემიგრაციო გამშვები პუნქტების მუდმივი და შეუფერხებელი კავშირის გაუმჯობესება, სასაზღვრო სექტორებამდე და სასაზღვრო საგულშაფოებამდე მაღალი გამავლობის სატრანსპორტო საშუალებებით მისვლის უზრუნველყოფა, სასაზღვრო სივრცის მოდერნიზებული სწრაფმავალი კატარღებით კონტროლირება და სამაშველო ოპერაციების წარმოება ავიაციის გამოყენებით. ასევე საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების და წესრიგის უზრუნველყოფა, კომპიუტერული და სპეციალური ტექნიკის ეტაპობრივი ცვლა, ინოვაციური თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, ქსელური უწყვეტი კავშირის უზრუნველყოფა, ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის ამოცანათა შესრულებისათვის საინფორმაციო სისტემების შექმნა, სამინისტროს მოსამსახურეთათვის სადაზღვევო მომსახურების გაუმჯობესება და სისხლის სამართლის სტატისტიკის წარმოება უწყებებს შორის შეთანხმებული მემორანდუმის შესაბამისად.

ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის სისტემის ჩამოყალიბების, ორგანიზებულ დანაშაულზე სამართლებრივი და საზოგადოებრივი რეაგირების გააქტიურების და დანაშაულის პრევენციის განხორციელების ხელშეწყობა;

სამინისტროს სისტემაში ქალთა რეკრუტირების ახალი პოლიტიკის შემუშავება, რაც გულისხმობს ქვედა, საშუალო და ზედა რგოლებში დასაქმებული ქალების თანაფარდობის დისბალანსის დარეგულირებას და ქალთა დასაქმების საერთო მაჩვენებლის გაზრდას;

საერთაშორისო თანამშრომლობის კუთხით საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, ოპერატიულ-სამძებრო ინფორმაციის გაცვლა, ერთობლივი ოპერაციების ჩატარება და სხვა მსგავსი ღონისძიებების განხორციელება, რომლებიც ხორციელდება პოლიციის ატაშეების, ორმხრივი ხელშეკრულებების, ნაცვალგების პრინციპის და საერთაშორისო, მათ შორის, რეგიონული ორგანიზაციების მეშვეობით;

არალეგალურ მიგრანტთა გამოვლენის პროგრამის დანერგვა, რომლის დანიშნულებაცაა მიგრანტის შესახებ ინფორმაციის შეგროვება და ასახვა. არალეგალურ მიგრანტთა განთავსების ცენტრის აღჭურვა შესაბამისი მატერიალურ/ტექნიკური ბაზით, რომელიც დააკმაყოფილებს საერთაშორისო სტანდარტებს.

ადამიანის უფლებების დაცვისა და დაკავებულთა უსაფრთხოების გაუმჯობესების მიზნით, ადამიანის უფლებების დაცვის საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა, არაადამიანური მოპყრობის აღკვეთა და სისხლის სამართლებრივ საქმეებზე დაკავებული და ადმინისტრაციულ პატიმრობაში მყოფი პირებისათვის მაქსიმალურად უსაფრთხო გარემოს შექმნა. შესაბამისი ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება;

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსთან ერთად პრევენციული სახის ერთობლივი ღონისძიებების გატარება ნარკომანიასთან ბრძოლის კუთხით;

ქვეყნის მასშტაბით ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული (ქბრბ) საფრთხეებისადმი ერთიანი მექანიზმის ჩამოყალიბება, რომელიც ორიენტირებული იქნება ქბრბ ინციდენტების მართვის ისეთ კომპონენტებზე, როგორებიცაა პრევენცია, გამოვლენა, მზადყოფნა და რეაგირება. ქბრბ კუთხით არსებული მდგომარეობის მუდმივი შესწავლისა და შეფასების, ახალი საფრთხეების, რისკებისა და გამოწვევების საფუძველზე, სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის პერიოდული განახლება, ასევე აღნიშნული მიმართულებით შსს-ს შესაძლებლობების განვითარება;

ევროკავშირისა და საქართველოს შორის სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის დიალოგის ფარგლებში აღებული ვალდებულებების თანახმად, საქართველოში ევროკავშირისა და საერთაშორისო სტანდარტების დაცვით ორგანიზებული დანაშაულის პრევენციისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის სამართლებრივი და ინსტიტუციონალური ჩარჩოს ჩამოყალიბება. შსს-ს შესაძლებლობების შემდგომი განვითარება ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის კუთხით;

ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის კუთხით არსებული მდგომარეობის შესწავლა, ანალიზი, ადამიანებით ვაჭრობის წინააღმდეგ ბრძოლის 2013-2014 წლების სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული შსს-ს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგი და შესაბამისი ღონისძიებების გატარება;

სასაზღვრო სექტორებამდე და სასაზღვრო პოსტებამდე გზებისა და ხიდების მშენებლობა, შესაბამისი ქვედანაყოფების მაღალი გამავლობის სატრანსპორტო საშუალებებით უზრუნველყოფა. სასაზღვრო სექტორებისათვის ახალი შენობების მშენებლობა, დასაცავი მონაკვეთებისათვის სათვალთვალ კომპიუტერის მოწყობა და არსებულის რეაბილიტაცია, საგუშაგოებისა და პოსტების ელექტრიფიკაციით უზრუნველყოფა, კავშირგაბმულობის სისტემის მოდერნიზაცია და სახელმწიფო საზღვრის სრული პერიმეტრის დაფარვა სათანადო რადიოკავშირის საშუალებებით, ახალი მცურავი საშუალებებით აღჭურვა და არსებულის მოდერნიზება, სასაზღვრო ავიაციის საფრენი აპარატების და სანაპირო დაცვის სწრაფმავალი კატარღების თანამედროვე საკომუნიკაციო-სანავიგაციო და ღამის ხედვის ხელსაწყოებით აღჭურვა, რადიოტექნიკური დაკვირვების სისტემების და მცურავი საშუალებების მეშვეობით საქართველოს საზღვაო სივრცეში სამართლებრივი რეჟიმის დაცვის კონტროლი, საქართველოსა და უცხო ქვეყნის გემების საქმიანობის მონიტორინგი, ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ზღვაზე ძებნა-გადარჩენის ოპერაციების განხორციელება, ნავსადგურის დაცვისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ღონისძიებათა კონტროლი, ზღვის მხრიდან სტრატეგიული ობიექტების დაცვა.

კინოლოგიური სამსახურის განვითარება, ვოლიერებისა და სამძებრო ძალებისთვის სავარჯიშო ტერიტორიების მოწყობა;

ეროვნული საგანძურის, დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და სხვა დაწესებულებების დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება

დაცვის პოლიციის აღჭურვა დაცვითი ტექნოლოგიების განვითარებასა და წარმოებაში თანამედროვე სისტემების აპარატურითა და რადიოგადამცემებით. დიპლომატიური მისიების და მათი ხელმძღვანელების რეზიდენციების, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი სახელმწიფო ობიექტების, ეროვნული საგანძურისა და სხვა მნიშვნელოვანი ობიექტების დაცვა და ამ მიზნით ინვენტარის და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განახლება.

სამართალდამცავი სრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია და მოქალაქეთა მომსახურება

სამართალდამცავი სრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო - კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება

საშუალო რგოლის პროფესიონალი კადრების მომზადების და პოლიციელის პროფესიის პოპულარიზაციის, სისტემის გაჯანსაღების, საპატრულო პოლიციისა და ოპერატიული დანაყოფების თანამშრომელთა საპოლიციო უნარების გამომუშავების, პოლიციელის კარიერულ წინსვლისა და თანმიმდევრული სისტემის შექმნის მიზნით:

სამაგისტრო პროგრამის „პოლიციის მაგისტრი“-ს შემდგომი განვითარება და არსებული შენობა ნაგებობების სათანადოდ აღჭურვა შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით;

საბაკალავრო პროგრამის შემუშავება და განხორციელება;

კორიდორული სისტემის საცხოვრებელი შენობის იმიტაცია - „ტაქტიკური სახლის“-შენობის აშენება და აღჭურვა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ინვენტარით, რაც გამოავლენს საპატრულო პოლიციის და სხვა ოპერატიული დანაყოფების რეაგირების ხარისხს კონკრეტულ შემთხვევებში (ოჯახური ძალადობა, ჩხრეკა-ამოღება, ძებნილი პირის დაკავება, შეიარაღებული ჯგუფის ლოკალიზება და დაკავება). ასევე იმიტირებული სოფლის აშენება, რომელიც იქნება თანამედროვე საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად აღჭურვილი შენობა-ნაგებობების (პოლიციის განყოფილება, საცხოვრებელი სახლები, სამედიცინო დაწესებულება, მაღაზია, ბანკი და სხვა) ერთობლიობა.

კონტრაბანდული ტვირთების (მათ შორის რადიოაქტიური ნივთიერებების) ბრუნვის, სახელმწიფო და რეგიონალური უსაფრთხოების ხელყოფის აღკვეთისათვის მიზნით, რადიაციის აღმომჩენი დეტექტორისა და ბარგის სკანირების აპარატის დამონტაჟება იმიტირებულ საკონტროლო გამშვებ პუნქტში;

შემთხვევის ადგილის დათვალიერებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების სწორად ჩატარების მიზნით აკადემიის მსმენელებისათვის კრიმინალისტიკური კაბინეტის მოწყობა და აღჭურვა შესაბამისი ინვენტარითა და სპეციალური მოწყობილობებით, რომლებიც გამოიყენება ფოტოგადამღებისათვის, ასევე მოცულობითი და ზედაპირული კვლების ამოსაღებად.

რეალობასთან მაქსიმალურად მიახლოებულ პირობებში წვრთნის მიზნით, მეხანძრე-მაშველთა საველე მეცადინეობისათვის ინფრასტრუქტურის მოწყობა;

უნიკალური ისტორიული ღირებულების მქონე მასალების დაზიანება-განადგურების თავიდან აცილების მიზნით, შსს არქივის შენობის აშენება.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა

სამინისტროს მოსამსახურეთა, თადარიგში დათხოვნილ პირთა მათი ოჯახების წევრთა და სამინისტროს სასწავლო დაწესებულებების მსმენელთა სამედიცინო უზრუნველყოფა; სამინისტროს თანამშრომელთა ავადობისა და შრომისუნარობის შემცირება, დისპანსერიზაცია, სამკურნალოწამლო საშუალებებით უზრუნველყოფა, სტაციონალური მკურნალობა, ავადობის მიზეზების შესწავლა, დაჭრილთა სამედიცინო რეაბილიტაცია, პენსიონერთა და უნარშეზღუდულთა სამედიცინო შემოწმება; დადგენილი წესით სამხედრო-საექიმო კომისიის ორგანიზება და ჩატარება. შესაძლო საბრძოლო მოქმედებების დროს დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა და ევაკუაციის ორგანიზება.

სამედიცინო აპარატურის (რენტგენის დანადგარი, პორტატული რენტგენის აპარატი, ფიზიო-თერაპიული კაბინეტის აპარატურა, გასტროფიბროსკოპი, მაღალი გამავლობის ამბოლატორიული ავტომანქანა) განახლება-შევსება და სამედიცინო პერსონალის კვალიფიკაციის ასამაღლებელ ღონისძიებათა უზრუნველყოფა. მედიცინის თანამედროვე მიღწევების გაცნობა და პრაქტიკაში დანერგვა.

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების დაგროვებისა და მისი სწორად მართვის საკითხებში მეთოდოლოგიის შემუშავება და მარაგების შევსება;

სახელმწიფო რეზერვების მატერიალურ ფასეულობათა ოპერაციების წარმოება, უიმედო დებიტორული დავალიანებების ბალანსიდან მოხსნა და ჩამოწერა.

ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

NATO-საქართველოს კომისიის ფარგლებში შეხვედრების ორგანიზება და წლიური ეროვნული პროგრამით გათვალისწინებული რეფორმების განხორციელება, NATO-ში ინტეგრაციის დინამიკის შენარჩუნების უზრუნველყოფა და ალიანსის წევრებთან პოლიტიკური დიალოგის წარმოება გაწევრიანების საკითხზე მათი მხარდაჭერის მოსაპოვებლად, საქართველოს უსაფრთხოების, ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი აღდგენისა და ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარების პოლიტიკის საკითხებში ალიანსის მხარდაჭერა, საქართველოს მოსახლეობის მიერ ნატოში ინტეგრაციის მიმართ მაღალი მხარდაჭერის შენარჩუნება.

ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ შეთანხმების, რომელიც მოიცავს ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის კომპონენტს, ყოველწლიური სამოქმედო გეგმის განხორციელება; ევროკავშირთან ასოცირების დღის წესრიგის შესახებ დოკუმენტით გათვალისწინებული რეფორმებისა და ღონისძიებების განხორციელებას;

„ევროკავშირის აღმოსავლეთ სამეზობლოსთან პარტნიორობის“ (Eastern Partnership) ფორმატში და „პარტნიორობა მობილურობისათვის“ (Mobility Partnership) ფარგლებში თანამშრომლობის განვითარება;

ევროკავშირთან სავიზო ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის განხორციელება;

2014-17 წლებისთვის ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ საქართველოს მთავრობის სტრატეგიის განხორციელება;

ევროკავშირის ინსტიტუტებსა და წევრ ქვეყნებში საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის პრიორიტეტების ლობირება;

ევროკავშირის დახმარების პროგრამებისა და ინსტრუმენტების სრულფასოვანი და მასშტაბური ამოქმედების ხელშეწყობა.

დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

სამშობლოდან სხვადასხვა მიზეზთა გამო გასული მოსახლეობის მაქსიმალური ჩართვა ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ცხოვრებაში;

ქართული დიასპორის სოციალური ქსელისა და დიასპორული სახლების „ქართული კერის“ შექმნა და განვითარება;

სხვადასხვა ქვეყნებში მოქმედი ქართული სათვისტომოების ერთმანეთთან დაახლოება;

დიასპორასა და ქართულ საზოგადოებას შორის ურთიერთობების გაღრმავება;

დიასპორული პოლიტიკის შემუშავებაში საერთო შეხედულებების ჩამოყალიბება, დაგროვილი გამოცდილების ურთიერთგაცნობა-გაზიარება;

დიასპორის დღის აღნიშვნასთან დაკავშირებით 27-28 მაისს, მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნიდან ქართული დიასპორის წარმომადგენლების მოწვევა და სხვადასხვა ღონისძიებების ჩატარება;

საზღვარგარეთ ქართული კულტურის ცენტრების შემოქმედებითი საქმიანობის გაცნობა საქართველოს ფართო საზოგადოებისთვის;

საერთო ეროვნული პროგრამის შემუშავება საზღვარგარეთ არსებული საკვირაო სკოლებისათვის, მათი სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

საზღვარგარეთ ქართული ბიბლიოთეკების დაარსების ხელშეწყობა;

შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

გამყოფ ხაზებს შორის დარჩენილ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენის, მათი შერიგებისა და დეოკუპაციისათვის საფუძვლის მომზადების მიზნით, ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ჰუმანიტარული, სოციალ-ეკონომიკური და ნდობის გაღრმავების მამართლებით განსახორციელებელი პროექტების ხელშეწყობა და კოორდინაცია.

ეთნიკური უმცირესობის ინტეგრაციის ხელშეწყობა ქართულ საზოგადოებაში, განათლების, მედიისა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა, სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლება და მათი კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება-განვითარება.

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

საარჩევნო გარემოს განვითარება

რეფერენდუმის/პლებისციტის გამართვა, საჯარო ხელისუფლების წარმომადგენლობითი ორგანოების წევრთა და საჯარო ხელისუფლების თანამდებობის პირთა ასარჩევად საყოველთაო არჩევნების ჩატარების უზრუნველყოფა;

არჩევნების და რეფერენდუმის/პლებისციტის მონაწილეთა მიერ თავიანთი კანონიერი უფლებების დაუბრკოლებლად განხორციელების უზრუნველყოფა;

არჩევნების პროცესთან დაკავშირებული სამოქალაქო აქტივობების მხარდაჭერა და ამომრჩეველთა სამოქალაქო და საარჩევნო კულტურის ამაღლება;

ამომრჩეველთა ინფორმირების ინსტრუმენტების შექმნა, პროფესიული ეთიკის ელემენტების გაძლიერება, სავალდებულო ტრენინგების, სერთიფიცირების, დისტანციური და ელექტრონული სწავლების მეთოდების დანერგვა;

ეფექტიანი საკომუნიკაციო არხების განვითარება, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა, მედიის, სოციალური ქსელების და პირდაპირი კავშირების გამოყენება;

საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ჩატარების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები

არჩევნების ჩატარების უზრუნველყოფა საქართველოს კონსტიტუციისა და საარჩევნო კოდექსის შესაბამისად;

ყველა ტიპის არჩევნების დაგეგმვა, მათი სამართლებრივი, ორგანიზაციული, ფინანსური და ტექნიკური უზრუნველყოფა, საარჩევნო კამპანიის წარმართვა;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა და დაინტერესებულ პირთა სწავლება და კვალიფიკაციის ამაღლება ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობის გზით;

ყოველი არჩევნების წინ ქვეყნის მასშტაბით არსებული საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრთა ტრენინგების ჩატარება.

საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა

საარჩევნო რეფორმების ხელშეწყობა;

კომპეტენციის ფარგლებში მონიტორინგის განხორციელება;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება;

პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი, კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობისათვის „მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით გათვალისწინებული ფონდის ფუნქციების შესრულება.

პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, პოლიტიკური პარტიების საარჩევნო კამპანიის ფინანსური მხარდაჭერა;

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან იმ პარტიების დაფინანსება, რომლებმაც ბოლო საპარლამენტო არჩევნებში ან ბოლო ადგილობრივი თვითმმართველობის საერთო არჩევნებში მიიღეს მონაწილე ამომრჩეველთა ხმების 3% ან მეტი;

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, პოლიტიკური პარტიებისათვის (კვლევები, სწავლება, კონფერენციები, მივლინებები, რეგიონული პროექტები) სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრული თანხების განაწილების უზრუნველყოფა;

არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის საარჩევნო თემატიკაზე საგრანტო კონკურსების ჩატარება და გრანტებისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრული თანხების განაწილების უზრუნველყოფა.

სასამართლო სისტემა

მოსამართლეთა და სასამართლოს თანამშრომელთა გადამზადება. მოსამართლეთა ვაკანტური ადგილების ეტაპობრივად შევსება. შესაბამისად საკვალიფიკაციო გამოცდებისა და კონკურსების ორგანიზება, მოსამართლედ გამწესება იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ;

ნაფიცი მსაჯულების და მსაჯულობის კანდიდატების უზრუნველყოფა კანონმდებლობით დადგენილი ყველა იმ ხარჯის ანაზღაურებით, რომელიც დაკავშირებულია მათ მიერ საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;

საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭირვალობის და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება;

საზოგადოებისათვის სასამართლო რეფორმის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება;

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის ფუნქციონირების გაძლიერების ღონისძიებები

საქართველოს მთელს ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმიური და არაგეგმიური მონიტორინგის განხორციელება;

წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციის მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება;

შემუშავებული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი, მათი განხორციელების შეფასება;

თავისუფლების შეზღუდვისა და აღკვეთის დაწესებულებებში განთავსებულ პირთა უფლებების დარღვევის შესახებ განცხადებების განხილვა და მათზე რეაგირება;

საქართველოს სახალხო დამცველის სპეციალიზებული ცენტრების (ბავშვის და ქალის უფლებათა ცენტრი, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების დაცვის ცენტრი) და სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა;

სამოქალაქო განათლების მიზნით სოციალური რეკლამის დამზადება და მედია საშუალებებში განთავსება;

საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა, თარგმნა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა თემაზე სხვადასხვა პუბლიკაციების გამოცემა და გავრცელება;

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის მიერ მოქალაქეთა უფლებათა დარღვევის შესახებ შემოსული განცხადების/საჩივრების მიღება, რეგისტრაცია, სტრუქტურულ ერთეულებზე გადანაწილება შემდგომი განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

საქართველოს მოქალაქეთა, უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა, აგრეთვე კერძო სამართლის იურიდიულ პირთა, პოლიტიკურ და რელიგიურ გაერთიანებათა განცხადებებისა და საჩივრების განხილვა;

ეთნიკურ და რელიგიურ უმცირესობათა უფლებების ეფექტური დაცვა, დისკრიმინაციისა და ქსენოფობიის გამოვლინებების წინააღმდეგ ბრძოლა, ტოლერანტობის კულტურის განმტკიცება და სამოქალაქო ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა.

ბავშვთა უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა როგორც ცენტრში, ისე რეგიონებში;

არასრულწლოვანთა სასჯელაღსრულების დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება;

სახელმწიფო მზრუნველობაში მყოფი ბავშვების უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა;

სკოლამდელი დაწესებულებების მონიტორინგი;

საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის კუთხით არსებული ეროვნული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, გენდერის საფუძველზე დისკრიმინაციის ფაქტების შესწავლა და რეაგირება;

გაეროს „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციით“ დადგენილი მოთხოვნების შესრულებაზე მონიტორინგის განხორციელება;

„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ფუნქციების შესრულების მიზნით, შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულის შექმნა.

სსიპ – კონკურენციის სააგენტო

თავისუფალი მეწარმეობისა და კონკურენციის ხელშეწყობა;

ბაზრის ლიბერალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით, სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ ბაზარზე შესვლის ადმინისტრაციული, სამართლებრივი და დისკრიმინაციული ბარიერების დაუშვებლობა;

ეკონომიკური აგენტების საქმიანობაში თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვა, რომელიც ითვალისწინებს:

- ✓ დომინირებული მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების დაუშვებლობას;
- ✓ კონკურენციის შემზღუდავი ხელშეკრულებების, გადაწყვეტილებებისა და შეთანხმებული ქმედებების დაუშვებლობას;

სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ კონკურენციის არამართლზომიერად შემზღუდავი ექსკლუზიური უფლებამოსილების მინიჭების დაუშვებლობა;

კონკურენციის შემაფერხებელი სახელმწიფო დახმარებების დაუშვებლობა;

კონკურენციის სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილებების მიღების საჯაროობის, ობიექტურობის, არადისკრიმინაციულობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;

ქვეყნის კონკურენციის მარეგულირებელი კანონმდებლობის შემდგომი სრულყოფა.

სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი

სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა

სტატისტიკური საქმიანობისას გამოსაყენებელი სტატისტიკური სტანდარტებისა და მეთოდოლოგიების შემუშავება;

სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამების შემუშავება;

სტატისტიკური კვლევების მართვის და განხორციელების მიზნით საჭირო საკადრო და ადმინისტრაციული რესურსებით უზრუნველყოფა;

სტატისტიკური კვლევების ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური საშუალებით მხარდაჭერა;

სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამა

ქვეყნისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სტატისტიკური კვლევების მომზადება, განხორციელება და შედეგების გავრცელება, ეროვნული ანგარიშების წარმოებისთვის დაუკვირვებადი ეკონომიკის მოცულობის განსაზღვრა ეკონომიკური საქმიანობის სახეების მიხედვით, ქვეყნის საექსპორტო პოტენციალისა და საინვესტიციო მიკრო კლიმატის შეფასება, სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება, ბიზნეს სექტორში (აგრეთვე არაკომერციულ ორგანიზაციების სექტორში) მიმდინარე მოვლენების და პროცესების ანალიზი, შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების გაანგარიშება სამეწარმეო და არასამეწარმეო სფეროში კერძო და სახელმწიფო სექტორში, მიმდინარე დემოგრაფიული კვლევა;

მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის შეფასების მიზნით მოსახლეობის უთანაბრობის, დასაქმებისა და უმუშევრობის, შემოსავლებისა და ხარჯების და სხვა მაჩვენებლების დადგენა;

სასოფლო მეურნეობათა შერჩევითი გამოკვლევა, სოფლის მეურნეობისა და საქართველოს შინამეურნეობების შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება, ტურიზმისა და ენერგორესურსების მოხმარების სტატისტიკის კვლევა;

მოსახლეობის საყოველთაო აღწერა

2014 წელს ჩასატარებელი საქართველოს მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის მონაცემთა ელექტრონული დამუშავება, ანალიზი და გამოქვეყნება.

სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო

სტაბილური ეკონომიკური განვითარების, მოსახლეობის დასაქმებისა და ცხოვრების დონის გაუმჯობესების მიზნით ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ქვეყნის საინვესტიციო შესაძლებლობებზე ცნობადობის ამაღლება;

წინა წლებში შემოსული და პოტენციური უცხოელი ინვესტორებისათვის საინფორმაციო მომსახურების გაწევა და მათ მიერ წამოწყებული სამეწარმეო საქმიანობის ხელშეწყობა;

ქვეყნისათვის პრიორიტეტულ სექტორებში უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით საჭირო სამუშაოების ჩატარება.

სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური

დაზღვევის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება;

სადაზღვევო ბაზრის ფინანსური სტაბილურობისათვის ხელის შეწყობა;

კომპეტენციის ფარგლებში ნორმატიული და მეთოდოლოგიური ბაზრის შექმნა და მისი შესრულების კონტროლი;

სავალდებულო დაზღვევების შესახებ სტანდარტების შემუშავება;

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი

საჯარო და კერძო პირებისთვის კონსულტაციის გაწევა მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე;

მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული განცხადებების განხილვა;

მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმება (ინსპექტირება) საჯარო და კერძო დაწესებულებებში;

საზოგადოების ინფორმირება მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ;

პერსონალური მონაცემების დამუშავების ევროპული სტანდარტების დასანერგად შესაბამისი ნორმატიული აქტებისა და რეკომენდაციების მომზადება, ინსპექტირების მეთოდოლოგიის შემუშავება და შემდგომი დახვეწა, სხვა ქვეყნებში მონაცემთა გადაცემაზე კონტროლის გაუმჯობესება.

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა

მეწარმე სუბიექტების შესახებ საჭირო ინფორმაციის მარტივად და დროულად მიღების მიზნით „ონლაინ ბიზნეს-კატალოგის“ ფორმატის საძიებო ვებპორტალის შექმნა;

საქართველოში ექსპორტ-იმპორტის შესახებ და საბაჟოს საქმიანობასთან დაკავშირებული ინფორმაციის მოძიება-დამუშავება;

მეწარმე სუბიექტებისათვის შესაბამისი საინფორმაციო-საკონსულტაციო მომსახურებისა და რეკომენდაციების გაწევა;

დავების გადაწყვეტის ალტერნატიული მექანიზმების განვითარების კუთხით საერთაშორისო (რეგიონული) საარბიტრაჟო იმსტიტუტის განვითარება და საქართველოს ეროვნული მედიაციის ცენტრის შექმნა;

თავისუფალი ვაჭრობის პრინციპების გათვალისწინებით საკანონმდებლო ინიციატივების მომზადება;

საქართველოს სხვადასხვა კუთხეებში რეგიონული პალატების განვითარება;

ბიზნეს-კატალოგის განახლებადი და ყოველწლიური ბეჭდვითი ვერსიის შექმნა;

საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატების ელექტრონული სისტემის დანერგვა;

„ატა კარნეტი“-ს საერთაშორისო სასაქონლო პასპორტისა და „ბიო სერტიფიკატების“ გაცემასთან დაკავშირებული სამუშაოების განხორციელება.

მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

დასახელება	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ	2017 წელი სულ	2018 წელი სულ
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	60,531.7	65,270.4	68,509.0	71,960.1
საკანონმდებლო საქმიანობა	52,091.0	57,430.4	60,302.0	63,317.1
საბიბლიოთეკო საქმიანობა	7,990.7	7,340.0	7,707.0	8,093.0
ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	450.0	500.0	500.0	550.0
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	9,000.0	9,000.0	9,000.0	9,000.0
საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
საქართველოს მთავრობის კანცელარია	20,000.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	12,863.0	13,505.0	14,181.0	14,890.0
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	20,000.0	56,700.0	56,800.0	59,300.0
საარჩევნო გარემოს განვითარება	6,850.0	7,000.0	7,000.0	7,500.0
არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	0.0	30,000.0	30,000.0	32,000.0
საარჩევნო სისტემების განვითარება და სისტემისათვის მოხელეთა მომზადება-გადამზადება	650.0	700.0	800.0	800.0
პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	12,500.0	19,000.0	19,000.0	19,000.0
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	3,315.0	3,315.0	3,315.0	3,315.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	6,615.0	6,615.0	6,615.0	6,615.0
საერთო სასამართლოები	47,600.0	48,000.0	48,000.0	49,000.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	2,500.0	2,500.0	2,500.0	2,500.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ფოთში	900.0	900.0	900.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	700.0	700.0	700.0	700.0

დასახელება	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ	2017 წელი სულ	2018 წელი სულ
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ზაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ქუთაისში	800.0	800.0	800.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	800.0	800.0	800.0	800.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	650.0	650.0	650.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ რუსთავში	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	700.0	700.0	700.0	780.0
ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	2,800.0	2,900.0	2,900.0	2,900.0
დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,350.0	1,400.0	1,400.0	1,400.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	199,000.0	200,700.0	204,800.0	207,900.0
სახელმწიფო ფინანსების მართვა	31,300.0	31,300.0	31,300.0	31,300.0
შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	141,300.0	142,000.0	146,000.0	149,000.0
ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	17,000.0	18,000.0	18,000.0	18,000.0
ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	8,200.0	8,200.0	8,200.0	8,200.0
საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	1,200.0	1,200.0	1,300.0	1,400.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	126,200.0	125,900.0	128,000.0	135,200.0
ეკონომიკური პოლიტიკა და სახელმწიფო ქონების მართვა	72,900.0	73,600.0	73,500.0	78,500.0
ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1,300.0	1,300.0	1,300.0	1,300.0

დასახელება	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ	2017 წელი სულ	2018 წელი სულ
სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	2,300.0	1,700.0	1,700.0	1,700.0
აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	500.0	500.0	500.0	500.0
ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	12,700.0	12,700.0	13,000.0	13,200.0
საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში საჰაერო ხომალდების აფრენა-დაფრენისათვის საჭირო მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა)	5,000.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0
ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	400.0	0.0	0.0	0.0
სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	31,100.0	31,100.0	33,000.0	35,000.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	950,000.0	1,040,500.0	1,111,600.0	1,215,600.0
რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	5,200.0	5,500.0	5,500.0	5,600.0
საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	594,800.0	625,000.0	686,100.0	740,000.0
რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	210,000.0	270,000.0	280,000.0	310,000.0
წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	110,000.0	110,000.0	110,000.0	130,000.0
იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	30,000.0	30,000.0	30,000.0	30,000.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	184,900.0	186,800.0	189,800.0	189,900.0
სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	8,800.0	8,800.0	8,800.0	8,800.0
გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა	32,500.0	34,000.0	34,000.0	34,000.0
ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	7,500.0	7,500.0	7,500.0	7,500.0
იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება	2,900.0	2,900.0	2,900.0	3,000.0
ელექტრონული მმართველობის განვითარება	3,100.0	3,200.0	3,200.0	3,200.0
ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხარდაჭერის განვითარება	2,500.0	2,500.0	2,500.0	2,500.0
დანაშაულის პრევენცია და ინოვაციური პროგრამები	1,500.0	1,500.0	1,700.0	1,700.0
სსიპ „სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა	50,400.0	51,000.0	52,500.0	53,000.0

დასახელება	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ	2017 წელი სულ	2018 წელი სულ
სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა	41,000.0	41,000.0	41,000.0	40,000.0
სსიპ „იუსტიციის სახლის“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა *	22,500.0	21,500.0	21,500.0	21,500.0
სსიპ „აღსრულების ეროვნული ბიუროს“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა	11,200.0	11,700.0	12,700.0	13,200.0
მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება და ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია	1,000.0	1,200.0	1,500.0	1,500.0
საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	156,000.0	164,500.0	170,000.0	175,500.0
პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	5,000.0	5,100.0	5,000.0	5,000.0
სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა	134,000.0	141,200.0	146,500.0	152,000.0
პენიტენციური სისტემისათვის კვალიფიციური კადრების მომზადება	1,000.0	1,200.0	1,200.0	1,200.0
ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში	16,000.0	17,000.0	17,300.0	17,300.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	100,060.0	105,100.0	105,100.0	110,100.0
საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	99,660.0	104,700.0	104,700.0	109,700.0
მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	400.0	400.0	400.0	400.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	629,150.0	678,150.0	708,150.0	738,150.0
შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შენარჩუნება და ამაღლება	595,200.0	640,000.0	670,000.0	700,000.0
სამხედრო განათლების განვითარება	20,150.0	22,150.0	22,150.0	22,150.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პერსონალის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	12,000.0	14,000.0	14,000.0	14,000.0
კიბერუსაფრთხოების უზრუნველყოფა	1,800.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	705,300.0	725,500.0	745,800.0	756,000.0
საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	578,200.0	597,000.0	617,000.0	627,000.0
ეროვნული საგანძურისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება	117,650.0	118,200.0	118,400.0	118,600.0
სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	5,400.0	5,400.0	5,400.0	5,400.0

დასახელება	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ	2017 წელი სულ	2018 წელი სულ
შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	3,700.0	4,550.0	4,650.0	4,650.0
სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	350.0	350.0	350.0	350.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	12,000.0	15,000.0	18,000.0	20,000.0
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	1,048,300.0	1,212,600.0	1,308,000.0	1,388,300.0
განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	18,000.0	18,000.0	18,100.0	18,100.0
ზოგადი განათლება	525,200.0	589,900.0	640,100.0	710,300.0
პროფესიული განათლება	47,600.0	54,700.0	64,800.0	69,900.0
უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა	339,000.0	360,000.0	370,000.0	375,000.0
საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება	58,500.0	110,000.0	130,000.0	130,000.0
ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს - მეორე პროექტი (ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაცია)	60,000.0	80,000.0	85,000.0	85,000.0
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	100,400.0	105,400.0	107,400.0	110,400.0
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	5,400.0	5,400.0	5,400.0	5,500.0
ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ	51,770.0	53,200.0	54,200.0	56,200.0
სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა	20,660.0	22,800.0	23,400.0	23,800.0
კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	18,580.0	20,000.0	20,400.0	20,900.0
კულტურის სფეროს მდგრადობის უზრუნველყოფისა და ფინანსური ძლიერების პროგრამა	3,990.0	4,000.0	4,000.0	4,000.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	60,000.0	70,000.0	70,000.0	80,000.0
იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	10,000.0	10,000.0	10,000.0	10,000.0
განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება	50,000.0	60,000.0	60,000.0	70,000.0
საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2,660,500.0	2,985,500.0	3,135,500.0	3,295,500.0
შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	51,500.0	52,700.0	52,700.0	52,700.0
სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა	1,980,000.0	2,250,000.0	2,350,000.0	2,500,000.0

დასახელება	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ	2017 წელი სულ	2018 წელი სულ
ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა	600,000.0	650,000.0	700,000.0	710,000.0
სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	26,200.0	30,000.0	30,000.0	30,000.0
შრომის პირობების მონიტორინგის პროგრამა	800.0	800.0	800.0	800.0
სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული მომზადება-გადამზადების პროგრამა	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო	208,200.0	138,600.0	59,200.0	12,200.0
ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	28,200.0	35,200.0	52,200.0	5,200.0
ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	7,000.0	7,000.0	7,000.0	7,000.0
ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია	54,000.0	0.0	0.0	0.0
სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	119,000.0	96,400.0	0.0	0.0
საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	298,600.0	328,900.0	344,900.0	368,900.0
სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	250,000.0	276,000.0	292,000.0	315,000.0
სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსამედიცინო	27,300.0	27,500.0	27,500.0	28,500.0
მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება	21,300.0	25,400.0	25,400.0	25,400.0
საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	58,310.0	63,960.0	70,050.0	75,580.0
გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება რეგულირება და მართვა	5,180.0	5,180.0	5,180.0	5,500.0
გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	8,850.0	9,100.0	9,100.0	10,000.0
დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	13,850.0	13,350.0	12,600.0	15,950.0
სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	24,250.0	30,000.0	36,700.0	37,500.0
სანერგე მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	650.0	680.0	720.0	750.0
გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	430.0	450.0	450.0	480.0
გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია	5,100.0	5,200.0	5,300.0	5,400.0
საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	55,870.0	57,970.0	61,000.0	63,000.0

დასახელება	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ	2017 წელი სულ	2018 წელი სულ
სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები	37,070.0	38,170.0	41,200.0	43,200.0
სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	5,500.0	5,500.0	5,500.0	5,500.0
ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები	9,800.0	10,800.0	10,800.0	10,800.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	46,000.0	46,000.0	46,000.0	46,000.0
დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	42,500.0	42,500.0	42,500.0	42,500.0
სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	3,480.0	3,600.0	3,600.0	3,700.0
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	42,900.0	48,000.0	52,400.0	56,950.0
სსიპ – კონკურენცის სააგენტო	680.0	680.0	680.0	680.0
სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
საქართველოს საპატრიარქო	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	21,500.0	22,000.0	23,000.0	23,000.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	8,360.0	7,660.0	7,360.0	8,000.0
სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	4,160.0	4,360.0	4,660.0	5,200.0
სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამა	2,200.0	2,500.0	2,600.0	2,700.0
მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	2,000.0	800.0	100.0	100.0
სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	1,300.0	1,400.0	1,400.0	1,400.0
სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	1,200.0	1,200.0	1,200.0	1,200.0
სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	600.0	600.0	600.0	600.0
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	800.0	900.0	900.0	900.0

დასახელება	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ	2017 წელი სულ	2018 წელი სულ
სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	4,000.0	4,000.0	4,000.0	4,000.0
სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	4,000.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0

შენიშვნა: მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელ პროგრამებზე მიმართული სახსრებში აგრეთვე გათვალისწინებულია საჯარო სამართლის იურიდიული პირების და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების კანონმდებლობით ნებადართული სხვა (არასაბიუჯეტო) შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობები.

შენიშვნა: სსიპ - იუსტიციის სახლის საკუთარი შემოსავლები ძირითადად წარმოადგენს სსიპ - სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს, სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოსა და აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ მოქალაქეთა სერვისებით მომსახურების უზრუნველყოფად გადასარიცხ თანხას.